నం॥ చందా రు 4.

20 పేజీలు అణా

R. M. No. 3152.

జమీన్ రైతు

సంపుటం 9 | శుక్రవారము - నెల్లూరు. - 11-11-38. | సంచిక 44

ఈ పత్రికలో

కథ: ప్రేమ స్వాతంత్ర్యము-
ఈనాటి పరిశోధనలు-
రెడ్డిగారల భాషా సేవ-
నెల్లూరు ముచ్చట్లు-
కొరడా దెబ్బలు-
టాకీలు-

హిట్లరు-కొరడా.

నా వలస రాజ్యాలు కుదురుగుండా నాకియిస్తారా, ఏం జెపతారు? అంటున్నాడు.

సర్కసులో రింగ్ మాష్టరు కొరడా చేతబట్టుకొని జంతువులచేత ఎలా క్రీడలు చేయిస్తాడో అదిధంగానే యూరోపు రాజకీయ సర్కసులో హిట్లరు యితర దేశాలను ఆలా ఆడిపిస్తున్నాడు అనుకోవలసి వస్తున్నది. మొదట ఆస్ట్రియా మీదికి దూకాడు. తరువాత జెకోస్లోవేకియా పైన కన్నువేశాడు. నానాజాతిసమితి చూస్తూ గుక్కిలికిక్కురు అనకుండా ఊరుకున్నది. ఇంగ్లండు ఫ్రాన్సు దేశాలు ముందు ధీకరంగా ప్రవర్తించి కడకు శాంతిభిక్షకోసరం హిట్లరును ప్రార్థించవలసి వచ్చాయి.

హిట్లరుకోరిక యథేచ్ఛంగా సాగిపోయింది. ప్రేమను తనకు కలిగిన పట్టర సన్నాహం తెలిసిన హిట్లరు తాటకం [illegible] గుటుకలు మింగుతూ చూస్తూ [illegible] ధీకరంగా ప్రవర్తిస్తున్నాడు. వాయుసేన మహోద్వేగంతో ఆయుధాభివృద్ధి గావించుకొంటున్నది. జర్మనీతో ధీకొనడం ఎప్పటికయినా తప్పదని గుర్తించి తయారౌతున్నది. జర్మనీని ఆణచడానికి ఇటలీతో చేరుబడి తెలుపడానికి ప్రయత్నిస్తున్నది. జర్మనీ మీదికి పోరాడనప్పుడు, యుద్ధం కాదనవలసి వచ్చినది అని హిట్లరు అన్నాడు. కాని ఆవశ్యక పరిష్కారం కాగానే, జర్మనీ ప్రతేకం స్వార్థపరం అయిన మరల సంఘంలో, ఇంగ్లాండు సంగతి యిందేనా అని తెలుసుకొన్న ఉత్తర క్షణంలోనే- మరింత ధైర్య సాహసాలతో ప్రవర్తించడానికి ఆరంభించాడు. గత యుద్ధానంతరం జర్మనీయిచ్చిన సంధి షరతుల ప్రకారం తీసుకొన్న కాలనీల నన్నిటిని మరల జర్మనీకి యివ్వాలని హిట్లరు స్పష్టంగా ప్రకటిస్తున్నాడు.

చెకోస్లోవేకియాలాంటి చిన్న రాజ్యాల హక్కులు స్వాతంత్ర్యములను కాపాడవలెననిపట్లుగా, ఇంగ్లాండు మొదలగు దేశాలు జర్మనీవంటి పెద్దదేశం యొక్క హక్కులను గూర్చి ప్రస్తావించినప్పుడు, జర్మనీ హక్కులను కూడ కాపాడవలసి ఉన్నదని ఎందుకు ఘోషించరాదని హిట్లరు గర్జించుచున్నాడు.

1918 లో జర్మనీని ఓడించినట్లుగా తిరిగి ఓడించవలెనని యితర దేశాలు ప్రయత్నించుచున్నాయని, అటువంటి పరాజయం ఇకముందు జర్మనీకి కలుగడానికి వీలులేదనియు, హిట్లరు ఘంటాపథాయించుచున్నాడు. ఇతర దేశాలను లక్ష్యంచేయకుండా కార్యరంగంలోనికి దుముకుచున్నాడు. ఇది మ్యూనిచ్ నగరంలో హిట్లరు 8 తేదిన గావించిన ఉపన్యాసంవల్ల స్పష్టంగా బోధపడగలదు.

హిట్లరు ఉపన్యాసం

"ధర్మవిరుద్ధంగా కాలనీలు జర్మనీనుండి కబళింపబడెను. కాలనీల విషయమునకొంది, ఫ్రాన్సు, ఇంగ్లాండులకు జర్మని అడుగదలచినది యేమియు లేదు, ఫ్రాన్సు ఇంగ్లాండులు ఏవిధంగా సరకులను అమ్ముకొని వ్యాపారము చేయుచున్నవో, అదేరీతిగా వారితోపాటు సమానంగా జర్మనీకూడ తనసరుకులను అమ్ముకొని వ్యాపారం చేయదలంచియున్నది.

ఇతర దేశాలవారు ఆయుధాలను వృద్ధిచేసుకొని సిద్ధముచేసుకొనుచుండగా, జర్మనీమాత్రము "శాంతి" అని స్వస్తివాక్యంపలికి కాలక్షేపం చేయదు. నాజీపార్టీ మయమయిన జర్మనీ జేజీయని తెలుపాలి నాస్టి ఎత్తరు

కొరడ 20-వ పేజీలో చూడుడు

జమీన్ రైతుకు చందాలు బాకీలున్న వారు

హెచ్చరిక.

పత్రికలను పోషించాలసిన పాఠకులే చందాలు సక్రమంగా చెల్లించక అపకారం చేస్తున్నారు. బాకీయున్న చందాదారులు వెంటనే చెల్లించ ప్రార్థన—

చందాలు బాకీలున్న వారిలీస్టు ప్రదేశాలవారిగా ముందు ప్రకటిస్తాము, వచ్చే వారము నెల్లూరు టవునులో బాకీలున్న వారిలీస్టు ప్రకటించబడును—

25 తేది పత్రికలో నెల్లూరు తాలూకాలీస్టు ప్రకటింపబడును—

—పత్రికాధికారి-

చైనాలో ఇతరదేశాల సమాన వ్యాపార హక్కు తొలగించాలని జపానుపేచీ.

యూరోపులో చిచ్చు ఒకవంక చెలరేగుచుండ చైనాలో వర్తకవ్యాపార విషయమై మరొకచిచ్చు రగుల్కొన నున్నది. చైనాలో యూరోపియను రాజ్యాల వారందరును సమాన స్వాతంత్ర్యముతో వ్యాపారం చేసుకొనుటకు హక్కుండవలెనని 9 రాజ్యాలవారు కొల్లాగుబడిం బడికను గావించుకొని యున్నారు. యిప్పుడు జపాను ఆఒడంబడికను తిరోదళా లివ్వాలంటున్నది. ఇప్పుడు చైనాదేశం ఎక్కువగా జపానుకు వశమవడంవలన, యితర దేశాలు చైనాలో సమానత్వంగా వ్యాపారం చేయడం జపానుకు ఇష్టంలేదు. అందుకోసం ఒక ఎత్తు ఎత్తింది. ఒక్క చైనాలోనే అన్నిరాజ్యాలవారికి సమానవ్యాపార స్వాతంత్ర్యహక్కులు యెందుకు వుండవాలె? ఈ ధర్మసూత్రం ప్రపంచానికంతా ఎందుకుండ గూడదని జపానువారి అభిప్రాయంగా వున్నది ఈజపాను నైపుణికలన ఆరేసి రాజ్యాలవారికి దెబ్బ తగిలేట్టుంది. జపానేగనక యీ అభిప్రాయాన్ని మార్చుకోకపోతే, ఈవిషయమై సలపోర్లక బయలుదేరేట్టుంది. అమెరికా ఈ విషయంలో చాలా తీవ్రంగా పనిచేస్తున్నది ఇంగ్లాండు అమెరికాల మధ్య సమాలోచనలు ఆరంభించాయి.

ఐరోపా రాజకీయ నాటకంలో ఇంగ్లండు తెరదుగు చేయడం గమనించి, ఇదేసందురా అని జపానుకూడ విజృంభించడానికి ఆరంభించింది.

జపాను విజృంభణం చూచి ఇక పూరుకోరాదని అమెరికా సమరసన్నాహంతో జాగ్రత్తపడుతున్నది. ప్రపంచానికెల్ల అసమానమైన బ్రహ్మాండ విమానదళమును నిర్మించాలని అమెరికా ప్రెసిడెంటు రూజువెల్టు గారు ప్రయత్నించుచున్నారు. సుమారు 10 వేల యుద్ధవిమానాలు నిర్మింపబడవలెనట. ఈవిమానాలు 40 వేల సైనికులు గల సైన్యమునకు సాధనసంపత్తులుగా ఉపయోగపడగలవని [illegible] యీ సన్నాహం కోసరం 1939 లో సమారు సైనికవ్యయముగాక అధికంగా 80 కోట్ల డాలరులు ఎక్కువగా ఖర్చుపెట్టాలని 10 లక్షలమంది సైనికులు యుద్ధం రగుల్కొన్న వెంటనే రణరంగంలోకి దూకడానికి తయారుచేయబడి ప్రమాదకరమై వుండాలని ప్రెసిడెంటు రూజువెల్టుగారి అభిప్రాయం.

కాబట్టి జపానుకేగనక తనచైనాది హక్కులో కుండా, కొల్లాగుబడంబడిక ప్రకారం యితరుల కట ప్రవర్తించవని ఎదురుతిరిగితే, యూరపుకన్న హీనత పరిస్థితులు విషమించగలవు. [illegible] వచ్చే పూహాలోకి అమెరికా అరబన రేగాల్చుటలు గావించుచున్నది.

కాని జపాను పట్టువిడుపులు ఒకపక్కలోని యితర ఆరేసి రాజ్యాలు చెప్పినా, యింకా మారంగా వుంటుందా అని ఆలోచించవలసియున్నది. చైనాలో జపానుకు కొంతకాలము విజయపరంపరలు సంభవిస్తున్నా జపానువారి అధికారం అచ్చట యింకా నాటుకోలేదు, కాని రేపు తెలియని విషయం [illegible] సాధ్యం వారితో కూడా తిరిగి చేసి [illegible] అంగీకరించవలసిన [illegible] అంగీకరించక వశపూహించవచ్చు. [illegible] మహాయుద్ధం [illegible]

—

వెంకటగిరి లాలూచీ!

గత పత్రికలో ప్రకటించిన "వెంకటగిరిలో కాంగ్రెసువారు లాలూచీ పడ్డారా" అన్న వ్యాసానికి వెంకటగిరి కాం॥ వైస్ ప్రెసిడెంటు చీళ్ల గురునాథంగారి జవాబు—

లాలూచీ పడ్డది నిజమేను!

తే 4—11—38 దీ వెలువడిన జమీన్ రైతు పత్రికలో వెంకటగిరిలో కాంగ్రెసువారు జమీందారుతో లాలూచీ పడిన విషయమైనన్ని కారణ సమాధానము చెప్పుచున్నందు కేతను తీవిరిగా ఎడిటరుగారు తిరుగ నాకు ఈ క్రమము వ్రాసిరందున నాకు తెలిసినంత వరకు ఈ క్రింది విషయములు తెలుపుచున్నాను.

నా చరిత్ర.

నేను 1932 సంవత్సరములో జరిగిన శాంతి సమరములో శాసనోల్లంఘన చేసినందున ఫిబ్రవరి 4 తేది అరెస్టయి ఒక సంవత్సరము కఠిన శిక్షననుభవించి వచ్చినవాడను. సెంట్రల్ జైలునుండి 1933 సంవత్సరము జనవరి నెల లో విడుదలైతిని. అప్పటినుండి 1936 సంవత్సరాంతము వరకు వెంకటగిరి టవున్ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శిగాను 1936 సంవత్సరము మొదలు నేటివరకు నెల్లూరు జిల్లా జమీన్ రైతుసంఘ కార్యదర్శిగాను పనిచేయుచున్నాను. వెంకటగిరి ఎస్టేటువారు రైతులను నిరంతరము పీల్చిపిప్పిచేయుచున్నందున రైతుల కొరకు ఎక్కువ పాటుపడుచు జమీందారీ పద్ధతి వలన రైతులు క్రుంగిపోవుచున్నందున సదరు విధానమును పూర్తిగా నిర్మూలన చేయవలెనని తీవ్రకృషి చేయుచున్నాను. 1932 సంవత్సరము మొదలు నేటివరకు కూడ మునుపటి టవునులోగాని గ్రామములలోగాని కాంగ్రెసు-రైతు సభలలో నేను ముఖ్యముగా పాల్గొనుచు ఆ యా స్థానికాధికారులు జమీందారులతో లాలూచీపడి ఇబ్బందులను ముఖ్యముగా జమీందారు పొందుచున్న అక్రమ అవినీతికరమగు పరిపాలన నూర్చి నిర్భయముగా పత్రికలలో దానిని వెల్లడి చుచే గాకుండా ప్రభుత్వము వారికి కూడ రిపోర్టులు పంపుచుంటిని, పంపుచున్నాను, పంపుచున్నాను. ఇదిగాక లోగడ టవునులో కాంగ్రెసు సభలను జమీందారుని తాబేదారులు ఎప్పుడుగాని ఎచ్చటగాని శాంతముగా సభలను జరుగనివ్వక రైతుబాంధవులను రంగాగారిని కా రేశ్వరరావుగారు తదితర ప్రముఖులనుంచిన వారుకుల విషయంలో రాకలసినంత ద్రోహము జరిపి, బూతుమాటలాడి గలాటాలు చేయుచుండిరి. ఇన్ని విధముల కష్టపడు టచేత కాంగ్రెసు-రైతుసంఘము వారు ఏకగ్రీవముగా ప్రెసిడెంటు పదవికి నన్ను ఎన్నుకొని మంగళాకార్యనిర్వాహకవర్గమునకు ఎన్నికైనది నేను రైతు సహాయముతో ఎన్నికైనవాడను అన్ని విషయములలోను నేను కొన్ని జమీందారుని గుట్టు బయటికి తెచ్చితిని.

తుండి వరుసగ వచ్చిన ఎన్నికల చేతనైనను ఆధికారమునంది తొలగించి కాంగ్రెసు సంఘమును, జమీన్ రైతు సంఘమును నామరూపములు లేకుండా చేయవలెనని ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. జమీందారుడు చాల కాలముగా ప్రయత్నము చేయుచున్నాడు. అయితే ఇది ప్రజాప్రభుత్వమని కలవగుంట ఎస్టేటు జమీందారుడు వెంకటగిరి ఎస్టేటు వ్యవహారములలో ఏమీ సంబంధము లేకపోయినను అనవసరముగా జోక్యము కలుగజేసికొని రైతులను నానా బాధలు పెట్టిన పెట్టుచున్న జమీందారునికి తెలియకపోలేదు. కాంగ్రెసు చిరంజీవి. కాని వారి ప్రయత్నము మాని వట్టు లేదు.

కాంగ్రెసు ఎన్నికలు.

కొద్ది మాసములనాడు టవున్ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యుల ఎన్నికలు ఎన్నికాధికారులు కల్యాణరావుగారు జరిపిరి ప్రతిభ మలులో నాపేరు అధ్యక్షపదవికి సూచించిరి. తదనంతరము కల్యాణరావుగారిని సూచించిరి ఎన్నికలు అంత్యమునరకుకూడ రూల్సుకు భిన్నముగా ఎన్నికాధికారిగారు పోల్లనిచ్చుటకు చేరు ఎంత్తు కట్టడి వదలించిరి. నేనున్నూ మరికొందరున్నూ ఆక్షేపించగా పైవారికి అపీల్సు చేసికొనగా మా అపీలు సక్రమమైనదని అంగీకరించి నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమువారు ఆక్రమపద్ధతిగల జరిగ్నిన సంఘమును రద్దుపరచి అక్టోబరు తే 15 ది మారలముగా ఎన్నికలు జరుపుటకుగాను జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు బొమ్మారేసురెడ్డిగారు వెంకటగిరికి విచ్చేసి గ్రామములోని పెద్దలనందరిని చేర్పించి మూడేళ్లవారగు జమీందారుని ఎదుర్కొనుటకుగాను గ్రామము చీలికలు లేకుండా ఐకమత్యముతో పనిలో

జేయవలసినదిగా సలహానొసంగి ప్రెసిడెంటుగా కల్యాణరావుగారిని అధ్యక్షులుగాను, నన్ను ఉపాధ్యక్షులుగాను నియమించునట్లు ఏర్పాటుచేసి కొని వెళ్ళిపోయిరి.

సభ్యులను చేర్పుట.

పిమ్మట తే 16-10-38 ది మొదలుకొని గ్రామములలో రైతులను ఇతరులను విరివిగా కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేర్పించుటకును ప్రచారము కొరకు తెచ్చితిని. టవునులో సభ్యులను చేర్పించుటకు ప్రథమములో నెల్లూరునుండి స్వంతముగా కల్యాణరావుగారు నాలుగు పుస్తకములు తెచ్చుకొనిరి జిల్లాకాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శియగు కత్తి నారాయణరావుగారు, టవున్ కాంగ్రెసు కార్యదర్శియగు తిరువెంగడం నాయుడుగారికడ్డ 100 ఫారములు ఇచ్చిరి. నేను కొంతమంది మిత్రుల సహాయముతో టవునుకు సంబంధించిన ప్రదేశములలో చాల తీవ్రముగా ప్రచారముచేసి చాలమంది సభ్యులను చేర్పించుచుండిని గ్రామములలోను, టవునులోను, మిత్రుల సహాయముతో సభ్యులను చేర్పించిన పుస్తకములను పైకము తీసుకొని అక్టోబరు 31 తేది రాత్రి నెల్లూరు వెళ్ళితిని. ఈమాసము 3 తేదీన జిల్లా కాంగ్రెసు ఆఫీసువద్ద కల్యాణరావుగారు స్వయముగా తే 24-10-38 ది 16 పుస్తకములు తీసుకొని పోయినట్లున్నూ, తే 26—10—38 ది మొదలు తే 30-10-38 ది వరకు తానే తీసుకొనిపోయిన 20 పుస్తకములలో వెంకటగిరి జమీందారుని ఖుద్దునౌకర్లు, బంట్రోతులు, సిపాయిలు, బ్యాండువారు, సెట్లు, నాయుళ్లు, బోయలు, వగైరాలు 354 గురుని సభ్యులుగా చేర్చినట్లు తెలిసినది. నేను ఈమధ్యకాలంలో టవునులో లేనందున ఈవిషయము నాకుపూర్తిగా తెలియదు. పై సభ్యులను కరణంశెట్టి వెంకటసుబ్బయ్య, కె చెంచయ్య, మన్నుభూ, ఎం యల్ ఏ గారలున్నూ, తే 26-10-38 ది మొదలు తే 30-10-38 దీ వరకు జిల్లాకాంగ్రెసు ఆఫీసులో మేనేజరుగా నెల్లూరులో యుండిన పోలావెంకటప్పయ్య, కల్యాణరావుగారున్ను చేర్పించినట్లు తెలిసినది. జమీందారుని నౌకర్లు, సభ్యులైన జాబితా తే 31-10-38 కి ముందుగానే తయారై జిల్లా ఆఫీసులో పుస్తకములతోటి దాఖలైయుండినది. ఈ విషయముల నన్నిటిని గమనించి నెల్లూరులోకూడ కొన్ని విషయములు విచారించుకొని గుండెపగిలి తమతమ

వెంకటగిరికివచ్చి విచారించితిని. మంత్రులుకూడ ఇదిటిక సత్యముగాచే చేయుచున్నారు.

ఇది అంతయు మాచ వెంకటగిరి కాంగ్రెసు కమిటీలో ఏర్పడిన పార్టీలను అవకాశముగా తీసి కొని ఇట్టి అవకాశములనైనను నిరంతరము వేచియుండు జమీందారుడు టవున్ కాంగ్రెసు కమిటీని తనహస్తగతము చేసికొని దానిని నామమాత్రావశిష్టముగా చేయ ప్రయత్నించుచున్నట్లున్నది. నాతో వ్యక్తిగత ద్వేషములుగల కొందరు సహాయముతో రానున్న కాంగ్రెసు ఎన్నికలలో పదవుల నిల్పుకొనుటకై స్థానిక కాంగ్రెసు వాదులు కొందరు బహిరంగముగా తటస్థించిన జమీందారుని కుట్రలతో తమస్వార్థమునకు చేతులు కలిపినట్లు అనుమానించవలసియున్నది.

ప్రతి ఒక్కరికి కాంగ్రెసులో సభ్యులుగా చేరుటకు స్వాతంత్ర్యమునిగాని మొన్నటి అస్సెంబ్లీ ఎన్నికల వరకు కాంగ్రెసు నామరూపములు లేకుండ అణచుటకు ప్రయత్నముచేసినారు ఇప్పటికిని హృదయపరివర్తన కలుగక అదే ఉద్దేశములతో ఉన్న జమీందారీ నౌకరులు కాంగ్రెసు సంఘములో చేరుట తే 26—10—38 ది మొదలు తే 30—10—38 ది లోపుగా ఒక్కుమ్మడి — బాధ్యతగల్గిన జిల్లాకాంగ్రెసుమేనేజరు అప్పయ్య, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సభ్యులు టవున్ కాంగ్రెసు సభ్యులు నగు కల్యాణరావు, ప్రభృతులు చేర్చినట్లుగా తేలుటలో కల్గిన అనర్థక సంబంధమును ప్రతికాపాఠకులే గ్రహించవలెను.

నిన్న మొన్నటివరకు వెంకటగిరి జమీందారుడు రైతులను ఏవిధముగా కష్టపెట్టుచున్నదియు నేటివరకు వెంకటగిరి జమీందారు బాధ్యతగల్గిన దివానును కూడ ఉంచుకొనక పరిపాలనచేయుచున్నదియు సర్వమును అందరికిని తెలిసిన రహస్యమే. ఇట్టిపరిస్థితులయందు ఈపై విషయములను ఆమూలాగ్రముగా విచారించి తగుచర్య చేపట్టకపోయినచో జమీన్ రైతులకు వెంకటగిరి కాంగ్రెసునందు అవిశ్వాసము దయింపవలసి సంశయము కలుగుచున్నది. ఇంకను వివరములు విచారించి ముందుపత్రికలో ప్రకటించ ప్రయత్నించెదను. ఇందులో నాకే మాత్రమూ జోక్యములేదని మనవి చేయుచున్నాను.

వెంకటగిరి టవున్
9 11-38 } చీళ్ల గురునాథం, కార్యదర్శి.

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షపదవి
ఈ మాటు జమీన్ రైతు కివ్వండి.

—X—

నెల్లూరు జిల్లాలో రెండు వంతులకు పైగా జమీన్ రైతులను తక్కిన ఒక్క భాగమే రైత్వారీ భూకామందులును అయియున్నారు. ఇప్పటిదాక జమీన్ గ్రామములలో రోడ్లు, విద్య, వైద్య తదితరవసతులు పూర్తిగా లేక రైత్వారీ తాలూకాలకన్న మిక్కిలి హీన స్థితిలో నున్నవి. ఏలనన! జమీన్ రైతులకు జిల్లాబోర్డు సభ్యులలో కనీసపలుకుబడి లేనందున యిదివరకు నడచిన ఇన్ని యీ కాలములో జరుగుచున్న జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని పదవి ఒక్క సంవత్సర కాలము మాత్రము యుండెగలరు. ఈపర్యాయమైనను జమీన్ రైతులకు అధ్యక్షపదవిని యిచ్చి జమీన్ రైతులకు న్యాయము ప్రసాదించుట శ్రేయస్కరమైనదని మా అభిప్రాయము. అన్ని విధముల మాకిందు చెప్పి అభివృద్ధి కార్యములు పొందుచున్న మా సోదరులీ విషయమును చక్కగా ఆలోచించి మా విజ్ఞప్తిని అంగీకరింతురని నమ్ముచున్నాము.

గుజ్జలపూడి వెంకటసుబ్బాయునాయుడు
యల్ల చెంచువెంకటసుబ్బారెడ్డి
పుత్తేరి నారాయణరెడ్డి
వెలంపాటి కాశవరెడ్డి

పొదిలి జమీన్ రైతు సభ నిలిచిపోయింది

పొదిలి జమీన్ రైతు మహాసభ తే 14_11-38 దిన జరుగునట్లు ప్రకటించి యుంటిమి. కాని కొన్నికారణాంతరములచే పైసభ తే 14 ది జరుగదు. ఎప్పుడు జరిగేది ముందు ప్రకటించబడును.

పొదిలి
6—11—38 } రైవు వీరారెడ్డి.

గుసుపాడు

విద్యాదానం.

ఈ గ్రామ కాపురస్థులు వెలపక్తి మునిరెడ్డిగారు శ్రీపలగు మొలక వెంకటసామి, అక్కరెడ్డి చెంగయ్య అను యిరువురు విద్యార్థులకు రెండు సంవత్సరములుగా ఉచిత విద్యాదాన మొనర్చి వారిని అభివృద్ధికి తెచ్చినందులకు రెడ్డిగారు వందనీయులు-

—పౌరుడు.

కృష్ణా - రైతాంగ విద్యాలయ స్థాపన.

భారతీదేవిగారి శుభాకాంక్షలు

రంగాగారి సన్మానము.

కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘం వత్సవాయి పాలకోడేరు జరుగుచున్న విద్యాలయ ప్రారంభోత్సవము నిన్న సాయంత్రం 5 గంటలకు ఈ గ్రామమున అత్యంత ప్రతిభగా జరిగినది. ప్రారంభోత్సవమును శ్రీ భారతీదేవి రంగాగారు జరిపిరి. పాఠశాల ప్రధానాధ్యాపకులు, కృష్ణాజిల్లా రైతు సంఘాధ్యక్షులు అగు కామినేని వెంకటప్పయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్ రైతు సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ కళ్యాణ ప్రసాద వెంకటేశ్వరశర్మ పశ్చిమ కృష్ణా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు [illegible] ప్రధాన కార్యదర్శి కామాని వెంకటరత్నం కృష్ణా జి. రై. సంఘ ప్రధానకార్యదర్శి ముంకర సూర్యనారాయణ గారు కార్యదర్శులు అనుమర్లపూడి వెంకట సీతారామారావు శ్రీ పామిరెడ్డి వెంకట సుబ్బారావు రెడ్డి [illegible] కార్య నిర్వాహకవర్గ సభ్యులు శ్రీ చంద్రశేఖరం రావు కాట్రగడ్డ నారాయణరావు ఎం. సి. ఎ. కాట్రగడ్డ రాజగోపాలరావు పాటిబండ్ల సీతారామశాస్త్రి శ్రీ శర్మగారు మున్నగు పెద్దలు విచ్చేసియుండిరి. రైతాంగ విద్యాలయము మున్ను భారతదేశమున ప్రశంసయందే నిలకొల్పి ఇప్పటికిని అవిచ్ఛిన్నముగా జయప్రదముగా నిర్వహించుచున్న ఆచార్య రంగాగారికి రైతులోకకృతజ్ఞత తెలుపుచూ ప్రస్తుతము చట్టప్రకారము పొందదగిన హక్కులను రైతులు తెలుసుకొనదగిన బాధ్యతల గురించి చెప్పుట ఈ విద్యాలయ ముఖ్యోద్దేశమని నుడివిరి. విద్యాలయం ప్రారంభించవలసినదని భారతీ రంగాగారిని కోరిరి. భారతీదేవిగారు తమ సహజ మృదుమధుర శైలిలో షుమారొక గంటసేపు విద్యాలయ ఆవశ్యకతను గూర్చియూ ప్రస్తుతం మనదేశమందలి రాజకీయ వాతావరణమును గూర్చియూ కాంగ్రెసు మితవాదులు రైతులకు సేవకులమైన నీలాపనిందలు మోపి కాంగ్రెసునుండి వెడలగొట్టుటకు చేయుచున్న ప్రయత్నములను తమ తీవ్ర అసమ్మతిని తెల్పుచూ అతివాదుల మాపుచున్న కమ్యూనిజమును గూర్చి వారు గ్రామము లోని రైతులలో కూలీలలో చేయవలసిన ప్రచారమును గూర్చియూ, చక్కగా వివరించిరి. ఈ నాటి రైతుల దీనస్థితిని అరికట్టను కన్నులకట్టినట్లు తెలియపరచి వారిని [illegible] రైతులు తమ సంఘములను బలపర్చుకొని ఇప్పుడులను పరిష్కరించుకొనవలెను. [illegible] కేవలమని యా ప్రభుత్వము నిజమైన రైతు ప్రభుత్వముల [illegible] పందవలయునని చెప్పిరి.

1934 సం॥ శ్రీ రంగాగారు రైతాంగ విద్యాలయమును ప్రారంభించినపుడు దానిని చక్కగా నిర్వహింప గలమా లేదా యని అను మానముండెను. రాను రాను అట్టి విద్యాలయములు జయప్రదముగా [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] అట్టివానిని [illegible] ప్రస్తుతము [illegible] రైతులకు [illegible] రైతాంగ విద్యాలయము [illegible]

ఆ రైతు కార్మిక రాజ్యస్థాపనకు తోడ్పడునని యూ చెప్పిరి. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఋణ నివారణ చట్టము రైతులకు ఉపయోగపడక పోగా మరింత హానికరముగా నున్నదనియూ ప్రభుత్వము యింకనైనను రైతులను ఋణ నివారణ మునకు అనుకూలమైన తగిన విధానము నిర్ణయించవలెనని యూ చెప్పిరి.

శ్రీ కాట్రగడ్డ వెంకటనారాయణరావు ఎమ్. ఎల్. ఎ. గారు లోగడ రైతాంగ విద్యాలయములో శిక్షణపొందిన ముఖ్యులైన వెంకటప్పయ్య ముంకర వీరభద్రరావుగార్ల సేవను ప్రశంసించుచూ రైతాంగ విద్యాలయముల ఉపయోగమును కొనియాడిరి.

పశ్చిమకృష్ణా కాంగ్రెసు సేవా సంఘ కార్యదర్శి గారగు డాక్టర్ శ్రీ పాటిబండ్ల సీతారామశర్మ గారు ఈ విద్యాలయములో పాల్గొనుటకు విద్యార్థులుగా చేర్చుకొనుచున్నందులకు తమ సంతోషమును తెలిపిరి. తదుపరి ముంకర సూర్యనారాయణగారు ప్రభుత్వ శాఖలలోను జిల్లాబోర్డులలోను జరుగుచున్న అన్యాయము లను ఉదాహరణలతో సహితముగా తెలియజెప్పి ఈ విద్యాలయములో తయారయిన విద్యార్థులు అట్టివానిని నిర్మూలించుటకై గ్రామములలో ఆశ్రమములను తెరచుట మూలముగాను క్రమ విధానమున కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటమూలముగాను తీవ్రముగా పని చేయవలయునని హెచ్చరించిరి. అంతట అధ్యక్షుని కోరికపై పార్థసారధి అధ్యక్ష శ్రీ రంగాగారు షుమారు ఒక గంటసేపు చక్కని ఉపన్యాసము నిచ్చిరి. తమ ఉపన్యాసమున వారు రైతువిద్యా లయముల నిర్వహణ యందలి సాధక బాధకములను గూర్చి తెల్పి సంయుక్త రాష్ట్రములు బొంబాయి బీహారు, రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము వారు భూమిహక్కుల శాసనములను గూర్చి వివరించుచూ వానిలో కాంగ్రెసు మితవాదుల

స్థానిక రైతుల అభిప్రాయములకు విరుద్ధముగా జమీందార్లతో రాజీపడుటకు గర్హించిరి. సంయుక్త రాష్ట్రములలో రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘాభిప్రాయమునకు భిన్నముగా కాంగ్రెస్ పార్లమెంటరీ బోర్డువారు పదమంత్రిపు మంత్రి వర్గమును వదిలిన ఘటాకీ నలాబుతో రాజీకి దిగుటను నిరసించిరి. రైతాంగ విద్యాలయములో తయారయిన సేవకులు గ్రామములలో రైతు హక్కులను గురించియూ చట్టరీత్యా వారు పొంద దగిన ఉపయోగములను గూర్చియూ రైతులకు నచ్చ చెప్పి రైతుల శ్రేయోభివృద్ధికి పాటు పడవలసిన విధానములనుగూర్చియూ ముచ్చటించిరి. మద్రాసు మంత్రివర్గమువారు రైతుసంఘములయెడల చూపుచున్న నిరాదరణను వి దబ్బు యం డి. వుద్యోగుల లంచగొండితన నిర్మూలనముపట్ల వుదాసీనతను ఖండించిరి

ముంకర సూర్యనారాయణగారు విద్యాలయ ప్రారంభోత్సవమునకు అధ్యక్షతగా తెల్పినదా వెంటనే అంగీకరించిన శ్రీ భారతీదేవిగార్కిని యితర అవసరమైన శ్రమలున్నను దయతో విద్యాలయమునకు దయచేసి మాకందరికీ ఆనందముగ అంగీకరించిన శ్రీ రంగా గారికిని, దయచేసి హాజరైన డాక్టరు శర్మ, శ్రీ పేట బాపయ్య శ్రీ కామాని వెంకటరత్నం, శ్రీ కాట్రగడ్డ నారాయణరావు మున్నగు వారికిని తమ కృతజ్ఞత తెల్పుటతో సభ రాత్రి షుమారు 9 గంటలకు ముగిసినది.

రంగాగారి ఉపన్యాసము.

తే 8-11-38 దిన సాయంత్రం 5 గం॥లకు కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘాధ్యక్షులైన శ్రీ కామినేని వెంకటప్పయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద బహిరంగ సభ జరిగినది. పొట్టిపాడు గ్రామ కాపురస్థులు పరిశ్రమసంఘమువారు శ్రీ రంగాగార్కి సన్మాన పత్రములు సమర్పించిరి. ముందుగా అధ్యక్షులు రైతుసంఘములు యేవిధముగా కాంగ్రెసును బల పరచవలసియున్నది, కాంగ్రెసు మంత్రులు కార్మిక కర్షకులకు ఏవిధముగా ఉపయోగకరములగు పనులు చేయవలసినది విపులముగా ఉపన్యసించిన మీదట శ్రీరంగాగారు యీవిధముగా ఉపన్య సించిరి.

మా గ్రామమును [illegible] జమీందారుల [illegible] రైతులకు [illegible] కలిగిన అన్యాయం వరించవలెను. పూర్వము అధ్యా ములన్నీ వ్యవసాయ యోగ్యములు గాక అగ్రహారములు జేయబడ్డుగాని అయ్యాకాని తిరిగి పాములకు ప్రవేశముండుయున్నవి. కానియిప్పుడు జమీందారు స్వార్థపరులయి కపటనీతితత అధ్యా లను మీద తిరిగి అధికారము కల్పించుకొని అధ్యా ములను మంచి స్థితిగాని తీసుకొనితర్వాత వెంటనే వుండి సాగుచేయుచున్న రైతులను నిరంకుశముగా తొలగించుటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. అచ్చట రైతులు కాంగ్రెసుగారు అహింసాపద్ధతిని అధ్యా ములనుండి తొలగక తమ హక్కులను కాపాడు కొనుటానికి యత్నిస్తున్నారు. స్థానిక కాంగ్రెసు రైతు సంఘాలు యథార్థాన్ని గుర్తించి ఆ రైతులకు తమ ధైర్యము ప్రోత్సాహము యిస్తున్నారు. ఇదిచూచి మన కాంగ్రెసు పెత్తందార్లు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు రయితులు అచ్చట కాంగ్రెసు రైతుసంఘాలపై పేరులుపెట్టుచూ రైతుల కార్యస్థానముగా [illegible] జమీందారీభూము లను ఆక్రమించుకొని హింసాపద్ధతిని అనుసరిస్తున్నారని గాంధిగార్కి తమ డిగితే ప్రాపాదని చెలి యాలత్కున్నది యిదేమి న్యాయమో ఆలో చించండి. దానిపై గాంధిగారు ఇది చాలా అన్యాయమంటూ దీక్షతోన స్టేటుమెంటును యిస్తూ ఆ రైతులకు తక్కింతావని కూడా అన్నారు. యిది కాంగ్రెసు పెత్తనదార్లు గాంధిగార్కి కూడా తప్పు దార్లు పెట్టి పనులు చాదంటారాని గతి కాంగ్రెసు ఎన్నికలలో మన కాంగ్రెసు పెత్తనదార్లు చేసే అక్రమాలు చెప్పుకొంటే సిగ్గువస్తుంది. రేజమీందారు లేజస్టిసుపార్టీవారు యిలక్షనులలో యింత అన్యాయముగా ప్రవర్తించియుండలేదు. కొన్ని వోట్ల పెట్టెలలో చేట్లు వేసేట్లు కొనిన కొన్ని [illegible] కొన్ని పెట్టెలను పగులకొట్టి కమయిన్పటు నచ్చిన పెట్టెల చేసారు.

యిప్పుడు జమీందార్లదగ్గరనుండి డబ్బుతీసుకొని తప్పు కాంగ్రెసు మెంబర్లుగా చేర్పించుచున్నట్లు తెలుస్తుంది. రేపు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసును నాశనము చెయ్యాలని తమ శక్తి వంచన ఉపయోగించిన జమీందార్లు నేడు యీ కాంగ్రెసు పెత్తనదార్లకు పరమ హితబంధువులయారు. యిదియంత నేటికి రైతు సంఘాలపై జమీందార్లకు మొట్టికాయ. దృష్టి యున్నదో అదేదృష్టి కాంగ్రెసు పెత్తనదార్లను కూడా ఆవహించింది. యీ కాంగ్రెసుకే సేవకులు తయారైరని [illegible] రైతుల [illegible] రైతులకే సంపూర్ణహక్కులుండాలని రైతులను [illegible] రైతుల సహాయముతో శాసనసభల ప్రాతినిధ్యముతోను అధికారము పొందాలన్న మాట మరచిపోయారు రైతులసంఘాలు ప్రత్యేకముగా యుండకూడదంటున్నారు, ఇంకేమో పనులేదంటున్నారు. కాంగ్రెసు పెత్తందార్లకన్న తెలుసుకోవాలి. మనకందరికి హక్కులిచిన కాంగ్రెసు తప్పక తోడుపడుతుంది. మనమంతా వీరికి బుద్ధి చెప్పి కాంగ్రెసును స్వతంత్రముగా నడిపించే బాధ్యత మనమంతా పూనవలసియున్నది. గాంధిగారు కాంగ్రెసు పెత్తందారి పట్టాభిగారి కపటనాటకాన్ని గమనించుటకు సి. పి. పి. [illegible] రైతు సేవకులు తయారు కావలెను. రైతుసంఘాల [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] సంఘాలు [illegible] రైతు [illegible] కృష్ణా జిల్లా రైతుసంఘమువారిచే [illegible] నడిపింపబడు [illegible] రైతాంగ విద్యాలయము [illegible]

మిగత 16వ పేజీ చూడుడు.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతి జెందినది. కేవలము బాధనివార్యలిని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల పసన్నుపు, వాయునొప్పులను [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] తొలగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,

మద్రాసు, బొంబాయి, [illegible]

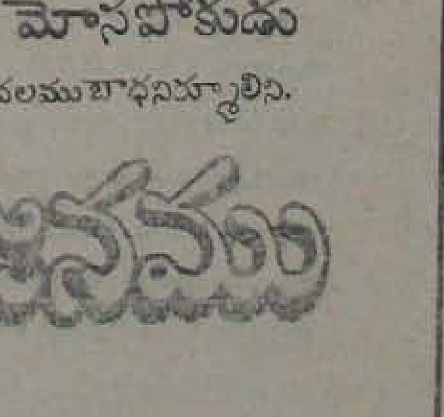

పరిచయము.

(సందేహ నివారణ కొరకు)

తే 28—10—38 ది జమీన్‌రైతు వారి పత్రిక పేజి 10 కాలం 4 లో కనిగిరి దరువుల వారు అను శీర్షిక క్రింద "9x9=101" అని అక్షరములతో వ్రాసినవిషయమై

అయ్యా!

ఎడిటరువారి ప్లీడరుగారూ!

మనవి.

తాము వ్రాసిన విషయమును అయిదవప్యారాలో "తమపరిశీలన" తెలిపినందున తాము కొంత రాజకీయాభిప్రాయాలు గల విద్యాధికులుగా తోచుచున్నది.

కనుక తమరిని పరిచయముగా కోరి కొన్ని సందేహములు తీర్చుకొనదలచి యీపత్రికా ముఖమున తమపరిచయ భాగ్యము కలుగ చేసుకొన అభిలషించి యీక్రింది సందేహములు వివరింప కోరుచున్నాను.

తాలిక్‌వారాల విలేటర్లు- మరాం- భోజనం టిక్కెట్లు ఈ వారాలవిషయాలు పేర్కొన్నారు అని కనిగిరిలో, మఠం, వృత్తాన్న భోజనం కొరకు స్థాపించిన సంచార గ్రామములకు కనిగిరిపల్లెలలో రెండో విలేటర్ల విషయం కనుక వారి ప్రసక్తి లేదు.

(1) కనిగిరి (తాలూకా)లో తాము ఎన్ని పాఠశాలల పిల్లల విద్యాబుద్ధులు విచారించినారు?

(2) ఎందరు పిల్లలను గమనించినారు?

(3) తాము విచారించినవన్నియు ఎయిడెడ్ పాఠశాలలేనా లేక యితర యాజమాన్యముక్రింద నున్నవా?

(4) నాల్గవప్యారాలోని విషయములు అన్నిటికిని ఎయిడెడ్ పాఠశాలల కొరకేనా? లేక అన్నిరకముల పాఠశాలలకునా?

ఈ సందేహములు నివృత్తిచేసిన ధన్యుడను. అందువలన తమ పరిచయభాగ్యము లభించగలదు పిమ్మట (పున్నయ్యడల) కొరత సందేహనివారణ చేసుకొందును. తమ నామధేయము ప్రకటింప గోరుచున్నాను.

—అయ్యవరాజు.

నెల్లూరు తాలూకాలో ఋణచట్ట బకాయీల వేట.

1347 ఫసలీ కిస్తుకట్టు కాలము సెప్టెంబరు ఆఖరుతో ముగిసినది కీర్తు గుండాన వసూలున్నది. పట్టాను ఒకొకటి! నిలిచియున్నవి దావాలు దాఖలుచేయుటకు ఉత్తర్వులయినవి దాఖలు చేయించుచున్నారు. యిప్పటికే ఒక నెల్లూరు తాలూకాలోనే 300 లకు దావాలసంఖ్య మించి పోయినది. కమీషనర్లు లెక్కలుపెట్టి వాయిదాలు పట్టాలకల్ల లెక్క సరిగాచెప్పక యే ఆసామీ చేతిలో మాడో నిల్చి యీ కేటుకు భూమి కొన్నారు అన్నా అనవసర్చు. యిచ్చిన పట్టాను కల్ల లాభముండకమున్నా సర్దుడి ఏకమనే ఆశ్రీ వున్నది. వెంకటగిరివారి దయవల్ల ఋణాశి వ గవర్నమెంటువారి విధానమువల్ల దబ్బులేక కష్టపడినను తెలియకయుండు అనుగాయల పైన కాడెండి పోవుచున్నారు

—ఒక విలేకరి.

ఆంధ్రసభ నెల్లూరు

సువర్ణపదక బహూకరణము.

గతనెల 29 తేదిన పురమందిరమున సభ ప్రఖ్యాత నటకులతో కొరకుకు శ్రీ కోటా శ్రీనివాసరావుగారిని నెల్లూరులో సముజ్జ్వలముగ నలంకరించుచుండిన శ్రీ జయంతి శ్రీరామమూర్తి పంతులుగారు సువర్ణపదక సమర్పణముతో సన్మానించిరి.

సభకార్యదర్శి మాంగమూరు నరసింహారావుగారు శ్రీ పంతులుగారిని పదక బహూకరణము చేయవలసినదిగా కోరుచూ, కళ్ళనుర్పణమునకే సభ సన్మానింప బూనుచున్నదనియు, నాటకప్రదర్శనములలో ప్రేక్షకుల ఆనందమే ముఖ్యమయిన అంశమనియు, సభ నటుని శ్రీనివాసరావుగారి నటనా పాండిత్యమునకు మెచ్చి ప్రేక్షకుల ప్రతినిధిగా నాట్యకళాభిమానులు శ్రీ శ్రీరామమూర్తి పంతులుగారు పదకసమర్పణము చేయవచ్చుట మిక్కిలి ఆనందప్రదమైనవిషయమనియు నుడివిరి.

శ్రీ శ్రీరామమూర్తి పంతులుగారు పదకము సమర్పించుచు, శ్రీ శ్రీనివాసరావుగారు పాత్రపాత్ర ప్రదర్శన నిపుణులతో నిర్వహించిరనియు, వారిగానకౌశలము ప్రశంసనీయమనియు, పదకము స్వీకరించుటకు వారెంతయు తగియున్నారనియు, మొదలగు వాక్యములతో ఉగ్గడించిరి.

పదకబహూకరణ మహోత్సవము జరుపుచు సభవారు రాజసింహ నాటకమునుండి కొన్నిరంగములు ప్రదర్శించిరి శ్రీ కోట శ్రీనివాసరావుగారు రాజసింహుడుగాను, శ్రీ మాంగమూరు నరసింహారావుగారు దుర్గాదాసుగను, శ్రీమతి కె సుబ్రహ్మణ్యకుమారి విమలాదేవిగను నటించిరి నాటకము జయప్రదముగ నుండెను.

రేబాల లక్ష్మీనర్సారెడ్డిగారి స్మారకసభ.

కర్మయోగిశుభ్రులైన స్వర్గీయ రేబాల లక్ష్మీనర్సారెడ్డిగారి స్మారకోత్సవం 30 తేది సాయంకాలం 6 గంటలకు పురమందిరాన జరిగినది. ఏతత్సభకు జిల్లా న్యాయాధిపతులు శ్రీ యం. అనంతనారాయణన్, ఐ. సి. యస్., గారు అధ్యక్షత వహించిరి పురప్రముఖులు హెచ్చుమంది విచ్చేసిరి. దైవభక్తిగల శ్రీ వరసింగోలు కృష్ణారావుగారు స్వవిరచిత పద్యరూపేణా యొక్క "రెడ్డికొలల భాషాపీఠి" అను విషయాన్నిగూర్చి శ్రీమాన్ యన్. రామదాసయ్యంగార్ ఉపన్యసించిరి. వార్షిక సంగానికి బహూకరణం ఈయేడు రామదాసయ్యంగారికి రు 116 లు సమర్పింపబడెను వుపన్యాసం వచ్చేమాటు—

—ఒక విలేఖరి.

బొబ్బిలి రాజీనామా

బొబ్బిలిరాజాగారు జస్టిసుపార్టీ నాయకత్వానికి రాజీనామా యిచ్చారు. రాజీనామా యివ్వడానికి వుద్దేశం డిసెంబరు సమావేశంలో జరుగనున్న దక్షిణ యిండియా లిబరల్ ఫెడరేషన్ అధ్యక్షతవహించటానికి ఎన్నికల్లో జస్టిసు పక్షమువారికి స్వేచ్ఛాభవకాశము కల్పించడానికట.

ఇకమీదట విస్మరించ సిద్ధమగుటకు, మాతృదేశ ఆర్థిక పునరాభ్యుదయముకొరకు పాటుపడెదరట

శ్రీమాన్

ఆయుర్వేదభూషణ

పండిత

ఏటూరు శ్రీనివాసాచార్యులవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు.

పూర్ణచంద్రోదయము:- స్వర్ణమిశ్రితము, స్వర్ణము సిందూరరూపముగ నిండు చేరియున్నది బుద్ధిబలమును, భుజబలమును, కామోద్దీపనమును, కలిగించును. క్షయాది సమస్తరోగములను కుదుర్చును. ఆయుర్వృద్ధిని కలిగించును.

(ధరయం తులం 1 కి రు 12-0-0

స్వర్ణమాలినీవసంతము:- ధాతుగతజ్వరము, పురాణజ్వరము, క్షయజ్వరము, నూతి కాజ్వరము, సన్నిపాతజ్వరము, వీనికి దివ్యౌషధము, బలకరము. తు॥ 1 కి రు 12/- మోతాదు 1 కి రు 0-2-0.

వసంతకుసుమాకరము:- మధుమేహము మొదలగు సమస్తమూత్రవ్యాధులు, కాస మొదలగు శ్వాసకోశవ్యాధులు, వీనిని పోగొట్టును. శరీరమునకు బలమునొసంగి ఈ యౌషధసేవనము చేసినవారిందరిని వసంతకాలమున వృక్షములు, లతలు, చిగిర్చి పుష్పించి ఫలవంతములగునట్టుల నవయౌవనులను చేసి, వసంతకుసుమాకర మను పేరును సార్థకము చేయుచున్నది. తులం 1 కి రు 16-0-0 లు మోతాదు 1 కి రు 0-8-0 లు.

రజత చంద్రోదయవటి:- 'సవామేహము' అను శ్వేతపాదము, గనోరియా, ఉపదంశ వ్రణములు వీనికి దివ్యౌషధము జీర్ణించిన అంటువ్యాధులను మొదలంటు పోగొట్టి శుక్రధాతువునకు బలము నొసగును. దీనికి పారిజాద్యరిష్టమును అనుపానముగ సేవించుట యుక్తము. 1 కి రు 5-0-0 లు మోతాదు రు 0-1-0 లు

స్మృతిసాగరరస:- ఉన్మాదమును గంటలలో కుదుర్చును మోతాదు 1-కి 0-1-0 దీనికి మాలకంగంధారిష్టమును గాని, మాలిలంగ రసాయనమును గాని, అనుపానముగ సేవించవలెను

(ప్యాకింగ్ పోష్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం)

గవర్నమెంటు ఇండియన్ మెడిసన్ స్కూలు సెంట్రల్ బోర్డువారిచే ప్రకటింపబడిన పుస్తకములోని సమస్తౌషధములును - ఓషధులును మావద్ద సిద్ధముగనున్నవి.

ఇండియన్ మెడికల్ స్టోర్సు అండ్ డిస్పెన్సరీ,

టవున్‌హాలుకు ఎదురుగ, నెల్లూరు.

సిరిపురం సభలు.

తే 30-10-38 దీని విశాఖపట్నంజిల్లా పాలకొండ తాలూకా సిరిపురం గ్రామములో యీ క్రింది సభలు జయప్రదముగా జరిగెను. ఉదయం 8 గంటలకు శ్రీయుత ఉరిటి అప్పారావుగారి అధ్యక్షత క్రింద విశాఖపట్నం జిల్లా వ్యవసాయ కూలీల మహాసభ జరిగెను. శ్రీయుత పి. పుండరీకాక్షాచారిగారు ఉపన్యసించుచు రైతులకు, కూలీలకు గలసంబంధమును వివరించుచు, రైతులు కూలీల యెడ దయగావించు అన్యాయములను అరికట్టవలెననియు, కూలీ ఉద్యమ ఆవశ్యకతను, కూలీల కర్తవ్యమును గూర్చి మున్నగు పెక్కు విషయములపై సంఘీభావముగ తెల్పిరి. పిమ్మట జిల్లావ్యవసాయకూలీసంఘ ఎన్నికలు మున్నగునవి జరిగెను. తరువాత కొన్ని తీర్మానములు గావించబడెను అధ్యక్షునికి వందనములతో ఆ సభముగిసెను.

ఉదయం 10 గంటలకు విశాఖపట్నం జిల్లా రైతుసంఘ కార్యనిర్వాహక వర్గసమావేశము జరిగి కొన్ని తీర్మానములు గావించబడెను.

మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు జిల్లారైతు స్థాయిసంఘ సమావేశము శ్రీయుత కరుణాకరం సుబ్బారావు పంతులుగారి అధ్యక్షతను జరిగెను-

ఖాళీపడినస్థానములకు ఎన్నికలు జరిగినపిమ్మట మద్రాసు ఎస్టేటుల్యాండుయాక్టు సవరణ, ఋణ పరిష్కారచట్ట దోషములు, ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఆందోళన, ఫెడరలు రాజ్యాంగ ప్రతిఘటన, సైనిక విరోధకచట్ట అన్యాయముల గురించియు, మరికొన్నింటిని గూర్చి తీర్మానములు గావించబడిన పిమ్మట మిగిలిన కార్యక్రమ మంతయు రానున్న సమావేశమునకు వాయిదా వేయుచు సభముగింప చేయబడెను-

సాయంత్రం 5 గంటలకు బహిరంగసభ జరుపబడెను. శ్రీయుతులు యెల్లమహంతి వెంకటప్పల భాస్కరరావు పట్నాయక్ మహాశయులుగారు (యం. యల్. ఎ) కరుణాకరం సుబ్బారావుగారు (యం. యల్. ఎ.) వివిధ విషయములపై రైతులకు సుబోధకముగ నుపన్యసించిరి.

జిల్లా ఆరోగ్యశాఖ ఉద్యోగులు, (రాజాం హెల్తు యినస్పెక్టరు) మున్నగువారు యీ సభలకు విచ్చేసి మ్యాజిక్ లాంతరు ప్రదర్శనము, పటముల ప్రదర్శనము గావించుచు ఆరోగ్య విధులను గూర్చి రైతుల కందరికి తెలియునిధమున ఉపన్యసించిరి. రాత్రి సుమారు 8 గంటలకు ఆనాటి కార్యక్రమము జయప్రదముగా ముగింపు గాబడెను. దీనికి సంపూర్ణ సహాయ మొనరించిన శ్రీయుత వజ్రి కృష్ణస్వామినాయుడు గారిని చాలమంది ప్రశంసించుచు ఎవరి గృహములకు వారు వెళ్లిరి. 'వందే మాతరం'.

(ఒక విలేఖరి.)

కాళహస్తి పోస్టుజమాను.

కాళహస్తి పోస్టుజమాన్ పల్లెలకు సరిగ్గా రావడంలేదని చాలాకంప్లైంట్లు, చాలాకాలంగా పిటీషనులు, కలవరూను పత్రికలు పత్రికలలో గాసిపులలో యిచ్చిపోతారు, లేడీవాండ్లకు జేరడంలేదని మళ్ళీ కంప్లైంటు ఇస్తే ఎందరో చేస్తున్నారు పోస్టుమాస్టరు గారు కొంచెం శ్రద్ధవహించి చేయడం అవసరం.

* * *

మైపాడు పోస్టు జమాను.

మైపాడు పోస్టుజమాను సామర్లకు సరిగా రావడంలేదు.

—యస్. శేషయ్య.

ఋణచట్టం:

—వీరారెడ్డి.

ఋణము, వడ్డీ అనుపదములు ఋగ్వేదకాలమునాంటి వున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. నాగరిక అభివృద్ధిచెందుకొలది వ్యాపారములు అన్ని విధముల హెచ్చి వడ్డీవ్యాపారముకూడా రానురాను విరివిగా జరుగుచుండెను. ఋణసమస్యను విమర్శించుటకు, దాని వ్యాప్తిని మొదట గ్రహించవలెను

మదరాసు రాజధానిలో 1895 లో రైతు ఋణము 45 కోట్ల రూపాయలు 1930 లో బ్యాంకింగు విచారణ సంఘంవారు దేర్చిన లెక్కప్రకారము 150 కోట్లు. 1934 సంవత్సరములో 200 కోట్లు రూపాయలు అని ప్రభుత్వ ప్రత్యేకయుద్యోగి తన నివేదికలో వ్రాసినారు. మదరాసు రాజధానిలోని మూడున్నరకోటి జనసంఖ్యలో నాలుగింట మూడుభాగములు వ్యవసాయదార్లు అనియు రాష్ట్రసౌభాగ్యము వ్యవసాయదార్లపై నాధారపడియున్నదని వేరుగ చెప్పనక్కరలేదు. రాష్ట్రమునందలి ముఖ్యమయినది వ్యవసాయ పరిశ్రమగా యున్నందున ప్రజల క్షేమము అన్నివిధముల వ్యవసాయదారుని క్షేమముపై ఆధారపడి యున్నది. మనరాజధానిలో నాలు రూపాయలు పన్ను చెల్లించువారిలో ఎక్కువగా ఋణములున్నారు ఈ ఋణము దక్షిణమండలములో యితర భాగములలో కన్న సగముకంటె తక్కువగా యున్నది ఋణములో చాల భాగము పూర్వము ఋణములు తీర్చుటకు, కొంత భూములు కొనుటకు మిగతా వివాహాదులయితర ఖర్చులకు అయివున్నది. ఈ ఋణములో నూటికి 7 రూపాయలు మాత్రము పరపతిసంఘముల నుండి తేబడినది. లిమిటెడ్ కంపెనీలనుండి యొంత ఋణము చేయబడినది తెలుటలేదు. ఋణగ్రస్తులు కానివారు 100 కి 18 మంది వున్నారు. ఋణము మనిషి ఒకటికి రూపాయలు 38 అని తెలియవచ్చుచున్నది. ఋణములో సగము తనఖా పనులను మిగతా యితర బాకీలుగను ఉన్నది. తనఖా బాకీలలో హీనము చరాస్తిపై అప్పుచేయబడినది. యిట్టి ఋణమునకు గల విశేషకారణములు 1928 సంవత్సరములో రాయల్ కమీషన్ నివేదికలో కారణములు తెలిపియున్నారు-

మొదటికారణము:- హెచ్చువడ్డీలు, మార్వాడీలు నెల ఒకటికి 1-4-0 మొదలు 8-12-0 ల వరకున్న వడ్డీలు పుచ్చుకొనుచున్నారు వడ్డీవ్యాపారముచేయు కొందరు వ్యవసాయదార్లు వగైరాలు రు 0-10-0 నుండి 1-4-0 ల వరకు కాంపౌండు వడ్డీసహా పుచ్చుకొనెదరు. కొందరు కంపెనీలు అను పేరుతో వడ్డీలు ముందుగా పుచ్చుకొనుట తరుగువడ్డీ యిచ్చుచుండుటగా ఉన్నది. మరి కొందరు బ్యాంకర్లు కత్తిరింపు వడ్డీలు కరెన్సీ పేరుతో డిపాజిట్లు, ఖర్చులపేరుతోటి ఇనుములు పుచ్చుకొనుచున్నారు. ధాన్యము నామసంగతి తెలుపనక్కరలేదు, ఋణపడుటకు అనేక యితర కారణములు కలవు-

దాయాదుల గ్రామకక్షలు, రాజకీయములు, వైద్యములు, జనసంఖ్య పెరుగుట, వృత్తిలేకపోవుట, పన్నులభారము, త్రాగుడు, వగయిరాలయిన అన్నియు క్రమముగ ఋణభారమును యొక్కువచేసి పెంచినట్లు పెంపొందచేసినవి. జనసంఖ్య పెరుగుటయే వృత్తిలేమికి కారణము. అధికసంఖ్యాకులకు సంవత్సరములో నాలుగుమాసములు వృత్తి యేమియుండలేదు. యింపోషరికనవలన గ్రామకవులకు కారణమని చెప్పవచ్చును. ఒకరిమీద ఒక టికి యనేకులు భూకమతాలు పొందవలెనని ప్రయత్నాలు, పట్టాలకోసం కవ్వు చేస్తున్న పెంచి పోట్లాడుకొనెడివారు ప్రతి పట్టాదారు లోను కొంతకుంటియున్నారు. గ్రామములో చిన్నరకపులు పెద్దదికని కోర్టుకు యెక్కించుట ప్రబలి. కేసులు నాయురాలపడి సంవత్సరముల కొలది తీర్మానముకాక కాలము జరుగుచున్నది వారిఖర్చులు, భోజనఖర్చులు, బత్తాలు, మామూళ్లు స్టాంపులు, వకీలుఫీజు, గుమాస్తాఖర్చులు, యిత్యాది ఖర్చులతో పెక్కుసంసారములు చిక్కిపోయినవి. నాలురూపాయల బాకీ రాబట్టుకొనుటకు 50 మొదలు, 100 వరకు ఖర్చులగునని ప్రభుత్వ ప్రత్యేకయుద్యోగి నివేదికలో వ్రాసియున్నారు. రాజకీయాలలో స్వకార్యములు మరచి కొందరు, పెండ్లిళ్లకు ఇరువురాలకు తమశక్తి తెలియక వ్యయము చేసికొందరు ఋణగ్రస్తులయిరి. సర్కారుగ్రామములలో రెండుమూడు పర్యాయములు పన్నులభారము హెచ్చినది. జమీన్ గ్రామాలలో యింతకన్న నాలుగురెట్లు అనగా యకరా 1 కి రు 30-0-0 వరకు పెరిగి ఋణమును పెంచినది 1929, 1930 సంవత్సరములలో ప్రపంచమంతటా ఆవరించినటి ఆర్థికదుస్థితి యీరాష్ట్రాలోను వ్యాపించినది దీనిని బట్టి ఋణములు ద్విగుణీకృతము కాజొచ్చినవి మొదటనే ఋణమును తీర్చలేనివారు యొక్కువ భారము వహించుచున్నారు యిట్టిఋణమును గురించి (1) ఋణగ్రస్తుల రక్షణచట్టము, (2) ఋణముల రాజీచట్టము, (8) దారుణపు వడ్డీలచట్టము (4) వ్యవసాయదార్ల ఋణములచట్టము, (5) ఋణగ్రస్తుల అరెస్టుల సవరణచట్టము, యిప్పటికే జారీచేయబడియున్నను, తాత్కాలికసహాయము కాని. ఋణవిముక్తికి తోడ్పడలేదని చెప్పవచ్చును.

మన రాజధానిలో వ్యవసాయదారులనుండి వ్యవసాయదారులు కానివారికి 20 లక్షల యకరములు పరివర్తనచేయబడినట్లు ప్రభుత్వ ప్రత్యేకయుద్యోగి నివేదికలో వ్రాసియున్నారు. ఋణములవల్ల రైతుబలము క్షీణించుచున్నది. కనుకనే జాతియుద్ధశక్తి తగ్గునని మహమ్మదీయులు వడ్డీ తీసుకొనగూడదని కొందరు చెప్పుచున్నారు.

హిందూన్యాయ శాస్త్రవేత్తలు ఋణవిముక్తుడు కానివాడు పునః జీవితములోనయినా తనఋణము తీర్చుకొనవలెనని చెప్పియున్నారు. కాని కొంతలిఖితుల కథనముబట్టి రాబడంతయు, లేక యింకను అనేకుల రాజకీయస్థితిలోనే యిది తేరము కానిదిగా యేర్పరచినయొకల హైకోర్టులకు పోవుగా వదవరముగలేదు కనుకనే ఋణసహాయచట్టము శాసింపవలసిన అగత్యమయినది యీ విషయములో మధ్యపరగణాలు పంజాబు బెంగాలులో కొన్ని చట్టములు చేయబడి 1936 నాటికి సగానికి పైగా ఋణము తగ్గెనని చెప్పవచ్చును. యీచట్టము ముందుగా మనరాజధానిలోను ఏర్పడియున్న యెడల 1930 నుండి 1934 సం॥ వరకు 50 కోట్ల ఋణము పెరిగియుండదనియు, వ్యవసాయదారుల నుండి వ్యవసాయదారులు కానివారికి 20 లక్షల యకరములు పరివర్తనగాబడియుండదనియు చట్టములో చెప్పబడే మరికొన్ని లాభములు పొందియుండుటకు వీలుండెనని యూహింపవచ్చును

ఋణవిమోచనబిల్లు మన ప్రభుత్వమువారు 28-9-37 దిన ప్రచురణ చేసినారు అందువలన రయితులకు తాత్కాలికముగా లాభముకనిపించక పోయినను ఆబిల్లు లేక ఋణసహాయ చట్టము లేనిగా చేయుటలో సాధకబాధకములను పూర్తిగాగమనించి యింకను వ్యాసములుగ వ్రాయుట కంటెకాలము లేకపోయెను. మరియు కొలది కాలములోనే చేసిన ఈచట్టములోని కొన్ని సెక్షన్లలో వివాదములు చెల్లుబడనందున కోర్టులకెక్కించి రైతులతోపాటు రైతులద్రవ్యముతో నశిస్తున్న సహాయచట్టము అనిపిలువబడగియున్నది.

కొందరు ఋణదాతలు రాహిత్యముగా పరిష్కరించుకొనుటకు సిద్ధముగా నున్నను ఆ కేసులు అంగీకరింపరని 22-3-38 న ఒకచట్టము ఋణసహాయ చట్టము అనుపేరుతో శాసించబడియున్నది. ఈ చట్టము కోరిన ఆశయమైనదనుట ఋణదాతల స్వలాభకాంక్షను మాపుచేకాని నిష్పక్షపాతమయిన విమర్శగాదు. యేలనన ఆర్థికదుస్థితిని ఋణస్తుడు మాందుగ కలగనీదిలేదు ముఖ్యముగా యీలాంటి అప్పులకు విద్యావిహీనత కూడా కారణమని కొందరు చెప్పుచున్నారు. కొన్ని కొన్ని లోపములున్నను బిల్లు కోరిన క్రిమమయి నదని అందరము అంగీకరించవచ్చును. యిట్టి కాన్నిలు శాసనసభలలోను ప్యాసుకాబడి గవర్నరు గారి అంగీకారము పొందబడి కేంద్రి విషయములు యిందులో కొన్ని కూడ యున్నందున వైస్రాయిగారుసహా అనుమతించారు. బిల్లులోని శక్తులు పైవిమర్శ మరుసంచికలో తెలుపబడును.

మధ్యరాష్ట్రములో క్రొత్తగా 40 వేలమంది కాంగ్రెసు సభ్యులు చేరిరి. ఒక్క నాగపూరునగరంలోనే 18 వేలమంది చేరిరి.

వెంకటగిరి ఎస్టేటు రైతులకు హెచ్చరిక.

ఈ సంవత్సరమున వగిరి వార్షిక పరిస్థితులు ఈనాడు సహించలేని ఏర్పాట్లుగా పరిస్థితులు ఏర్పడుచున్నాయి ఎస్టేటురైతులకు. పైరులన్నీ ఎండి పోతున్నాయి. ఇప్పుడు వర్షం కురిసినా లాభం లేదు కొన్నిచోట్ల. కొన్నిచోట్లమాత్రం యీ వెంటనే వర్షం కురిస్తే కొంతగాకపోతే కొంతైనా లాభముండకపోదు

బంగారుపేట, జంగాలపల్లి, సిద్ధాగుంట, గ్రామాలలో వర్షంలేక పంట పూర్తిగా ధ్వంసమైపోయాయి. ఈ సంవత్సరం వగిరిపన్ను ఇక్కడి రైతు లెంతమాత్రమూ కట్టలేరు. పైరు తీరువ కంటె వరకూ హెచ్చిపోయింది.

పైరూపంటా చెడి పశువులూ తామూ నానా బాధలూ పడుతూన్న రైతుకష్టాలు వెంకటగిరి దివాణంవారు యీ సంవత్సరం దమ్మిడీకూడా వసూలు చెయ్యకూడదు. కాని ఆ వెంకటగిరి గుడ్డి దొరతనంలో ఏమాత్రమూ కనికరించే పరిస్థితులు కనపడక పోవటమే కాకుండా అప్పుడే డిమేండ్సు పెంచరెట్టాగ

రైతుల బాధలతోపాటు పశువుల గోడు కూడా భరించరానిదిగా ఉంటూఉంది. నిడిగల్లు దగ్గర పశువులు మురికిగుంటల్లోని నీరుతాగి బ్రతుకుతున్నాయి పాపం యింకముందు ఆ పశువుల గోడు భరించవలసి కానిదిగా ఉంటుంది.

ఎండిపోయిన డొక్కలతోటి పశువులూ కడుపునిండా నాడులేక చిన్న కంటుకపోయిన కడుపుతో రైతులూ బాధపడుతున్నారు.

రైతులీవిధంగా బాధపడి చస్తూఉన్నా వగిరి దొరల పోరాటలు మాత్రం నిర్విఘ్నంగానే సాగిపోతూనే ఉన్నాయి. ఈకష్ట సమయంలో రయితులకు పన్ను పూర్తిగా తొలగించాలి అసలే పండక పూర్తిగా పంటపోయి పోయిన ప్రదేశాల్లో కొరకరకు ఫలించిన ప్రదేశాల్లో సగానికి తక్కువ కాని రిమీషన్ యియ్యాలి.

దయాశూన్యమయిన వెంకటగిరి అంధ ప్రభుత్వం ఎంతవరకు రైతులకు మేలుచేస్తుందో చూడాలి.

వెంకటగిరి ఎస్టేటు రైతులందరూ ఇప్పుడు చాలా హుషార్ గా ఉండాలి. చాలా మెలకువతో ఉండాలి. ఈసంవత్సరం దమ్మిడీ కూడా పన్ను కట్టలేమని స్పష్టంగా నిర్మొగమాటంగా చెప్పెయ్యాలి. ఎస్టేటు రైతులంతా ఏకమై తమ ఐకమత్యాన్ని ప్రదర్శించటానికిగాను వేలకొలది రైతులు గుంపులు గుంపులుగా వెంకటగిరి వీధుల్లోనూ వగిరివంటూ ప్రదర్శనాలు జరపాలి. అవసరమైతే సత్యాగ్రహానికైన జరపటానికి తయారు కావాలి. ఆ ప్రదర్శనాల్లో వెంకటగిరి ఎస్టేటువారి దౌర్జన్యాన్ని ఖండిస్తూ అట్టలమీద వ్రాసుకొని బయలుదేరాలి. రైతులంతా యీ సమయంలో మంచి ఉత్సాహంతో ఉండాలి ఎంతమాత్రమూ ఊరుకోకూడదు.

వెంకటగిరి రైతుసోదరులారా! ఈ తరుణంలోనే వెంకటగిరి ప్రభుత్వాన్ని రైతుశక్తి తెలిసేట్టు ఎలుగెత్తి చాటండి. ఎలుగెత్తి మన శక్తిని మీ గుడ్డి దొరతనానికి తెలియచేయండి. మీకు జయము తప్పదు.

"వెంకటగిరి ఎస్టేటు రైతులకు జై"

"జమీందారీ విధానము నశించుగాక"

ఆర్. బి. పెండ్యాల,
కిసాన్ కాంగ్రెస్.

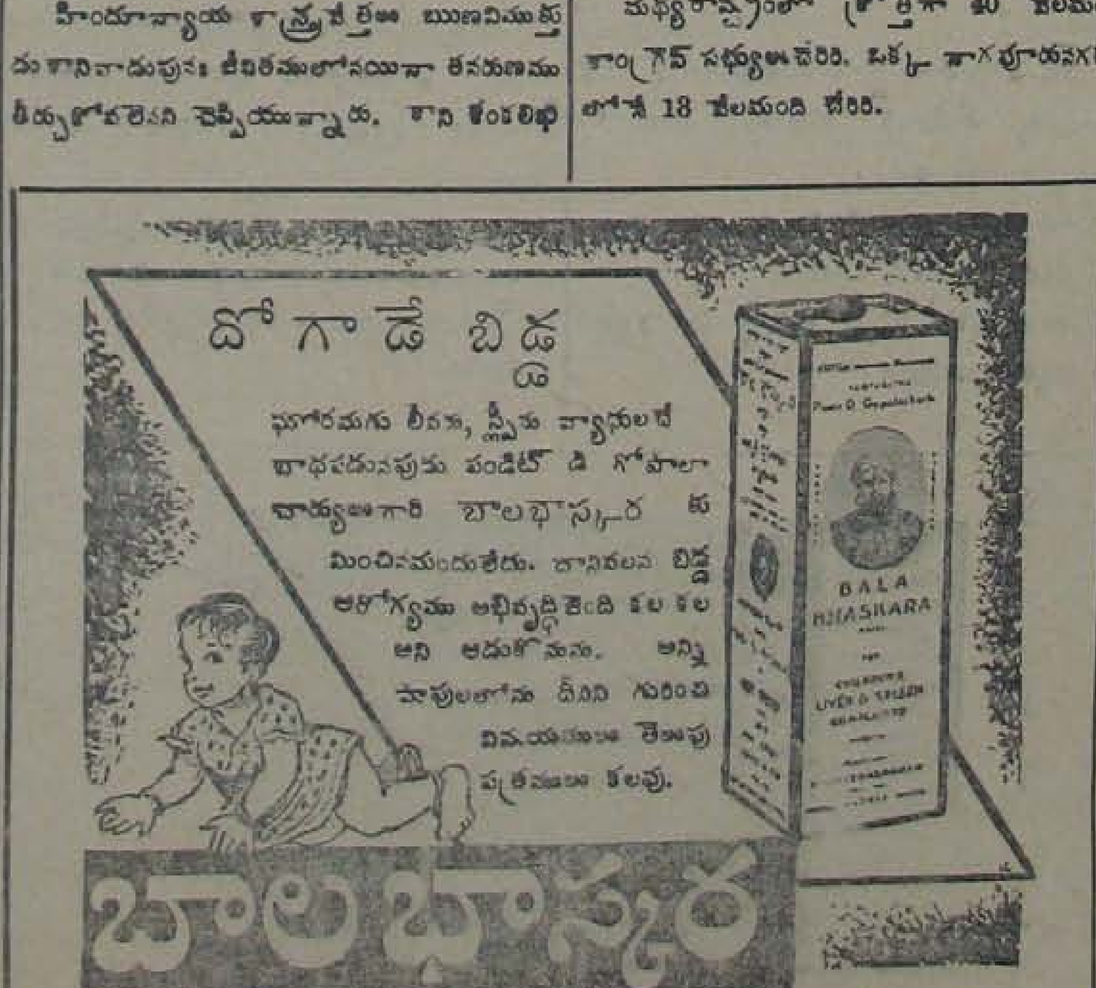

ప్రేమ స్వతంత్రులు:

—"సూర్యం"

'కార్యాన్ని కటిక చీకటిలో కన్నులకు కలంటి నీ అందం నాకు వెలుగునిచ్చింది! దీపం! ఆ దీపాన్ని యింట్లోకి తెచ్చుకుంటే యిక నా జీవితం ఒక చీకటి బ్రతుకు" అన్నమాట. బాగా జ్ఞాపకం వుంది.

ఇక నా నిశ్చయము, ఈ ప్రపంచంలో మరే వ్యక్తి హృదయానికి కూడా సౌభాగ్యాన్ని కలిగించే పుత్రవ్రతాలు అవదు అని చంద్రం ఖచ్చితంగా చెప్పాడు.

సుశీల దీర్ఘంగా ఆలోచించింది. చంద్రం అభిప్రాయానికి అనుకూలించే తీవ్ర అవసరమున్నా తండ్రి సంఘాన్ని తిరస్కరించే శక్తి లేదు అని స్పష్టపరిచింది.

దిగ్గున మండాడు.

"నిజంగా పురుషహృదయాల్ని రెక్కలపురుగులకల్లే ఆకర్షించి దగ్ధం చేసే తీక్షణమైన దీపం స్త్రీ సౌందర్యం. నీ అందం కూడా అంతేనన్నాడు మెదడు మండిపోతూంది.

హృదయాగ్నిలో చేయిపెట్టి కలచినట్లయింది.

'ప్రవాహమునకూ ఏకమై శరీరాలు కలుసుకొని నన్నిలా అన్యాయం చేయడం ఘోరమోసం'

అన్నాడు చంద్రం.

'అన్యాయం! పాపం! నా ప్రేమలో అంత అన్యాయం చేసే శక్తి వుంటే నా ప్రాణాన్ని నీ సన్నిధిలోనే త్యాగం చేస్తాను' అంది సుశీల మెత్తబడిందని వసవు అనుకున్నాడు.

వేడెక్కిన మెదడుకు కొంచెం చల్లదనం కలిగింది

ఇంతలో తలలోంచి ఒక నవ్వుతూన్నట్టు విచ్చిన మల్లెపూవు రాలింది.

చంద్రం ఆమె కళ్లకేసి చూస్తూ చిరునవ్వుతో రాలిన పువ్వును తలలో పెట్టాడు.

సుశీల పకపకా నవ్వింది.

ఆ చీకటిలో ఆమె నెగలోని మల్లెపువ్వులు నవ్వినట్లు తెల్లని కాంతులు చెక్కినవి.

కాంతుల్ని వెదజల్లే వారి దృక్కులు ఏకమయాయి

ఇద్దరూ ఒకే ప్రణయజ్వాలల్లో జ్వలించారు.

వెచ్చని కౌగిలింతలో అనివారిత ముద్దుల వర్షం కురిపించుకున్నారు.

* * *

మరునాడు వాళ్ల ప్రేమగాథ సుశీల యింట్లో తెలిసింది.

సుశీల నాయన కోపోద్రిక్తుడై 'ఆ వెధవతో నీకు ఇష్టమేమిటే పాడుముండ' అని గర్జించాడు. సుశీల ఒక నవ్వునవ్వింది 'పిచ్చినాయనా నిజమైన ప్రేమకు జాతిమతాలు, వర్ణాలు, వరకట్నాలు, నీ నియమాలూ, కొద్దిగొప్పలు నిబంధనాలు, నిర్బంధాలుండవు. వుండకూడదు. అసలు సంకెళ్లు కూడదు' అంది.

ఈ భేదభావాల తూనాలు ఏనాడు నాటుబడ్డాయో— ఈ దురాచారపు టూనాలు బాగా నాటు కొని పోయాయి మనమనస్సులో; చదువు వున్నందుకు యిదా ఫలితం!

కాని ఇదిగో చెప్తున్నాను: అవివ్రి వృథా ప్రేమ అంతా వరుసలో ఆశించి నిరాశ చేసికో నీ తమ్ముయింకా ఒక నెల తిరగాలంటి పెండ్లి చేసుకు పక్కయింటి పోలీసు యిన్స్పెక్టరు ఇంక నవ్వు వాడితో మాట్లాడకూడదు. వారు వద్దాన! అని ప్రతిజ్ఞ అన్నాడు తండ్రి. నిర్లక్ష్యంగా రంగు భేదాలు పనిలేదు పుట్టుకలో అందరూ ఒకటే అర్థం పర్ధంలేని ఆచారాలతో భేదభావాలు సృష్టించినవి మాకు సమ్మతం. అసలు దేవుడు చేసిన మానవకల్పితం. అదొక భావం. అంతే ఆ భావాన్ని సృష్టిచేసికో.

విజ్ఞానం వికసిస్తుంది. ప్రకృతి ఒక విజ్ఞాన స్వరూపం... జ్ఞానజ్యోతి. దానినుండి ఎంతో ధర్మాలోకమ్ము తెలివిలేని చిన్న తెర్పరుకొట్టింది. అంతేకాదు మనం సంఘం సంఘం అంటూ కట్టుకొని ఏడ్వడం లేనికి! సఖ్యతను దూరమవడాని కా! అసలు మనకు యిప్పుడు కావలసింది అవర్ణ సవర్ణ సఖ్యత కావాలి అంది కూతురు.

"అవును స్త్రీ ఆశయం మంచిదే"

కాని......

"అవును ఆశయం మంచిదైతే ఆచరణలో పెట్టడానికి జంకడానికేమి!"

"కులపెద్దలన్నారు పెద్ద పులులా గ" అన్నాడు తండ్రి.

నీవు పిరికిపందవా! పురోహితులని పెద్దలని భయములో. కానివాళ్లకు భయపడి నీ కన్న కూతుర్ని బాధించి సంఘ దౌష్ట్యానికి బలి యిస్తావా!

అలాగయితే వాళ్లే కంటుకుంటావా! ఒక సామాన్య నీచవాళ్లే మతాన్ని మంటగల్పి అన్నాడు అక్కసుగ.

అది మతం కాదు మరీచిక.

అంది కర్కశంగా కూతురు.

అంటున్నాడు తండ్రి ఆశ్చర్యంగా కళ్లల్లో కాఠిన్యత కనపడుతూ.

నేను ప్రేమించాను— నా సర్వస్వం అర్పించాను యిక పవిత్ర ప్రేమకు ప్రతిబంధకం లేవు అంది కూతురు నిశ్చయంగా.

నా మాట వినవా అన్నాడు కూతుర్ని—

నా పెండ్లికి నీ మాటకు విలువేమిటి! నా మన అర్థం కాలేదు. మన్ననే నా భావిలో సుఖదుఃఖాలు అనుభవించేది. అసలు ఎవరిని పెండ్లిచేసుకోవాలో నిర్ణయించుకోవాలి— అందుకు ప్రతిబంధకం స్వతంత్రం వుండాలి అంది కూతురు.

తండ్రికి దిగ్గున మండింది.

నీ భావాలు సిద్ధాంతాలు మార్చుకోవాలి అన్నాడు భీకరంగా తండ్రి

"నా హృదయాన్ని అప్పుడే హరించాడు, అతని ఆధీనంలో వుంది నా చిన్ని హృదయం:

చిన్నపిల్లలకి చెడమనసేది తెలుసా అలాంటి మాటేరికు.

ఆనందం సౌభాగ్యమధూలి ఆ తనిలో వుంది అతనినా దివ్యమై అందరికీ పైయైనా, అంది కూతురు.

ప్రేమ! ప్రేమ! ప్రేమస్వప్నం లాంటిది సుఖాంతమవుతుంది దుఃఖాంతమవుతుంది గనక మానవ్యులో మృగతృష్ణలాంటి వాంఛను చంపుకో. నేను చెప్పినట్టు విను అన్నాడు తండ్రి

"నాయిలాస, సౌఖ్యం, ఖుషి, ఖూనీ చేస్తావా! రాక్షసుడవా! మా ప్రేమపాశాన్ని తెంపేయడానికి నీకు హృదయంలేదు విషాదాంతం చేస్తావా మా ప్రేమను అంది నాయనకు దీనంగా.

అతనిమీద ప్రేమతో ఆమెహృదయం కాలిపోతూవుంటే అంత నిర్దయగా నిరాకరించాడు తండ్రి

వాడిప్పుడు సెర్తుకే చంపేస్తానన్నాడు. తండ్రి నిప్పులు రాలుస్తూ అర్థంలేని అధికారంతో 'చంపేస్తావు' అని గర్జించింది కూతురు.

విలాపంలోని విస్ఫోటనించి నట్లయింది.

నిరాశా హృదయ ప్రేమలోంచి రేగే ఆ ప్రేమజ్వాల ఒక్కసారి ఆమె మనసులోవున్న మహాగ్నిజ్వాల భగ్గుమండింది.

చంపు:-చంపితేమి! జన్మవు మొదలు దేవుడు తరవా చంపుతుండగా మధ్య ఒక మనిషిను చంపితేమి! అని హుంకరించింది కూతురు.

'నన్ను పాపం కలిగించే పనిని చెయ్యనివ్వకు' అన్నాడు తండ్రి బతిమాలునట్లు దిగులుగా.

'మా ప్రేమ అగ్నిలాంటిది-పవిత్రం- ప్రేమించి మా హృదయాలు ప్రేమ పెండ్లి చేసుకున్నాయి- మా ప్రేమచావదు- కాని మాజీవితాలు ఎప్పుడో ఒకప్పుడు అంతమయ్యేదే-నీ జీవితం మరణం యొక్క లోపాంతరం- పుట్టగానే ప్రతిజీవంలోను ఒక విచ్ఛిన్నశక్తి దాచిపెట్టుకొని వుందని తెలుసుకో-

ప్రతి నిమిషం చావు మనల్ని వెంటుంటుతూనే వుంటుంది అలాంటప్పుడు చావుకు భయపడే ప్రాంతాడు నేను అంది కూతురు నిర్భీతిగా నిర్మొగమాటంగా—

ఉరిలాని పురిమి వెళ్లిపోతాడు తండ్రి—

తల్లి అదృశ్యాన్ని చూసి నిర్ఘాంతపోయింది—

* * *

ఆనాడు సుశీలరాలేదు— ఆ మరునాడు కూడా చంద్రానికి తెలియదు నిన్న జరిగిన గొడవంతా— పాపం చంద్రం ప్రతిదినం చంద్రుని రాకకు దీపంలేని దర్శిలకు కాచుకున్నట్లు మమతతో ఆశతో నిరీక్షిస్తూ నిరాశతో-శూన్య హృదయంలో హాసుకొర్కలు మెరుపు కలులు తెత్తి చుకుంటూ గాలి మేడలుకట్టుకుంటూ కాలం సాగించేవాడు—

పాపం తనిమనసులో అంధకారంలా అవరించింది అమరాగం— మనోవీధిలో ఆమె ప్రేమ వాహిని యింకిపోయింది—

అతని తప నిరాశా హృదయంలోనుంచి మెరుపు తెత్తే వాడుసవాజవాంఛ లెన్నిటినో ఒక ప్రక్క, వాటిని మాటుపెట్టడానికి ప్రకటించే పవిత్రభావాల్ని ఒక ప్రక్క నిరూపిస్తూ అన్న జీవితంలోని గాఢమబ్బులు, మెరుపులు రూపాలుగా మారబడ్డట్టుగా వుంది— డోలాయమానంగా వుంది మనసు— ఏమిచేయడానికి పాలుపోక తలంపు కట్టు తెగుతున్నా తపించుకున్నా అతికట్టలేక బాధపడుతున్నాడు. నిరాశాహృదయంతో వ్యర్థజీవనం గడుపుతున్నాడు.

* * *

ఒక నెల గడిచింది

నేడు సుశీల పెండ్లి అలంకారాలతో సందడితో వుందియిల్లు. తలిదండ్రుల ఆనందానికి అంతంలేదు— బంధుమిత్రుల సంతోషానికి మితిమేరలేదు— సుశీలను పెండ్లి కుతుర్ని చేయాలని ఆర్యలక్కలు ముచ్చటగా ఆనందంతో తయారయారు—

ఇంకెక్కడి సుశీల!

అప్పుడే విరిగిపోయింది పకీలాగ— అంతా వెదికారు— ఎవరితోనో లేచిపోయిందని వచ్చిన జనం గోలచేసింది—

కాని ఇష్టంలేని నిబంధన తెర్పరచి స్వభావసిద్ధమైన వాంఛని కట్టివెయ్యాలని ప్రయత్నించిన తండ్రి ఏమనుకుంటాడు! పెరటింటి నూతిలో పడిందేమోనని నూయంతా గాలించారు— పోలీసులకు తెలియపర్చారు— కాళ్లకు కర్పుకట్టుకొని తిరిగారు— నెత్తిన నోరుపెట్టుకొని అరిచారు— పత్రికల్లో ప్రకటించారు—

కాని ఇదంతా ఎందుకు జరిగేది పిల్లయిష్టపడినవాడికి కట్టిస్తే బాగుండేది— యిప్పుడు సంఘమేమి చేసింది! అని కొందరన్నారు—

* * *

మరునాడు 'స్త్రీమవివాహ సమాజం'లో సుశీల చంద్రంపెండ్లి కళ్యాణమహోత్సవంగ జరిగింది—

ఆదర్శవివాహమని యువకులు హర్షించారు.

సంఘం ఓడిపోయిందని ప్రేమ జయించిందని సంస్కరణ పత్రికలు పొగిడాయి—

కొందరు సనాతనులు గోలపెట్టారు సంఘాన్ని శాస్త్రాన్ని వివాహవిధి ధర్మాన్ని కలిపి భూరితం చేసారని, వేదమతం సర్వనాశనం చేశారని—

* * *

కొన్నాళ్లకు సముద్రంలో రేగిన తుఫానులా చల్లబడింది ఆగోలంతా— నోరున్నీ నొక్కుకుపోయాయి తాళాలువేసినట్టు—

విషాద శ్రీకర విజయం—

* * *

నేడు సుశీల చంద్రం శ్రీమతి దంపతులు సుఖంగా అనుకూలంగా కాలంగడుపుతున్నారు— సుశీల ఆసుపత్రిలో నర్సుగాను— చంద్రం ఆ ఆసుపత్రిలో డాక్టరుగాను పనిచేస్తున్నారు—

దీని కొరవ 14 పేజీలో చూడుడు.

స్వర్ణ రజిత ఆభరణములు

శ్రేష్టమైన రంగూన్ కమలములకు

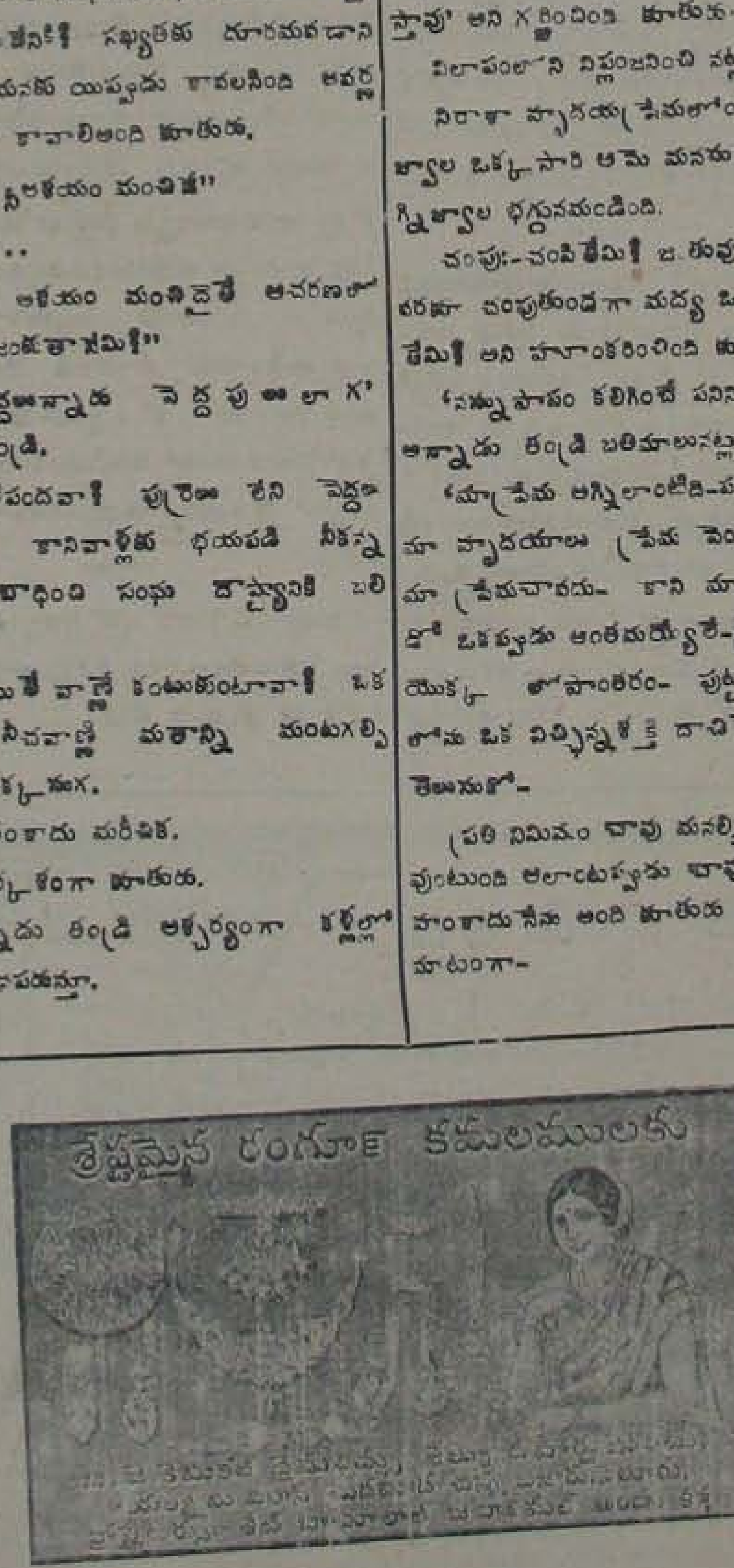

నమ్మకమైన వర్తకులు.

రజిత గృహోపకరణములకు

రైతులోకం

గుడివాడ తాలూకా రైతుసంఘ సభ.

31 తేది సా॥ గుడివాడ కమ్యూనిస్టు క్యాంపులో కంగసాటి రంగారెడ్డిగారి యాజమాన్యాన సభ జరిగింది.

బుడమేటి వరదల విచారణకమిటీవారి రిపోర్టును అమలు చేయించే నిమిత్తం ప్రభుత్వాన్ని; బందరు జిల్లాకలెక్టరును, బెజవాడ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరును, జిల్లారైతుసంఘమూ బలంగా ప్రయత్నించవలసిందనీ, యీరిపోర్టు ప్రకారం నష్టపడిన భూములలోని పంటలను అంచనావేసి ప్రభుత్వం వారు రెమిషన్ యివ్వవలసిందనీ కోరడమైనది.

రైతుసంఘ సభ్యులను చేర్చడానికి తాలూకాలోగల ఫిర్కాలవారీగా కమిటీలను నిర్ణయిస్తూ జిల్లారైతు విద్యాలయానికి నెలసరివిరాళం జిల్లాలోగల రైతుసోదరులను యివ్వవలసిందని కోరిరి.

బుడమేటి వరదల విచారించడానికి కల్లూరి వేని రామబ్రహ్మం, కంగసాటి రంగారెడ్డి, శెట్టిపల్లి వెంకటరత్నం, గుళ్లపల్లి రామబ్రహ్మం, ... బలరామయ్యగారలు కలసి ఒక ఉపసంఘం నిర్మింపబడింది.

కంగసాటి రంగారెడ్డి, శెట్టిపల్లి వెంకటరత్నం గార్ల స్థానాలలో మాగంటి అంకినీడు, కూరగప వేని గోపాలకృష్ణయ్య గారలు రాష్ట్రకాంగ్రెసుకమిటీ సభ్యులుగా ఎన్నుకోనబడిరి.

వేటపాలెం ఫిర్కా రైతు మహాసభ.

వేటపాలెం ఫిర్కా రైతుమహాసభ 6వ తేది కె. చంద్రమౌళి ఎం. ఎల్. ఎ. గారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. పార్లమెంటరి సెక్రటరి తెన్నేటి విశ్వనాథంగారు మహాసభను ప్రారంభించిరి.

వక్కా కాంగ్రెసుమహాసభకు డా॥ పట్టాభి సీతారామయ్యగారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకోవాలని, శాసనోల్లంఘనంలో వుద్యోగాలు పోగొట్టుకొన్న వారికి మరల ఉద్యోగాలు యివ్వడమేగాకుండా సహాయ నిరాకరణోద్యమంలో కలిగిన ఇతరనష్టాలనుకూడా తొలగించాలని, వేటపాలెం లోని వూటకాలువ రైతులకు వెంటనే సహాయాలు చేయవలసిందనీ, రొంపేరు సక్రమంటి భాగాన బంజరుగావుండే భూములను ఈఫిర్కాలోని భూములులేని నిరుపేదలకు సరభాగ్యాల మీద మంజూరు చేయవలసిందని, రొంపేరును 6 ఫర్లాంగుల మేరలో వ్యవసాయం చేయరాదనే నిషేధం తొలగించాలని, రేలమూటలు కట్టుకోపోయి ఎక్కడయినాసరే సుంకంకట్టని ఉప్పు అమ్ముకోడానికి అనుమతియివ్వాలని తీర్మానాలు గావించారు.

తెన్నేటి విశ్వనాథంగారు వేటపాలెం ఫిర్కాలో వూటకాల్వల క్రింద సాగయ్యే భూములను స్వయంగా వెళ్లిచూశారు. కూడేరు మొదలుగు కాల్వకూడా కనిపెట్టేసి అచటిరైతుల యిబ్బందులు విన్నారు.

దివితాలూకా రైతుసంఘ రైతుయాత్ర.

నవంబరులో కృష్ణాజిల్లా రైతాంగ విద్యాలయము జరుగనున్నది. అందుచేత దివి తాలూకా రైతుయాత్ర నవంబరు 10-వ తేదినుండి జరుగదు. యాత్రతేదీ ముందు ప్రకటింపబడును.

ఉదయగిరి తాలూకా క్షామసూచనలు

హస్తకార్తె ప్రారంభంలో కొద్దిపాటి వర్షము లేదు. ఈతాలూకాలో ముఖ్యమైన మెట్టపైర్లలో అనేకం యెండిపోయి నామమాత్రావశిష్టమైనది గడ్డి యెండిపోయినది. చాలా గ్రామాలలో బావులలో నీరుయెండిపోవుచూయున్నవి. ఇక 15 రోజులలోపల వర్షము పడకుంటే పయిరొక్కన్న కాకపడదు. ఆవల వర్షంపడిన ఉపయోగముండదు. గవర్నమెంటువారు మెట్టమునగాయిచ్చి కరవు పని లేకున్నా పెలికొల్పి ప్రజలను రక్షించవలసిన అవసరము కలుగుతుందని తోచుచున్నది. జలాధారములు లేనందువల్ల కేవలం వెనుకపడియున్న యీ తాలూకాను ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యేకగ్రాంటు దయచేయవలయునని ప్రజలు కోరుచున్నారు.

—అగస్త్యరాజు సుబ్బరాయుడు.

నందివాడ గ్రామోద్యోగుల అక్రమాలు

మా గ్రామము గుడివాడ తాలూకాలో నొక గవర్నమెంటు గ్రామము. గ్రామమునసబు వేముల్లపల్లి వీరరాఘవయ్య, హెడ్‌కరణం, నందివాడ రామమంత్రిరావు, అసిస్టెంటు కరణం వేదాల కృష్ణానందంగార్లు, గ్రామస్తుల మీద చేయుచున్న అక్రమములను గురించి మా గ్రామస్తులు ప్రభుత్వ అధికార్లకున్ను కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘం కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘంవారికి చేసిన రిపోర్టులనుగురించి విచారించుటకు తే 30-10-38 ది వుదయం కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి సుంకర సూర్యనారాయణయ్య బి ఏ (ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు) విచ్చేసివిచారించిరి. అడ్లమిల్లి కోటయ్య మీనాగయ్య యార్లగడ్డ వెంకట వెంకటనారాయణయ్య, కల్లూరి నేని సుబ్రహ్మణ్యం అడ్లమిల్లి గంగయ్య యింకా మరికొందరు తాము గ్రామవుద్యోగస్తులవలన పొందుచున్న బాధలను గురించి చెప్పుకొని స్టేటుమెంట్లు దాఖలు చేసిరి. శ్రీయుత సుంకర సూర్యనారాయణగారు సాయంత్రము మూడుగంటలకు తిరిగి బెజవాడకు వెళ్లిరి.

—యార్లగడ్డ వెంకటనారాయణచౌదరి.

పంజాబులో క్షామ నివారణ పనులు

పంజాబు లోదస తీవ్రంగా వుంది. పశువులకు మేతకూటా దొరకడం లేదు. ప్రభుత్వంవారు పశువులకు మేత కలిగించడానికి రు 583800 లు, టకావీ అప్పులిచ్చుటకు రు 650000 లును, ప్రత్యేక రెమిషన్లు యిచ్చుటకు రు 800000 లును, మంజూరు చేసిరి.

హస్సార్‌లో పంచిబాటి అభోతులను పెంచడానికి 12 కేలు ప్రత్యేకించిరి. రు 5 లు వుపకార వంపకానికిగా యివ్వదున భారతప్రజల క్షామసంఘపు కార్యకర్తనువారికి ప్రభుత్వం వారు వ్రాశారు.

తాడిపర్తి

తాలూకాలో పుట్లూరిఫిర్కా గ్రామములలో కొర్రలప్పమినహ పైరులు ముఖ్యంగా కొన్ని, శెనగలు, పత్తిగా చెడిపోయినవి.

మొన్న ప్రసిద్ధ ప్రభాతవారి ఫిల్ము ప్రాక్ కాంతాఆప్టే వస్తుందని పత్రికలు ప్రకటించాయి సెంట్రల్ స్టేషనులో స్వాగతమియ్యాలని ప్రజలు ఆమెరాకకు ఎదురుచూశారు. 2 గంటలకు పైఇటిచర్చి వెంగుళూరు రైలులో వస్తుందని 1 గంటకే స్టేషనుచుట్టూ కూడారు 8 గంటలకు 4 గంటలకు కూడాకాలేదు. పాపం ఆనాడు చాలమంది వుద్యోగస్తులుకూడా అరదినం సెలవు తీసుకున్నారు. 6 గంటలవరకు చూశారు. విసుగెత్తింది. ఇక వచ్చినవారిని వాలు ముఖాల్తో పోయారు.

కాంతఆప్టె వచ్చేవప్పుడు లేకుండా వెంగుళూరు నుంచి స్పెషల్ కారులో మద్రాసు వచ్చింది ఆ నాటిసాయంత్రం 7గంటలకు రెండు నిమిషాలు ప్రాడ్వేటాకీసులో హాజరయ్యారు.

ఆ నాడు, ఆ మర్నాడు ప్రాడ్వేటాకీసుకు మంచిడబ్బు వచ్చింది. గోపాలకృష్ణను చూసినవాళ్లు మళ్లీయీమెను యింకోమారు చూడడానికి వచ్చారన్న నూట.

ఆ కేలంశ్వరి అంతా సమసి పోయింది.

ఆ మరునాడు సాయంత్రం బ్రాటుసరి. కె. వి రెడ్డి నాయుడుగారు అధ్యక్షతక్రింద ఆమెను ఆహ్వానించారు ప్రాడ్వేటాకీసువారు.

వీధి ప్రాడ్వేలాయినా అంతా విశాలంగా లేనందున ట్రాములుకూడా నిలిచిపోయాయి. ప్రజలు కాంతాఆప్టెకు జై అంటూ కేకలుకొట్టారు.

వచ్చినవాళ్లలో కొందరు కె. వి. రెడ్డిగారిని చూడడంతోటే ఒకవిధమైన అసహ్యభావం జనించింది. అందులో వీరొకప్పుడు అక్టింగుకన్నా లాగా వుండి- నడమంత్రపుమంత్రాంగంలో ప్రధానిగా వుండి మొన్న వుప మంత్రి ఎగిరిపోయె అంటే హిందీ మాసమెంటులో కుడిభుజంగా వుండి ఉత్తర హిందూదేశస్తుల్ని- హిందీని బహిష్కరించాలని గోలచేసినవారిలో ప్రముఖుడు. (టిప్లికేన్ బీచి తిలక్ ఘాటులో (మరి తిలక్ ఎవరో!) వుపన్యాసాలు హిందీకి వ్యతిరేకంగా యిస్తూ ఉత్తరదేశవాసుల్ని తిట్టినది మరచిపోయారేమో! అలాంటి దక్షిణ అంటే హిందీనాయకుడు కాంతఆప్టెకు స్వాగత మివ్వడంలోని అర్థమేమిటో? చెప్పేదొకటి చేసేదియింకొకటి అంటూరు ఇతే కాబోలు.

వీరికిఅంటే హిందీలో ఏదయినా ఒక బిరుదు తగిలిస్తే బాగుండును. మొన్నటి దక్షిణహిందీ బుక్కులు ఉపోద్ఘాతంకూడా వ్రాశారు. ఈ మహానీయుడు తన అంటే హిందీపార్టీకి వ్యతిరేకంగా చేసినందుకు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము జరపుకదా పాపంకొంపతీసి. అయితే యీసందడిలో కాంతాఆప్టెను మరిచాము. కాని యింతి చెప్పుకొచ్చింది హరూ నేమా ఆంధ్రున్ని గాక.

* * *

ఆమెను తరువాత నిగిపిపని తనంతో కళావంతమైన లలిత ప్రేక్షకుల సత్కారించారు.

* * *

వివరి పత్రంలోని కొన్ని ముక్కలు.

సినిమా రంగంలో యింత చిరుప్రాయంలో అఖండ అంతర్జాతీయ ప్రఖ్యాతిగాంచడం చాల పూర్వాప్తకార్యం. మీసేవ మంత్ర తుల్యం! సినిమారంగంలో మీసేవ వుచ్చరించినంత మాత్రాన నీరి తరంతరాలు నమస్కరించి వస్తుంది. ఆసేతు హిమాచల పర్యంతం మీనాముస్మరణతో మీదేశం ప్రతిభారతి హృదయం ఆనందంతో వికాసిస్తుంది.

చిరంజీవిరైన ముప్పైరెండు భారతసినిమా రంగం నకు ముప్పైన్నరుగుర్లేని వచ్చినచిన్నలు ఒవరూర్చ గలరని మాతలకుం. అందుకు కాంతాఆప్టెగారు చేజేలవధ్యలేమూ స్వాగతమిచ్చిన మద్రాసు పౌరులకు బహూకరించిన ధియేటరువారికి కృతజ్ఞతాంజలులు అర్పించింది

ఇంగ్లీషులో కేలండి. చక్కనిఇంగ్లీషు మాట్లాడుంది సామాన్య సంభాషణశ్రీకరతో వుంటుంది.

సభ్యులవున్న ఆధునాతనలే కాక భారత లలిత కళలు పూర్వపు ఔన్నత్యాన్ని పొందేలాగ సినిమా పరిశ్రమను అత్యున్నత పరచాలని వుద్ఘాటించారు. తరువాత తనతోటి సోదరులకు యిలా వుద్దేశ పూరిత వుపన్యాసమిచ్చింది.

బంగుకొంకుల విదిలించి మీరు ముందంజ వేసుంది. సాంప్రదాయాలు మీకు అడ్డుగాకూడదు. కాని ఉత్కృష్ట ఆశయంతో లలితకళారాధనకు ప్రాచీనభారత లలిత కళలకు పూర్వగౌరవ సభ్యతాస్థాయికి తీసుకురావడం ప్రతివిద్యార్థియొక్క పనియుని ప్రప్రథమకర్తవ్యం తరువాత జాతీయగీతం 'వందేమాతరం' పాడింది.

* * *

లక్ష్మీసినిటోన్ వారి "రాధాకృష్ణ" అను తెలుగు టాకీ "శ్యామసుందరి" అను తమిళ టాకీ కోల్హాపూరు స్టూడియోలో అతి మురుసుగా తయారుచేస్తున్నారు. అమరిసంగల గుప్తా గారి యాజమాన్యాన యీరెండు ఫిల్ములు తెలుగు ఫిల్ములలో కెల్ల మేటిఫిల్ములని రాణించునుగాక!

* * *

దక్షిణా ఫిల్ముసువారి భక్త మార్కండేయ దక్షిణారంలో కాబోలు మద్రాసు ప్రాడ్వేటాకీసులో విడుదల జరగబోతోంది.

* * *

మాలపిల్లతీసిన సారధిఫిల్ముసువారు రెండవటాకీ పల్నాటియుద్ధం తీయడానికి నటీనటుల్ని ఎన్నుకోడానికి ఏర్పాటు జరుగుతున్నాయి.

* * *

వాహిని పిక్చర్సు వారి సాంఘిక చిత్రం "వందేమాతరం" బహుచక్కగా ముమ్మరంగా తయారు చేస్తున్నారు.

* * *

నెల్లూరు ఫేమస్ పిక్చర్సువారి "వెంకటేశ్వర మహాత్మ్యం" చాల త్వరలో విడుదల అగును.

* * *

వసంతా ఫిల్ములవారు అతిత్వరలో చిత్రాన్ని తీయడానికి పరికరాల్ని స్వీకరిస్తున్నారు.

* * *

ఆంధ్ర సినిటోన్‌వారి భక్తజయదేవ చిత్రం తెలుగులోను హిందీలోను త్వరలో విడుదలగును.

—మా మద్రాసు విలేకరి.

కొరడా దెబ్బలు

—రవి.

స్వదేశ సంస్థానాలు

కొచ్చిను సంస్థానాధిపతి శ్రీపురాధిపతియైన అమాత్యుడైన "ప్రజాతంత్రాన్ని ప్రకటిస్తూ ఇచ్చిన సందేశం.

"స్వపరిపాలన మనగా స్వయం నియంత్రిత్వము ఆత్మనిగ్రహము అని అర్థము. స్వార్థత్యాగము లేనిది ఆత్మనిగ్రహము సాధ్యముకాదని ప్రజలు తెలుసుకొందురుగాక. కొచ్చిను సంస్థాన చరిత్రలో క్రొత్తశకము ప్రారంభమగుచున్నది ప్రజలు గుర్తించవలసిన ధర్మమిది- బలవంతులు దుర్బలులను తోడ్పడుట, ధనికులు నిర్ధనులను పోషించుట, విద్యాధికులు అజ్ఞానులకు జ్ఞానము గరపుట- ఇట్టి ప్రజాసేవానిరతి త్యాగము అలవడినయెడల స్వపరిపాలనమనునది ప్రజాజీవనమై పరిణమించును"

ఆసందేశం అపూర్వము. మిగతా సంస్థానాధీశ్వరులు కొచ్చినుసంస్థానాన్ని చూచియైనా కొంతబుద్ధి తెచ్చుకొందురుగాక! తన నైజాం విధానాన్ని అరికట్టుకొందురుగాక. లేకపోతే ప్రజాశక్తి మూడు దశాబ్దాలకింతే నిరంకుశము చేసి చక్రవర్తులకే దిక్కులేనిదానిని తెలుసుకొనని పరప్రభుత్వముక్రింద నలిగిపోయిన ఈ సంస్థానాధిపతులా భోగలాలసులై ప్రజాశక్తిం నిరోధింపగల్గువారు!

సర్వత్ర స్వాతంత్ర్య సమరము సాగుచున్న రోజులివి. 'డికేటర్లు సహితము ప్రజాశక్తికి నాగ్రియించుకొనినగాని తమ సర్వాధికారమును నిర్వహింపజాలకున్నారు'. కేంద్రగామనిస్తే మంచిది. లేకపోతే నేడు హైదరాబాదు తిరువాన్కూరులలో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వానికి రేకెత్తిన ఉద్యమం ఆగదు. సత్యాగ్రహదీక్షతో ప్రజలు తమకోర్కెను పొందించుకుంటారు.

* * *

"హైదరాబాదులో కాంగ్రెసు ఉద్యమం ప్రారంభించింది మొదలు పోలీసులు అమాయకులైన ప్రజలమీద లాఠీచార్జీలు- నిర్బంధ విధానము- దౌర్జన్యపద్ధతి జరుపుతున్నారు" అనే వార్త.

మరి హైదరాబాదు పోలీసురాజ్యము కాదా!

* * *

భారతదేశము రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము

భారతదేశము "ఎటానమీ" తో తృప్తిపడుననుమాట కల్ల అసలీ క్రొత్త కాన్‌స్టిట్యూషన్ ఉన్న బాధములలోనే గుంజుకొని పోయినదిగాని తీరేమియూ సహాయము చేయలేదు. అందుకేమా కేమియూ వాక్కులు లేవు భారముగా ప్రతిఘటించుటకు భారతీయులు ప్రయత్నించు చున్నారు. భారతదేశము తన గుణాన్నగుసారముగా [illegible] ప్రజాపరిపాలనమునకు [illegible] స్వాతంత్ర్యము [illegible] అంటూ శ్రీ విజయలక్ష్మి పండిట్ గారు [illegible] మహాత్మా గాంధీ [illegible] పించారు.

శ్రీమతి విజయలక్ష్మి పండిట [illegible] లక్ష్మీబాల నిజము.

శేదు ప్రజాప్రభుత్వం అంతా ఆక్రమించినది వంకతో కేరళ హైదరాబాదు కాంగ్రెసు వారి వాగ్ధోరణి చూస్తే మితిమీరిన వాదులను అంటించినా, [illegible] ఏమిచేయుదం!

* * *

"యాంత్రికశాలల పరిపాలన, ఆయంత్రశాలల్లో పనిచేసే కార్మికుల అధీనంలో ఉండవలసి సర్వోత్కృష్టమని ప్రెసిడెంట్ కార్డినాస్ 'మెక్సికో' విశ్వసిస్తున్నాడు. శేకత్యాగోపామును అరికట్టడానికి శేకకార్మిక బాహుళ్యమే పెట్టనికోటగా విశ్వసిస్తున్నానని గురుసామిగారు అన్నారు

మీరు కార్మికవాదులు అంతర్జాతీయ వ్యక్తుల సేకరించియిచ్చిన ఉపన్యాసం కాని మన రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యాన్ని పొందిన భారతదేశం గ్రామికరాజ్యాన్ని అనిస్తుందా!

* * *

తొలిసారి భూస్వామ్యప్రధాని ఒకసాదు యింట్లోనుంచి బయటకిపోతూ తలుపుమీద తిరిగి అరగంటలో వస్తాను అని వ్రాసిపోయాడు.

తిరిగి తాను రాగానే ఆవ్రాసినదిచూసి "అరగంటలో వస్తాడు" అనుకొంటూ ఆమెట్లమీదే కైటాయించాడు.

ఆకైటాయించడం తిక్క తిరగేసరి!

ఎంత పరధ్యానం!

* * *

ఒకడు:- "మొండివాడెవడురా!"

ఇంకొకడు:- "రాజుకన్న బలవంతుడు"!

* * *

తిరుగుబాటు

నేను సుభాష చంద్రబోసుగారు "భారతదేశ రాజు"

ప్రజలు వారిని పొమ్మంటే వారు ఎప్పుడూ పోడానికి సంసిద్ధంగానే వున్నారు.

ఎందుకంటే వారిదగ్గర కత్తులేమీ... తుపాకులు లేవు.

* * *

నేను శాంతిసైన్యుడిని.

ఒకరోగాన్ని శాంతికై కోర్టే పరీక్షిస్తాను.

నేను సాత్త్విక అహింసాసంకేతాలతో కొండవారి ప్రజలకడ్డుగ నెళ్లాలని నాకు కోరిక కలదు.

కాని,

వార్లు (బ్రిటీషుప్రభుత్వం) నన్ను వెళ్లనివ్వరు

నేనువాళ్లకు యెదురు తిరిగినానంటే నన్ను జైల్లో పారేస్తారు.

—ఎం. కె. గాంధీ.

* * *

ప్రజాప్రతినిధులను కూడా సోదరోక్తి అనుమానం ప్రజల్లో లేవుంది. ప్రజాసామ్యంలో కూడ ఒకపార్టీ పోరిచ్చారు ఇంకోపార్టీ రాకమ్మనా వ్యక్తుల పలుకుబడికంటె సంస్థగౌరవం కలుపుటకి అధికమయింది. దేశంలో వచ్చినను యుజమానులు నోటల్లో ప్రజాశక్తి కనపడినాను సుసంకల్పాన్ని ఏకీభవించియున్నా తీవ్రకోపవల్లనింది. కాబట్టి ధనిమ్యక్తులకంటెను ఈకాలపువారి అధికారులనుకోనటు పొరపాటు.

* * *

నేతిబీరకాయలో నెయ్యెంతవుంది?

కిరాటులు అంటే కోటులు.

'టు' వర్ణము తీసి 'కు' వుంచితే కిరాకులు. అంటే వైశ్యోపనిశ్వాస షూకుకు అని

విశ్వబ్రాహ్మణులను ప్రథమాక్షరము 'వి' తీస్తే- 'శ్వ' వుంటుంది శ్వ అంటే కుక్కము. కుక్కము కుక్క.

'శ్వ' బ్రాహ్మణులు అంటే కుక్క బ్రాహ్మణులు అని...

సాధిక స్నిఖిలము నల్లబ్రాహ్మణుడు పాపణమంటేది ప్రథమశాఖ" అని స్వామీజులవారు చెప్తూంటే - అక్కున్న అపుకోలేక పక్కున నవ్వాను. అంతటితో ఆస్వాములవారు నన్ను పిలిపించి నవ్వినందుకు కారణమడిగారు నన్ను చూసి నవ్వారు అన్నాను. ఏమి!- ఎందుకు! ఏమి నీవు సన్యాసినిని-

నేను నాస్తికుడనని.

* * *

నిర్బంధం పనికిరాదు

"నాసికపోలీసు ట్రెయినింగు స్కూలులో శిక్షణపొందుచున్న పోలీసువుద్యోగులచే మాంసము నిర్బంధముగా తినిపించుచున్నారు.

అందులో బొంబాయి ప్రభుత్వం మద్యనిషేధ విధానాన్ని అవలంబించివుంది కదా అలాంటి పరిస్థితులలో పాఠశాలాధికారులు అలాతిలపెట్టే పాఠశాలపట్ల ప్రభుత్వవైఖరిని ఎలా సంభావింపవలెను! అని ఒకవిలేఖరి గాంధీజీకి వ్రాశారు. అందుకు గాంధీజీ సమాధానం.

పాఠశాలలలో అలాంటి నిర్బంధము లేకుండ సంగతి తెలిసినగానే ఎరగని మొదట ఒప్పుకోవలసివుంది

తరువాత యిదే నిజమైతే యీగొప్ప పొరపాటుగ వెంటనే సరిదిద్దుకోవలసివుంటుంది అని గాంధీజీ జవాబు.

అంటే నిర్బంధమంటేనే మంట స్వేచ్ఛాప్రియులకు గాంధిగారికి అది తెలియదా!

* * *

నియంత్రల నిర్వచనం?

లాలజుండిని ముకరణ శాఖాహారులు, హిట్లరు, ముసోలినీలు అప్పటు శాఖాహారులు అంటూ 'ట్రిబ్యూన్' లాహోరు పత్రిక 'ఇంది మీకు తెలుసా!' అంటూ ప్రకటించింది.

అయితే మద్రాసుప్రధాని సి. ఆర్. కూడా అని సంజీవం!

* * *

సామ్యవాది సాత్త్వికవాది.

కాంగ్రెసు సామ్యవాది అహింసాత్మకుడు... గనుకనే హింసావాదపూరితమైన ధనికవాదమును దగ్ధముచేయడానికి అహర్నిశలు కృషిచేస్తున్నాడు.

—కమలాదేవి చటోపాధ్యాయి.

ఇప్పటికైనా నదరోరల ప్రభుత్వపు కన్ను మూయకుండా సామ్యవాదమంటే సాత్త్వికమని.

విశాఖపట్నం జిల్లా వ్యవసాయ కూలీల సంఘం.

30 తేదీన పాలకొండ తాలూకా సిరిపురం గ్రామములో ఊరిటి అప్పారావు పట్నాయకు గారి అధ్యక్షతను జరిగింది. కరుణాకరం సుబ్బారావుగారు అధ్యక్షులుగను, నక్కపల్లి శీతన్నాయుడుగారు కార్యదర్శిగను ఎన్నుకోబడిరి.

కరుణాకరం సుబ్బారావు ఆలవిల్లి అప్పారావు, పెద్దిరాజు వెంకటరావు, నక్కపల్లి శీతన్నాయుడు, ఊరిటి అప్పారావు పట్నాయకు గారలు రాష్ట్ర వ్యవసాయ కూలీలసంఘ ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకోబడిరి

ఈ జిల్లాసంఘము ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమునకు అనుబంధముగా నుండుటకును, నిబంధనావళి రేయర్పడువరకు రాష్ట్ర కూలీలసంఘ నిబంధనలనే అనుసరించుటకును, సి. టి. ఆక్టు రద్దుచేయవలెననియు, వ్యవసాయ కూలీల అప్పులను పూర్తిగా రద్దుపరచవలెననియు, పిచ్చ మొక్కలు తొలగవలెననియు, దినానికి కనీసపుకూలి 0-8-0 వుండవలెననియు, మరికొన్ని తీర్మానాలు గావించబడెను.

న. శీతన్నాయుడు,
కార్యదర్శి.

వివిధ రాష్ట్రాలలో వైద్య ఖర్చు.

రాష్ట్రం.	మనిషికి	చ. మైలుకు.
మద్రాసు	0- 2- 7	58- 8- 5
బొంబాయి	0- 4- 9	65- 7- 0
బెంగాలు	0- 2- 1	84- 0- 0
సం॥ రాష్ట్రం	0- 1- 0	29- 0- 4
పంజాబు	0- 5- 7	41-12- 9
మధ్య-బీరారు	0- 1- 5	18-11-10
బీహారు	0- 1- 8	35-11- 8
అస్సాము	0- 1- 8	14- 5- 5
సింధు	0- 4- 0	20-15- 3
ఉత్కళం	0- 1- 6	23- 5- 8
ఢిల్లీ	2- 2- 5	1270- 0- 0
అజ్మీరు	0- 6- 3	79- 0- 0
బెలూచిస్థాను	0- 8- 8	4- 9- 9
అజ్మీరు, మార్వారా	0- 4-11	68- 0-10
కూర్గు	0-11- 3	71- 9- 7

జిల్లా బోర్డు ఎన్నికలు.

చిత్తూరు జిల్లా

చిలుక పాట.

ఎటు చేసి చూచితివో - ఎన్నికల్లో కాన్కలే
కానరైతివే రామచిలుకా!
[illegible] - [illegible] నీవు
గులము వారలనెల్ల చిలుకా!
[illegible] - [illegible] నీకేల
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
నీకొంత [illegible] చిలుకా!
ఓటు [illegible] - పెద్ది కాంగ్రెస్ వారు
నీమేలుకోసమై చిలుకా!
[illegible] - మంత్రులైనా
మాట [illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] రామచిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
అన్నియును మేలు - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
కలపెట్టియున్నారు చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
ఇదియె జిల్లాబోర్డు - ఎన్నికలు వచ్చెనే
[illegible] చిలుకా!
పచ్చపచ్చంటారు - [illegible]
పసుపురంగే రామచిలుకా!
కన్నగా! వారిగా! రామిగా! యనిపిల్చు
[illegible] చిలుకా!
కన్నయ్య! నారయ్య! రామయ్య! యనిపిల్చి
గౌరవింతురు [illegible] చిలుకా!
మర్యాదలకుబోయి - [illegible]
[illegible] చిలుకా
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] రామచిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
[illegible] - [illegible]
[illegible] చిలుకా!
పసుపుపచ్చపెట్టెలో [illegible] - [illegible]
[illegible] రామచిలుకా!

కాళహస్తి కాంగ్రెసు కమిటీవారి సర్క్యులర్

50 సంవత్సరముల పైగా మహామహులచే అధిక దీక్షతో స్థాపింపబడి కాంగ్రెసు సంఘము మన దేశమునకు [illegible] చేసియుండుట మీకు యెల్లరకును తెలిసిన విషయమే. మహాత్మాగాంధీ నాయకత్వమున మన దేశము ప్రపంచమునకే [illegible] నూతన పద్ధతులను బోధించగలిగె. [illegible] ప్రధానమగు [illegible] ఎల్లప్పుడు [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] కాంగ్రెసు ప్రతిపక్షులను [illegible] కాంగ్రెసుకు [illegible] విమర్శింపవలసిన విషయముగా [illegible].

శ్రీ [illegible] పుట్టారెడ్డిగారు [illegible] కాంగ్రెసు సభ్యులుగారు. [illegible] ఢిల్లీ అసెంబ్లీ, చిత్తూరుజిల్లాబోర్డు, మదరాసు అసెంబ్లీయెన్నికలందు మీరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు విరోధముగా ప్రచారము చేసియుండుటవలనబట్టి మీరు కాంగ్రెసుకు విరోధులని [illegible] తెలియుచున్నది. [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] కాంగ్రెసు అభ్యర్థి [illegible] పోటీచేయుచుండుట [illegible] పుట్టారెడ్డిగారు కాంగ్రెసు [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] కాంగ్రెసు అధికార [illegible] పోటీచేయుచుండు శ్రీ పుట్టారెడ్డిగారు [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] విశ్వసించుచున్నారము.

[illegible] రామచంద్రరావుగారు ఎప్పుడు కూడా జిల్లా బోర్డు సభ్యత్వము [illegible] కాంగ్రెసు అధికారపత్రము పొందలేదు. కాంగ్రెసు [illegible] కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా [illegible]. [illegible] 1931 లో [illegible] కాంగ్రెసు సంస్థలో [illegible] పి. వి. రామచంద్రరావుగారిని కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నియమించుటలో [illegible].

శ్రీ పుట్టారెడ్డిగారు తాము రైతుసంఘ అభ్యర్థిగా ప్రచారము చేయుచున్నారు. కాంగ్రెసు [illegible] రైతు సంఘము [illegible] రైతుసంఘములు కాంగ్రెసులోనివే. [illegible] అధికారము [illegible] రైతుసంఘ కార్యవర్గ [illegible] 1-వ సభ్యులకు [illegible] చేసియున్నారు. ఆపత్సమయమున కాంగ్రెసు [illegible] ప్రజలు పసుపుపచ్చ పెట్టెలో ఓటు వేయవలెను.

ప్రత్యర్థుల దుష్ప్రచారమునకు మోసపోవద్దు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులతో పోటీచేయుచున్న వారు అమాయకులగు ఓటరులయందు లేనిపోని దుష్ప్రచారమును గావించి, వారిని కలవరపెట్టి [illegible] చుచున్నారు. కాంగ్రెసువారు అధికారమునకు వచ్చినప్పటినుండియు [illegible] అక్రమములు చేసినారని దుష్ప్రచారము చేయుచున్నారు. కాంగ్రెసు [illegible] ఎన్నికలలో [illegible] మోసగించ [illegible] చేయుచున్నారు. కాన ఓటరులు అతిజాగరూకులై మెలగవలెను.

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము యేర్పడినదాదిగ రైతు ప్రజల క్షేమముకొఱకై అనేక కార్యములు గావించినారు, యింకను ఎన్నియో గావించనున్నారు. మద్యపాన నిషేధమువలన జిల్లాలో నిరుపేదలకు కలుగుచుండు లాభము, [illegible] చూచుచున్నాము. ప్రత్యర్థులలో ఒక నిర్ణీతమైన పార్టీ లేదు. ఎవరికివారు యమునాతీరే యనునట్లు వున్నారు. జస్టిసుపార్టీ అధికారమునకు వచ్చినను యేకార్యమును చేయజాలకుండెను. ఇప్పటికే కాంగ్రెసుకు 26 స్థానములు లభించినవి. ఇకను ఒక్క స్థానము లభించిన కాంగ్రెసుకు మెజారిటీ కలుగగలదు. కావున ఓటరులు రైతుక్షేమము కోరి, దేశక్షేమము కోరి పసుపు పచ్చని పెట్టెలో ఓటు వేయుదురు గాక అని ప్రార్థించుచున్నాము.

—ఒక ఓటరు

చంద్రగిరి, పానపాకం సర్కిల్సు.

[illegible] రెడ్డి, పి. శేషయ్య, [illegible] సుందరరాజయ్యంగారు, [illegible] సుబ్బరామిరెడ్డి, రంగారెడ్డి గార్లు చంద్రగిరి తాలూకాలో ప్రచారము గావించిరి.

నాయకుల ప్రచారము

6 తేదిన శ్రీ ఆర్. సుందరరాజయ్యంగారు, [illegible] చిత్తూరు తాలూకాలో మేల్పాడి, బొమ్మసముద్రము మొదలగు ప్రదేశాల్లో ప్రచారం చేసిరి.

7 తేదిన శ్రీ [illegible] చిత్తూరు తాలూకా అభ్యర్థులు శ్రీ [illegible] గార్లు, [illegible] రామాపురం, మేల్పాడి మొదలగు గ్రామాలకు వెళ్లిరి.

[illegible] గారు 2-11-38 తేది చంద్రగిరి తాలూకాలోని [illegible], [illegible], [illegible] పల్లి, [illegible] పట్టు, [illegible] గ్రామాలలోను, 8 తేది [illegible], [illegible], [illegible] పల్లి, చంద్రగిరి గ్రామాలలోను 4 తేది [illegible], [illegible] గ్రామాలలోను ప్రచారం చేసిరి.

6 తేది చంద్రగిరి తాలూకాలో, 8 తేది కాళహస్తి తాలూకా గ్రామాలలో 13, 14, 15 తేదులలో [illegible] తాలూకాలోనున్న ప్రచారం చేయుదురు.

కాంగ్రెసు విజయ దుందుభి

బోర్డు మొత్తం 52 స్థానములలో యిప్పటికే కాంగ్రెసు 26 స్థానములు లభించియున్నవి పోటీయుండే 26 స్థానములలో కూడా అత్యధికంగా కాంగ్రెసుకు లభించు సూచనలు గలవు. ప్రత్యర్థులు చేయుచుండు దుష్ప్రచారము పటాపంచలై పోవుచున్నది. ఓటరులు కాంగ్రెసుయందు [illegible] చూపుచు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే విజయము చేకూర్చ దృఢనిశ్చయులైయున్నారు.

—ఒక విలేఖరి.

గుంటూరు జిల్లా

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులగు శ్రీ [illegible] బి. వి. [illegible] శ్రీ [illegible] రెడ్డి, [illegible] గార్లు [illegible] కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల తరఫున [illegible], వినుకొండ, పల్నాడు, నరసారావుపేట తాలూకాలలో ప్రచారము చేసిరి. [illegible] 1921 సంవత్సరములో శ్రీ [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] కావలెనని [illegible].

[illegible] ప్రచారకు [illegible] ప్రకటించిరి [illegible] గుంటూరుజిల్లా [illegible]—

ఇక్కడ కాంగ్రెసు అభ్యర్థి శ్రీ [illegible] రెడ్డిగారు [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] శ్రీ [illegible]—

కొరవ 12 పేజీలో చూడుడు.

Postal Complaints

దామరమడుగు పోస్టు

మీరు పోస్టల్ కంప్లేంటు చేసిన తర్వాత కూడా జమీన్ రైతు పత్రిక చేరడంలేదు. నవంబరు నుండి యింతవరకు 11 వారాల జమీన్ రైతు పత్రిక రాలేదు.

—చెన్నారెడ్డి నర్సారెడ్డి, దామరమడుగు.

***

కాళహస్తి పోస్టుమెన్

జమీన్ పత్రిక క్రమంగా ఇవ్వడంలేదు. మీరు క్రమంగాయిచ్చేఏర్పాటు చేయవలెను

—యం. సుబ్బరామానాయుడు, కూడి

***

కోట పోస్టుమాస్టరు

జమీన్ రైతు పత్రిక అడిగితే కోటపోస్టు మేస్టరు కెందుకయ్యా అంతకోపం వస్తుంది?

—పెట్టారైతు

***

రాపూరు పోస్టుమెన్

రెండువారాలు వారాలుగా నాకు జమీన్ రైతుపత్రిక పోస్టుమెన్ తెచ్చియివ్వడంలేదు. అథవా తెచ్చినా నా పేరట, గిలకపాడు మన్నెం నర్సారెడ్డిపేరట మనబోలు పెంచలయ్య పేరట గండూరుపల్లెలో రామలింగం వద్ద యిచ్చిపోతాడు. అతనుమాకు బట్వాడా చేస్తాడు.

పాపకన్న వెంకటామిరెడ్డి,
10-11-38 చేమిగాలి.

***

అల్లూరు పోస్టుమెన్

జమీన్ రైతుపత్రిక క్రమంగా నాకు చేరడంలేదు. అథవాతెచ్చినా గ్రామంలో ఎవరి చేతికో తెచ్చి యిచ్చిపోతాడు గాని నావద్ద యివ్వడు.

—నెల్లూరు సుబ్బరామయ్య,
1-11-38 వావిళ్ల.

11—11—38

మంచి అదను.

గత ప్రపంచ చరిత్రగాని, నేడు జరుగుచుండు అంతర్జాతీయ వ్యవహారములుగాని పరీక్షించినచో, ఏ దేశంగాని, ఏజాతిగాని ఇతరదేశాలమీద ఆధారపడక తనబలాన్ని ప్రదర్శించి, అవసరబత్తడి తెచ్చినగాని కోరిక సఫలంకాదని స్పష్టమగుచున్నది. స్వయం నిర్ణయసూత్రమే విజయమునకు మార్గమని నిరూపింపబడినది. ఇతర దేశాలమీద ఆధారపడిన దేశాలు, అదేశాల స్వార్థంకొరకు ఎటుల బలియివ్వబడుచున్నది కనబడుచునేయున్నది. అబిసీనియాను ఇటలీకబళించెను. జకోస్లావేకియాను ఫ్రాంసు, ఇంగ్లాండుదేశాలు జర్మనీకి దత్తముచేసినవి. ఈ దేశాలు పెద్దరాజ్యాలను నమ్ముకొని అధఃపాతాళమునకు తొక్కబడినవి. దీనికి కారణం యీదేశాల స్వయం నిర్ణయం లేకపోవుటయే.

పాలస్తీనా విభజనంలో బ్రిటను తన స్వార్థంకొరకు ఎత్తు ఎత్తినది కాని అరబ్బీల తీవ్రప్రతిఘటనవల్లబ్రిటను ముందుకు పోవుటకు జంకెను. గత మాసంలో మహమ్మదీయ రాజ్యాలు కెయిరాలో సమావేశమై పాలస్తీనా విభజింపబడినయెడల, మహమ్మదీయ రాజ్యాలు బ్రిటనును బహిష్కరించునని ప్రకటించెను. నేటిప్రపంచ క్లిష్టపరిస్థితులలో విభజన సమస్యవదలుకొనుట తప్ప వేరే గత్యంతరములేదని బ్రిటనునిశ్చయించి వదలుకొనినది. యూదులకును, అరబ్బులకును సామరస్యము కలుగ చేయుటకై లండనులో సమావేశం జరుపనున్నది.

వర్సెయిల్సుసంధిలో జర్మనీకి మహాపకారం గావించబడి జర్మనీ కాలనీలన్నియు తొలగింపబడెను. ఇప్పుడు హిట్లరు "మాకాలనీలు మాకుయిస్తే గాని వీలులేదని" ఒకదాని వెంబడి మరొకదానిని స్వాధీపరచుకుంటున్నాడు. అతనిమాటకు అడ్డులేకున్నది. ప్రపంచ దృష్టిఅంతా నేడు హిట్లరుమీద కేంద్రీకరించి యుంచియున్నది. ప్రపంచశాంతిని కాపాడుటకుగాని, యుద్ధంలోకి ముంచడానికిగాని హిట్లరే కారణభూతుడుగా యేర్పడివున్నాడు. ఎందువలన? ఇతర దేశాల సానుభూతి నాకేంపల్లేదు. మాకాలనీలు మాకు కావాలంటున్నాడు. ఇంగ్లాండు ఇతరదేశాలను మీపని మీరుచూచుకోండి, అనవసరంగా అధికప్రసంగంచేసి, ధర్మబద్ధమైన జర్మనీవిషయాల్లో జోక్యం కల్పించుకోవద్దని' గర్జించుచున్నాడు. కాలనీలను స్వాధీనంచేయమని హిట్లరే గనుక వినతిపూర్వకంగ, అవసర ఒత్తిడిలేకుండా ప్రాథేయపడియుండినచో ఇందుకు ఇంగ్లాండు మొదలగు దేశాలు అంగీకరించి యుండునా?

జపాను యథేచ్ఛగా నానాజాతి సమితికి తిలోదకాలిచ్చి చైనా ఆక్రమణ గావించుచున్నది అంతే పెట్టెదమని [?]కాంతి అన్నను నీయిష్టము వచ్చినటుల చేసుకొలన్నది. బర్మా సరిహద్దు వరకూ దండయాత్ర సాగిస్తానని జపాను 8 తేది రాత్రి ప్రకటించింది. కెల్లాగుఒడంబడికత్రోసిపుచ్చి యితరదేశాలు చైనాలో తనతో సరిసమానంగా వ్యాపారం యిక మీదట చేయడానికి అవరోధం కల్పించనున్నది. దీనితో అన్ని దేశాలు కలవరపోతున్నాయి. అమెరికా త్వరితగతిన యుద్ధసామగ్రిని సిద్ధపరుచుకొంటున్నది. ఇంగ్లాండు వాయువేగ మనోవేగాలతో యుద్ధసన్నాహాలు గావించుకొనుచున్నది.

శాంతికోసరం గావింపబడిన మ్యూనిచ్ ఒడంబడిక మరుక్షణంనుంచే హిట్లరు మరల విజృంభించాడు నాకాలనీల మాటఏమి చెప్తారని.

నేటి అంతర్జాతీయ విషయాలు గమనిస్తే అడుగనిదే అమ్మయినా పెట్టదని, తనబలం చూపించేవారికే లాభముందని, వారిమాటలే సాగుతవనీ స్పష్టమగు చున్నది. ఎప్పటికినీ నిజమంతేను.

తే 8 దిన పార్లమెంటులో రాజుగారు ప్రారంభోత్సవము గావించుచూ గావించిన వుపన్యాసంలో ఇండియాను గురించి ఒక్కముక్క అయినను చెప్పినపాపానపోలేదు. దీనిఅర్థమేమి! ఇండియాలో జరుగుచుండే పోరాటం గమనించతగినంత తీవ్రమైనదని కాదని రాజుగారి ఉద్దేశమా? దీనికి కారణం ఇండియాలోని ఆందోళన, పోరాటముయొక్క ఒత్తిడి బ్రిటీషు వారికి ఇంకను కలుగకుండుటయే. ఏనాడు ఇండియా ఒత్తిడి బ్రిటనుకు కలుగునో ఆనాడు ఇండియాకు మోక్షం కలుగును గాని అంతవరకు ఏమియు లాభముండదు. కామన్సు సభలో సర్ స్టాపర్డుక్రిప్సుగారు మాట్లాడుచు బ్రిటిషుప్రభుత్వానికి హెచ్చరిక గావించారు. ఇదేపాట లాయడు జార్జిగారు పాడుచున్నారు.

బ్రిటను ఎంత అడుసులో పడితే ఇండియాకు అంతసంతోషంగా వుంటుంది. ఇండియా తలపెట్టిన కార్యం సాధించుకోడానికి అదేమంచి తరుణమని భారతీయులు తలుస్తారు, ఇండియా ప్రజలుకూడ మనకు విరోధులు అయినచో ఇక చెప్పవలసిన పనిలేదు, కాబట్టి స్వయం నిర్ణయ సూత్రప్రకారం ఇండియా ప్రజల కోర్కెలుతీర్చి వారిని మనపక్షం చేర్చుకొనవలెననీ ఇండియాతో పగ బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకే హానికరమనీ ప్రభుత్వ వైఖరిని విమర్శించాడు.

కాబట్టి ప్రస్తుత ప్రపంచ అల్లకల్లోలంలో ఇండియా పూనుకుండిన లాభం లేదు. ఇప్పుడు గావించుచుండే ఆందోళన చాలదు ఇంకను అనేకరెట్లు విజృంభించి, ఇండియా ఒత్తిడిని బ్రిటను గుర్తించునటుల చేయవలెను. అందులకు ప్రస్తుత అంతర్జాతీయ క్లిష్ట పరిస్థితులు ఇండియాకు చాల అనుకూలముగ నున్నవి. దొరకిన అవకాశమును చేజారుకొన్నచో పిమ్మట వగచిన లాభముండదు. మునుపటివలె ఇంకను ఇండియాను జోజోలు కొట్టుటకు వీలులేదు. ఆ విషయం బ్రిటనుకు తెలుసునుకూడాను. కాబట్టి అలాంటప్పుడే ఇండియా పెద్ద దెబ్బతీసి కార్యసాఫల్యత పొందవలసిన అదను.

జమీందారీ విచారణ రిపోర్టు

ఇన్నాళ్ళకు రిపోర్టులో చేవ్రాళ్ళు అయినవి. అనుకూలురు 5 గురు, ప్రతికూలురు నలుగురు. కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులొకరు వ్యతిరేకించుట సిగ్గుచేటు.

వెనుక 1866 నుండి జరిగిన చట్టాలన్నీ న్యాయంమీద ఆధారపడక జమీందారుల ధనపలుకుబడులమీద ఆధారపడి నిర్మింపబడినవి. ఈ నాటికి కాంగ్రెసు రూపేణా రైతులకు సరియైన న్యాయం కలుగగలదని ఆశజనించింది.

జమీందారీ విచారణ రిపోర్టులోని సూచనలు బహిర్గతం కాగానే జమీందార్లంతా ఏకమై రిపోర్టు ప్రకటించకుండా చేయడానికి తీవ్రప్రయత్నం చేస్తున్నారట. గవర్నరుగార్ని చూచారనీ, మంత్రులను దర్శించారనీ భూనభోంతరాళాలు పెకలించడానికి చూస్తున్నారని వదంతి.

ప్రపంచం తల్లక్రిందులైనా త్యాగధని, ధైర్యస్థైర్యవిలసితుడు ప్రకాశం పంతులు నివేదిక ప్రకటించకుండబోడు.

శాసనసభవారిచే నియమింపబడిన కమిటీపోర్టు ప్రకటింపించవలసిన బాధ్యత శాసనసభాధ్యక్షుడు సాంబమూర్తి పంతుల యందుకూడా గద్దు- వీరు ఈజమీందార్ల మచ్చు మాయలకు చెవి యొగ్గుటం కాదు—

ఈరిపోర్టు బిల్లురూపంగా రాబడి వుత్తీర్ణత బొంది చైటుపడేవరకు నిమిష, నిమిషముగండంతో కూడుకున్నదే!

ఏండ్లుపూండ్లుగా క్రుంగి, కృశించి, తిండిలేక బట్టలేక నిత్యదరిద్రులై మహాత్యాచారాన్ని అనుభవించే ఈజమీన్ రైతులను ఆపన్నివారణ బద్ధకంకణుడవైన ఓ భగవంతుడా! న్యాయాన్ని కాపాడానికి నీసర్వశక్తులు వినియోగించి ఈ పతితజాతిని వుద్ధరించవయ్యా!

రష్యా విప్లవ దినోత్సవం

ఈ మహోత్సవం నెల్లూరు తిప్పరాజుసత్రం వద్ద 7 నవంబరున కొవ్వూరి నారాయణరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగింది. సభలో అధ్యక్షులు, ఎ. సుందరరామంగారు, ఎ. గంగాధరరావుగారు, వినుకొండ గురుమూర్తిగారు, మాట్లాడిరి.

ఈయుత్సవాలు పొదలకూర్చు, వెంకటగిరి, చిట్టమూరు రైల్వేకాలనీస్, విడవలూరులోనూ జరిగినవి- వివరాలుముందు- —ఒక విలేఖరి.

—విమర్శకుడు.

ప్రెసిడెంటు ఎలెక్షన్.

రెండుబోర్డుల్లో ఉండే కాంగ్రెసు సభ్యుల పార్టీమీటింగు తే 19 ది నెల్లూర్లో జరుగనుంది. ఆనాడు ప్రెసిడెంటు నిర్ణయం కొంతవరకు తేల వచ్చు. కాని అది ఫయినల్ గాదు.

* * *

కాంగ్రెసువారిరాక.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘంవారు తే 20 ది ఉదయం నెల్లూరుకు తామే వచ్చి ప్రెసిడెంటు నిర్ణయం తేల్చడానికి విచారణ జరుపబోతున్నారు.

* * *

బందె.

సభ్యులంతా కాంగ్రెసు క్యాంపులోనే ఉంచి తందు జరుపుతారు. ఇది బాగానే ఉంది. కాని ప్రతిసభ్యుడు రెండురూపాయలు చెల్లించవలసిందని ఆసంబద్ధంగా ఉంది ప్రెసిడెంటుగిరిని కోరే అభ్యర్థులు ఇలా యిరువైరూపాయలు గెల్లించమంటే బాగుండేదిగాని, ఈభత్యంభత్యాల బందె సభ్యులనెత్తిన రుద్దడం అసహ్యంగాగూడా ఉంటుంది.

* * *

విచారణ.

సభ్యులంతా ఒకచోటచేర్చి సభ్యుల అభిప్రాయాలను తీసుకొని మెజారిటినిబట్టే తేలుస్తారు. కాని దీనిలో ఒక చిక్కు ఉంది. కొంతమందికి అంతరంగిక ఉద్దేశాలకూ, బహిరంగ ఉద్దేశాలకు భేదం ఉండేటట్టుంది. అందువల్ల రహస్యఓటింగు పద్ధతి జరిపి ఎవరికి హెచ్చుఓట్లువస్తే వారినే నిర్ణయిస్తే చాలా అనుకూలంగా ఉంటుందని నా ఊహ.

* * *

జమీన్ రైతులు.

జమీన్ రైతు ఏరియా జిల్లాలో చాలాభాగం ఉంది. అప్రాంతాల్లో విద్యగాని, ఆరోగ్యంగాని, బాటల సౌకర్యంగాని బొత్తిగాలేదు. ప్రపంచం పుట్టినతర్వాత జమీన్ రైతులకు ప్రెసిడెంటు చాన్సు యివ్విండిలేదు. రైతులంతా ఆందోళన చేస్తున్నారు. ఇది ఒక సంవత్సరవు సంబడమే! కావున సభ్యులంతా మంచి మనస్సు చేసికొని యీచాన్సు జమీన్ రైతుల కివ్వమని నా ప్రార్థన.

* * *

సభ్యులకు

సభ్యులు తమతమ అభిప్రాయాలను నిర్భయంగా తెల్లడించి ప్రెసిడెంటు సెలక్షన్ చేయించుకోవలెను. ఇందులో మొగమాటాలుగాని, స్వార్థాలుగాని, సంబంధాలుగాని ప్రెసిడెంటు ఎన్నికలో మాపవద్దు. యోగ్యుడు, సమర్థుడు, సత్యము, త్యాగి, అనుభవజ్ఞుడు, ఈలక్షణములుగల వ్యక్తినే కోరుకొని కాంగ్రెసుకు కీర్తిప్రతిష్టలు తీసుకరండి. ఇందులో ఏది

ఎట్లాజరిగినా నిశ్చయత్వం కాంగ్రెసు చేసినతర్వాత దాన్ని అందరు బలపరించి నెల్లూరు కీర్తి ప్రతిష్ఠలు నిలబెట్టండి. దీనిఆయువున్ను ఒకసంవత్సరం మాత్రమే! మీఆయువున్ను మూడేండ్లు. కావున ఇంతమాత్రానికి పోట్లాడుకొని విరాయివారికి అవకాశంయివ్వవద్దు. పార్టీలోనే ఛిన్నాభిన్నం చెయ్యడానికి ఎందరో తరాయివారు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఒక్కరుగూడా లొంగవద్దు. మున్ముందు మీకీర్తి ప్రతిష్టలు యీయెలక్షన్ మీదనే ఆధారపడిఉంటవి. జాగ్రత్త!

* * *

గోవిందయ్య.

ప్రతిపక్షీయుడు గోవిందరెడ్డిగారు గోడమీద పొంచుకొని కూర్చొనున్నాడు. తీవ్రంగా ప్రయత్నిస్తున్నాడు. అతనికి మెజార్టీలేదు. కాంగ్రెసుపక్షంలో చాలమాటు జారిపోతే అతను విరమించుకొంటాడు.

* * *

చెంచయ్యనాయుడు.

వీర్ని చీల్చవలెనని ఎన్నో ఎత్తులు వేస్తున్నారు. కాని చెంచయ్యనాయుడు తెలివిగలవాడు. ఏ పార్టీలో ఉన్నా బహిరంగంగా ఉంటాడు గాని లాలూచీపడడు. వెనుక యింతకాలం జస్టీసుపార్టీలోనే స్థిరంగా వున్నవాడు. కావున యీపార్టీలో గూడ అటుయిటు పోర్లేవాడు కాదు. తాను చీలదలచుకొంటే బహిరంగంగానే చెప్పి చీలిపోతాడు. కాని అట్టి అభిప్రాయమేమీ పెట్టుకోక పార్టీలోనే ఉండమని నాసలహా.

* * *

వెంకటగిరి గలభా.

వెంకటగిరి కాంగ్రెసువారు జమీందారు ఏకమైనారనీ, రాజాగారిపక్షం జిల్లాబోర్డు సభ్యుల్ని వెంకటగిరి కాంగ్రెసు నాయకుల పక్షాన ఓటు చేయిస్తారనీ కొన్నివదంతులు ప్రబలి ఉన్నవి. వచ్చేదఫాకుగాని పూర్తినిజం తేలదు. అవిఫత్తే మిటో తర్వాత విచారిద్దాం!

అబద్ధపు ప్రచారము

కాంగ్రెసువారు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుకు నన్ను సెలక్టుచేయనియెడల నాఓటువ్యతిరేకపక్షం వారికి యిస్తానని వ్యతిరేక పక్షమువారు ప్రచారము చేస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. నన్ను నియమించినా నియమించకపోయినా, నేను కాంగ్రెసు ఆజ్ఞను దాటను. ప్రతిపక్షుల యీదుర్ప్రచారమునకు సభ్యులు మోసపోకుందురని నా ప్రార్థన. యెట్టిపరిస్థితులలోను నేను కాంగ్రెసు ప్రతిజ్ఞను విడిపోను.

వంగల్లు కోదండరామిరెడ్డి.

నెల్లూరు

జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు వైస్ ప్రెసిడెంటు నిర్ణయం

రాష్ట్ర సంఘంవారు నెల్లూర్లో తే 20 ది.

20-11-38 ఉదయం 6 గంటలకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘకార్యనిర్వాహక వర్గంవారు సమావేశమై నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్ష-ఉపాధ్యక్షుల నిర్ణయాన్ని గూర్చి విచారణ జరిపెదరట-

కాంగ్రెసు పక్ష జిల్లాబోర్డు సభ్యులు 19 తేదీకే నెల్లూరు రావలెనట వీరికందరికి భోజనము-బసలు రాజాగారి హైస్కూలులో-

ఈ ఖర్చులక్రింద వకరు 1 కి రు 2 లు చెల్లించవలెనట-

నెల్లూరు జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యవర్గ సమావేశము.

18 తేది కాంగ్రెసుఆఫీసులో సమావేశమై నెలవారిలెక్కల స్టేటుమెంట్లు, రాఘవయ్యగారిచ్చిన నోటీసు విషయము, జిల్లాకాంగ్రెసు తెచ్చిన ప్రచారకపు ఏర్పాట్లతీర్మానం చర్చించబడునట-

జమీన్ రైతుపై కేసు.

చాగంటి రంగయ్యగారు జమీన్ రైతు పత్రికాధిపతిపై పెట్టిన పరువు నష్టపు కేసు నెల్లూరు ఆనరరీ స్పెషలు ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రీటుకోర్టుకు మార్చబడినది-

ఆ కోర్టులో 6—11—38 తేది ముద్దయి హాజరుకు వాయిదా వేయబడినది- ముద్దయి హాజరైనాడు- తిరుగా విచారణకు 12-11-38 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది-

ముద్దయిప్రక్క ముంగమూరు విశ్వనాధరావుగారు అపీరగుచున్నారు-

తలమంచి - కమ్మపాలెం ఫారెస్టు వాచరు.

పై వాచరు లంచం తీసుకున్నట్టు అర్జీ కలెక్టరుకు- కాంగ్రెసుకు పెట్టబడింది. 8—11—38 తేది కమ్మపాలెంలో ఫారెస్టు రివిన్యూ యిన్‌స్పెక్టరువారు విచారించగా లంచాలు యిస్తుంటే చూచినట్టు గ్రామస్థులు చెప్పిరి.

—ఒక విలేకరి.

కలువాయి కర్ణంమీద.

కలువాయి కర్ణం 1846 ఫసలీ ల్యాండు రివిన్యూ రిమీషన్ సందర్భంలో రైతులవద్ద రు 1 కి 0-8-0 లు లంచం తీసుకొన్నాడని పెట్టినఅర్జీ 8 తేది తహశీల్ దారు అక్కడికెళ్లి విచారించారు. నాగిరెడ్డి వెంకరెడ్డి అక్కడివారు వెంకటసుబ్బయ్య గారలు సాక్ష్యమిచ్చారు. రెండవసాక్షి తన పై ఋజువుకు సదరుబాకీ రు 5-2-0 లు కరణానికి యిచ్చినట్టు వ్రాసియున్న రైతుపుస్తకం గూడా దాఖలుచేసినాడు. కొర్వివిచారణకు 24 తేది కలిగంపాటితో వాయిదా వేయబడెను.

—ఒక విలేకరి.

బొబ్బిలి రాజీనామా.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ బొబ్బిలి రాజాగారు జస్టీసు పార్టీ అధ్యక్షస్థానానికి తిరోధకా లిచ్చారు-

వీరి రాజీనామాకు కారణం ఏమి అనేకపెద్ద మిమాంస!

పెద్దొడుపు గల జస్టీసుపేరుగ యీ కలవు కాలంలో వర్ధిగద్దీ చేసి పేపలేక నా!

కాక మాసిపోయి చీకిపోయి బట్టిన యీపాత బొంత ఉరకేసి కొత్తకోటు పిఠాపురం రాజా కుట్టించిన మాదిరి గాకుండా మందిరకం కోటుకు కుట్టిద్దామనే సెంటిమెంటో నా!

లేక రాజకీయ సన్యాసంచేసి కాంగ్రెస్ బాగులో చుక్కమూలుకోని కూచుందామనే సరక్తితోనా!

సోదర ప్రతిఒల పిలుపుతో ఆ రెండు నూ, యీ రెండును సరాసరి కాంగ్రెసు మందిరంలో గాంధిమహాత్ముని పాదసాన్నిధ్యంలో కలిసివదక దామనే ఉదార త్యాగంతోనా!

ఏమీ అర్థంకావడంలేదు. కాని యిలాటో పెద్ద నాటకానికి నాంది అనిమాత్రం నమ్ముచున్నా.

—చిత్రగుప్తుడు.

జిల్లా ఎజుగేషన్ కౌన్సిల్లు రద్దు.

ప్రస్తుతమున్న జిల్లావిద్యాసంఘాలను రద్దుచేసి కొత్తసంఘాల నియమిస్తారట. కొత్తసంఘంలో 16 మంది సభ్యులుంటారు 6 లెక్టరు దీనికి అధ్యక్షుడు. జిల్లావిద్యాశాఖాధికారి కార్యదర్శి- జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు మున్సిపాల్టీ అధ్యక్షులో కరు స్కూల్ల యిన్‌స్పెక్టరు, విద్యాప్రవీణులు, మహమ్మదీయులు, హరిజనులు, మిషనరీలు సభ్యులుగా నామినేటు చేతురు-

ఎయిడెడుపాఠశాల రికగ్నిషన్ విషయంలో యీసంస్థ సలహా మాత్రం ప్రభుత్వానికి కిస్తుంది-

ఇంతమాత్రానికే ఈతతంగమంతా అవసరమా!

టీచర్ల, మేనేజర్ల సమావేశము.

1938 వ సంవత్సరము నవంబరు నెల 26 వ తారీకునాడు నెల్లూరుతాలూకా టీచర్లు, మేనేజర్ల సమావేశము నారాయణరావు పేటలో నుండు శ్రీవెంకటేశ్వర విద్యాలయములో జరుగును గావున నాటిసభకు తాలూకాయందలి టీచరు మేనేజర్లందరు హాజరగునటుల ప్రార్థించడమైనది.

పరసా వెంకటసుబ్బారావు,

కార్యదర్శి.

నెల్లూరుతాలూకా టీచరు మేనేజర్ల సంఘము.

నెల్లూరు డి॥ము॥ కోర్టులో

O. S. 115 of 37

E. P. 322 OF 38

The *Provincial* Government of Madras represented by the collector Nellore. — Petitioner (D. H.)

AND

(1) Sheik Hussain Bibi alias Mahabubu Bibi & Others— Judgment Debtors.

ఈ నెంబరు ప్రతివాది తాలూకు ఆత్మకూరు తాలూకా కలువాయి గ్రామములోని యినాం సెటిల్ మెంట్ డీడ్ దార్లలో నెం 138 సర్వే నెం 88, 89 రు లలోని ఎ 0-80 సెంట్లు భూమిలను న్నూ, అందుకు సంబంధించిన యావత్తు దఖలున్నూ, శ్రీగవర్నమెంటు వారికి చెల్లవలసిన స్టాంపు డ్యూటీకిగా నెల్లూరు జిల్లా కోర్టు వద్ద తే 21-11-38 ది ఉదయం వేలమువేయబడును. కోరు వారు ఆస్తులను కొనవలెనిన వారు కొనవచ్చును-

యస్. మాలెకొండారెడ్డి,

గవర్నమెంటు ప్లీడరు.

జమీందారీ విచారణ రిపోర్టు

—x—

అబ్బా! యిన్నాళ్లకు చేవ్రాళ్లు అయింది- ప్రకటన 29 తేదీనట.

5 గురు అనుకూలం
4 గురు ప్రతికూలం

నివేదిక వాసనలు.

జమీందారీ విచారణ సంఘమువారి రిపోర్టు తే 7 ది సాయంకాలమునకు పూర్తి అయి కమిటీసభ్యులు తొమ్మిది మంది సంతకములు పెట్టిరి.

ఈ రిపోర్టు మొత్తం 17 వాల్యూములట. మొత్తం 600 పేజీలు. మొదటి రెండు వాల్యూములును రిపోర్టుకు సంబంధించినవి. పర్మనెంటు సెటిల్‌మెంటుకు సంబంధించిన ఒరిజినల్ డాక్యుమెంటు లుదహరింపబడిన అపెండిక్సు 80 పుటలున్నది. జమీందారు లిచ్చిన స్టేటుమెంట్లు 4 వాల్యూములు, భూస్వాములు, టెనెంటులువగైరా జలాధారముల నిర్మాణము గురించి సమర్పించుకొన్న మెమోరాండము 4 వాల్యూములు, ఎస్టేటుభూములలో ప్రస్తుతం అమలునందుండే పన్నులు మొదలగు వానినిగూర్చి జిల్లాకలెక్టరులు పంపిన వివరములు ఒక వాల్యూము.

చేవ్రాళ్లు అయినప్పటికి యీ రిపోర్టు ఈ నెల 29 తేదిన జరుగు అసెంబ్లీసమావేశంలో ప్రవేశ పెట్టబడును.

ఈ రిపోర్టులో క్రింది విషయములు గలవని తెలియుచున్నది.

(1) జమీందారీలలో పన్నులు 1802 సం॥లో అమలునందుండిన పర్మినెంటు-సెటల్‌మెంటు రేట్లతో సమానముగ నుండు లాగున తగ్గించవలెనన్నారు.

(2) కొండలు, అడవులు, చెరువులు, దారులు వగైరాలను జమీందారుల స్వాధీనములో నుండి తొలగించవలెననిరి.

(3) ఇనాము భూములున్న, అందరు టెనంటుల (పాయికారీరైతులు) విషయమున్ను ఈ చట్టమునందు చేర్చక, ప్రత్యేకముగ వాటికొరకై వేరొక శాసనము చేయదగుననిరి.

(4) ప్రత్యేక రవిన్యూ ట్రిబ్యునలు నేర్పాటుచేయవలెను.

(5) ఇరిగేషన్ జలాధారములు మెంటెనెన్సుచేయు బాధ్యతగలవి ప్రభుత్వపు స్వాధీనములో నుండవలెను.

ఈకమిటీ సభ్యులు:-(1) టి ప్రకాశం పంతులు (2) వి వి. జోగయ్య (3) యాపల్లంరాజా (4) వెంకటాచలంపిళ్ళె (5) కుమారస్వామిరాజా (6) మీర్జాపురం జమీందారు (7) బి. నారాయణస్వామి నాయుడు (8) ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు (9) మహబూబ్ అలీబేగ్ గారలు-

ఈ 9 మందిలో బి. నారాయణస్వామి నాయుడు, (వీరువెనుకటి ప్రధానిమంత్రి బొల్లిన మునుస్వామినాయుడు గారి సోదరులు) మహబూబ్ అలీబేగ్ సాహెబ్, మీర్జాపురం రాజాగారలు జస్టీసుపార్టీవారు-

తక్కిన 6గురు కాంగ్రెసుపార్టీవారు-

జస్టీసుపార్టీవారు ముగ్గురు, కాంగ్రెసుపార్టీవారిలో దేవకోట వకీలు మద్రాసుకౌన్సిలు మెంబరు, ఎ. రంగస్వామయ్యంగారొకరు ఈనలుగురు ఈ రిపోర్టుకు వ్యతిరేకాభిప్రాయం ప్రకటించారట- ఈనలుగురి వ్యతిరేక అభిప్రాయాలు కమిటీకి సమర్పించడానికి 14 తేదివరకు వాయిదా యిచ్చారట-

విచారణసమయంలో రైతుల కనుకూల ప్రశ్నలెన్ని కురిపించినా అలిబేగ్ సాహెబ్‌గారు వ్యతిరేకిస్తారనే వదంతి పాతదే!

తిరుత్తని జమీన్ రైతు సంఘానికెంత బంధువులయినా నారాయణస్వామి నాయుడుగారి దృష్టిగూడా వ్యతిరేకమైందేనన్న రూమరుగూడ పాతదే!

సకరమైన జమీందారుబిడ్డ, మీర్జాపురం రాజాతప్పక వ్యతిరేకిస్తాడన్న విషయం ప్రథమ దినంనుండి ఎదురుజూస్తున్నదే!

ఇక కాంగ్రెసు కులంలో కలిసి, ఈగాటిలోతింటూ, కాంగ్రెసు పచ్చికబయిళ్ళలో విహరిస్తున్న రంగస్వామయ్యంగారివంటి సర్వధర్మవేత్త వ్యతిరేకించడం జమీన్ రైతుల దౌర్భాగ్యం అనుకోవాలె.

తక్కిన విషయాలు వచ్చేమాటు చర్చిస్తా.

—జ. రై. విమర్శకుడు

జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు

9-వ పేజీ కొరవ.

ప్రస్తుతము శాసనసభ్యులగు శ్రీ ఉప్పుటూరి వెంకట పున్నయ్యగారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి. వీరి ప్రత్యర్థి శ్రీ దావరాల కృష్ణబ్రహ్మంగారు. ఈ ఫిర్కాలో పైన పుదహరించిన కాంగ్రెసువాదులే కాక శ్రీ కరణం రాఘుస్వామిచౌదరి, కన్నెగంటి సూర్యనారాయణ చౌదరిగార్లు కూడా సంచారము చేస్తున్నారు. స్థానిక కాంగ్రెసు ప్రచారకు లమితోత్సాహము చూపించుచున్నారు. ఇంతవరకు సత్తెనపల్లి ఫిర్కాకు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగానున్న శ్రీ వెంకట పున్నయ్యగారి యెడ ఓటరు మహాశయుల అభిమానం ఎక్కువగా నున్నది.

అడవియిబ్బందులు మెక్కువగానున్న సత్తెనపల్లి, పల్నాడు తాలూకాలలో, కాంగ్రెసుప్రభుత్వమువారు యిటీవల తగ్గించిన అడవిపుల్లరీవలన యీప్రాంతాలలోని ప్రజలకు తృప్తికరముగా నున్నది ప్రజలు కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులకు చూపుచున్న ఆదరణకు, యిదియొక ప్రబలకారణము. సత్తెనపల్లి తాలూకాలో బెల్లంకొండ ఫిర్కాలో మొరెడ్డు నాగిరెడ్డిగారు, జనాబ్ అల్లీసాహెబు గార్లు కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులు వీరికి ప్రత్యర్థులు శ్రీ పాటిబండ్ల కోటయ్యగారు కాంగ్రెసు ప్రమాణపత్రము తిరస్కరించి నిలచిరి. ముస్లీ లీగు ప్రముఖుడు లాల్ జాన్ గార్లు పోటీచేస్తున్నారు. కాంగ్రెసు జమీనుక్కడ నిర్మూలనము ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టిన "రైతునివారణచట్టము" వల్ల కలిగేలాటి రూప్యములు, నష్టపడిన పెట్టుబడిదార్లు సహితము కాంగ్రెసుకు యీఫిర్కాలో బలమిచ్చుచున్నారు.

పల్నాడు తాలూకా:- పిడుగురాళ్ళ ఫిర్కాకు విశ్వభారతి స్నాతకుడు శ్రీ సంకేల అంజనేయులు రెడ్డిగారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నిలచిరి వారికి పోటీగా కాంగ్రెసువారికివ్వని ప్రమాణము త్రోసివేసి శ్రీ కోటయ్యగారు నిలచిరి.

ఇచ్చట ఓటర్లు కాంగ్రెసుకు బలము చేకూర్చుటు, యితర సోదర ఫిర్కాలకు సహితము గుణపాఠముగా నున్నది పుత్సాహవంతుడు యువకుడగు శ్రీ సంకేల అంజనేయులురెడ్డిగారి జయము ఖాయము.

మాచర్ల, వెలిదుర్తి, ఫిర్కాలలో కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకులగు వారల ప్రచారమేలేదు వారి గుర్తుకొనిరకపోయుడు కూప్రజలు అభిప్రాయపడుచున్నారు

ఇతర ఫిర్కాలలో కూడ కాంగ్రెసు వాదులకు ప్రజలు యిచ్చే స్వాగతాలు సన్మానాలకు లెక్కలేదు.

రెంటచింతల - కొమ్మలపాడు ఫిర్కాలకు కాంగ్రెసుతరపున శ్రీ కాసు వెంకటరెడ్డిగారు యం యల్. ఏ గారు శ్రీ చిన్నపరెడ్డిగారు నిలచిరి పదరాండులో కుస్తీగానుండి, నిరోజకవర్గానికి ఒకతూరియైనా చూచుటకు వీలులేక సంకేతమాత్రము పంపి ఓటరు మహాశయుల ఆశీర్వచనమునకు యెదురు చూచుచున్నారు శ్రీ వెంకటరెడ్డిగారు వీరియొక్కరిగా వీరి తోటి జాటు శ్రీ స్తవ నియోజక స్థానమునకు కాంగ్రెసు తరపున నిలబడి శ్రీ చిన్నపరెడ్డిగార్ల జయము నిశ్చయము.

ప్రతి పల్లెటూరునుండి పోలింగుస్టేషను వరకే గాని మాలకు ప్రజలు కాంగ్రెసు ప్రభలతో కాలి నడకన బయలుదేరి వచ్చెద మనుచున్నారు వీని పల్నాడునందలి ప్రజల వుత్సాహము అత్యధికముగా నున్నది.

చంద్రగిరి తాలూకా

యీ తాలూకా మెంబరుగానున్న శ్రీయుత టి. ఎన్. రామకృష్ణారెడ్డిగారు తీవ్రముగ ప్రచారము చేయుచు ప్రజలకు కాంగ్రెసు ఆశయములు బోధించుచున్నారు

అనంతపురం జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు

కాంగ్రెసుకు అఖండవిజయము.

ఇంతవరకును 52 స్థానములలో 40 స్థానములు పోటీలేకనే కాంగ్రెసుకు లభించినవి. మిగత 12 స్థానములలో 11 స్థానాలకే కాంగ్రెసు పోటీ చేయుచున్నది. వీటిలో కూడ అత్యధికంగా కాంగ్రెసుకు చెందగలవు

తుంగభద్ర సమావేశం.

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు విషయమై తుంగభద్ర నీటిపంపకము విషయమయిన తగాదాను గురించి సంప్రతించుటకై హైదరాబాదు ప్రభుత్వసభ్యులు, మద్రాసుప్రభుత్వ పక్షమున ప్రధానమంత్రి రెవిన్యూ మంత్రి, అభివృద్ధి శాఖా మంత్రులును 6, 7 తేదీలలందు సమాలోచనలు సల్పిరి. యీ సంప్రతింపుల వివరములు, తీర్మానములు అతిరహస్యంగా వుంచబడినవి. ఫలితాలు రెండుప్రభుత్వలవారికి పంపబడును. ఉభయులకును సమాధానం కుదిరినటుల తెలియుచున్నది.

కావలి వార్తలు.

8 కాళ్లదూడ.

బుడంగుంట తాలూకా ఒకఆవు కష్టప్రసవంగా ఉన్నందున 7 తేది కావలి పశువుల ఆసుపత్రికి వచ్చింది. కష్టసాధ్యంగా ప్రసవం చేయించాడు శ్రమపడి డాక్టరు- కాని బిడ్డలోపలే ఉక్కిరిబిక్కిరాయెంది-

దూడకు 8 కాళ్లు - రెండుతోకలు ఉండినవి అవింత పక్షులకి క్షేత్రాల్లో యిదియొక ఆడావు-

మైనరు బాలిక కేసు.

కేసుదాటికి పోయింది, బిడ్డయింటికి చేరింది, కావాలంటే స్వంతంగా కేసుపెట్టుకోమన్న కోటీ ఈ మాత్రం నాగసూరి దర్యాప్తు చేరింది-

దీన్కి కారణాలు- గిరణాల సెమ్మెద్దేద్దు-

—సలాం.

నెల్లూరు ఆహార పదార్థాల ధరలు.

7 తేది సోమవారం.

(1)	పెంలగొడుతలు 1-వ రకం	బస్తా 98 సేర్లు	రు 6-14-0
(2)	,, 2-వ రకం	,,	రు 5- 2-0
(3)	,, బియ్యం 1 రకం	105 సేర్లు బస్తా	రు 18-12-0
(4)	బొస్నలు పుట్టి 1-కి		రు 60- 0-0
(5)	రాగులు	,,	రు 51- 0-0

(Sd.) ఏ. వి. నాయుడు,
ప్రె. డిప్టీ కలెక్టరు,

కలం యిసురు.

30-9-38 జమీన్ రైతులో పి. రామమూర్తి గారు "కళలపోషించిన కళిపలు" అని ఉయ్యూరు ఉత్తరాది యాత్ర చేసినప్పుడు కలిగిన వ్యాసాన్ని చేసినందు శాస్త్ర కలం యిసురుతో వ్రాశారు.

వరంగల్, మాచవోలు కలువ్రాని నరికంగా టాజ్ మహల్ అనే ప్రపంచ విఖ్యాతమైన గోరి ఒకటి గావించి- దాన్ని ఎంతోమంది కళ్ళు కీర్తించారు, ఎంతోమంది విదేశ యాత్రికులు దాన్ని చూచి వహ్వా చక్కారు- ఇటువంటి సౌందర్యవంతమైన అపురూప కట్టడం మహారాజుల కాలంలో పుంటని, దాన్ని వ్యాసకర్తగారు చూచి "ప్రజా రక్తం కాండంతా కనిపించింది" అన్నారు. ఏ విదేశీయ యాత్రికుడు భారతదేశం వచ్చినా, టాజమహల్‌ను చూచానా, గాంధీని చూచానా అని ఎంతో గొప్పగా చెప్పుకుంటాడు. మరింత మీనార్‌ను చూచినా వ్యాసకర్త "ఏలా కట్టారో విస్మయం కలుగుతుంది" అన్నారు. టాజ్ మహల్‌ను గురించి అన్నమాటగ్గా, కుతుబ్ మీనార్‌ను గురించి అన్నమాటగ్గా వింటే యెంతో ఆశ్చర్యమేస్తుంది, ఏమిటామాటక్కలని. అంత విస్మయం కలిగించే కట్టడాల్ని వ్యాసకర్తగారు చూచి, అకళల్ని పోషించినవారిని కనిపెట్టడం యేమీ సమంజసంగా లేదు. ఇన్ని సంవత్సరాల నుండి మనమీద పెత్తనం చెలాయిస్తున్న తెల్ల దొరతనంలో అటువంటి కట్టడం ఒకటైనా వారి వృత్తిరాది యాత్రికులుగాని, మరో యాత్రికులు గాని చూచారా?

కావుల త్రవ్వించి, సత్రాలు కట్టించి, అవి కట్టించినవారిని తీరికప్పుడు స్మరించుకో వచ్చన్నారు- పైగా కళలను పోషించడమంటే ప్రజల నుంచి తమ వినోదాలకేమేమో చిత్రించుకోవడమా! అన్నారు. మనుష్యులొక్క అనేకరకా లుంటారు, వారివారి చిత్తాన్నిబట్టి వుత్సాహాన్ని బట్టి యేమైనా చేస్తారు- వ్యాసకర్తగారు ఎందుకు వుత్తరాదియాత్ర వెళ్లారు- దక్షిణాదియాత్ర ఎందుకు వెళ్లలేదు! అది ఆయనచిత్తాన్నిబట్టి వుంటుంది- ఔరంగజేబ్ ఒకమాదిరి వ్యక్తి, అక్బరు వేరొకమాదిరి వ్యక్తి- ఈయిద్దరికి పోల్చడం ఎంత అవివేకం! రామమూర్తిగారికి రైతుసేవయందున్న అభిలాషకు మనం సంతోషించవలసిందే కాని కేవలం మహమ్మదీయరాజుల భోగాలకే, తమ చిత్తానికే ప్రాముఖ్యత యిచ్చారంటే భారతదేశ చరిత్ర చదువుతున్నవ్యక్తి యెవ్వడు ఆవాదాన్ని ఒప్పుకోడు- అదికాకపోయినా ఆ కట్టడాలవల్ల యెంతమంది ఎన్నికేలకుండి జీవిస్తు విదేశీయుల చిత్రకళా ప్రవీణులు [illegible] వారి ఫలితం దొరికిందని సంతోషించారు! మనకి ఆదర్శమైన "రష్యా" లో కూడా కూలీలకు పొలంపనులు అయిపోయినప్పుడు మేడలో, మిద్దెలో కట్టడం ప్రారంభిస్తారు- దానివల్ల కూలీలకు తిండి దొరుకుతుంది- దొరతనానికి చక్కని మేడలు, మిద్దెలు తయారౌతాయి- అదేశీయులకీ అభివృద్ధిపొందు తుంది- వారి ఉత్తరాదియాత్రకు ఫలితంగా కళల మీద దండయాత్ర చేయడం యేమీబాగులేదు- ఎప్పుడు ఏదొరతనంలో అయినా కళల్ని పోషించవలసిందే!

వ్యాసకర్త వ్రాసినట్లు ఉంటేనంటే ఏ శాంతికపవాలు అవసరం లేదనుకుంటాను.

—శ్రీ. రామారావు.

పార్వతీపురం తాలూకా రైతులకు హెచ్చరిక.

పార్వతీపురం వకీలుగారొకరు ఎస్టేట్ల దివానులతో ఏకీభవించి, వారికి జిల్లా బోర్డులో కాంగ్రెస్ తరఫున స్థానమివ్వ లేదనిన్నీ మరికొన్ని కారణములచేత నున్నూ, ఈ ప్రాంతములలోగల, కాంగ్రెస్ రైతుసేవకులపైని నిందలు మోపుచూ, తప్పుడు ప్రచారము చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. కాన రైతుసోదరులు వీరి యదార్థ దేశసేవను తెలుసుకొనగలందులకై ఈహెచ్చరిక గావించడమైనది.

వీరు క్రొత్తగా అనగా కాంగ్రెస్ శాసన సభలో ప్రవేశించి పిమ్మట అతి కష్టముపైని జిల్లా కాంగ్రెస్ సభ్యులు కూడా అయినారు. అంతకుముందు ఎల్లప్పుడు గ్లాస్గో పంచలు, పాపులెన్ కోటులతో యుండుటేగాక, కాంగ్రెస్‌ను నోటికిరాని దుర్భాషలాడుతు నిందించే వారు. కాంగ్రెస్‌లో చేరిన పిమ్మట కూడా వీరు విదేశ గుడ్డలను ధరించుట, జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ అధ్యక్షులు స్వయముగా చూచి వీరిపైని డిసిప్లినరీ చర్య కూడా తీసుకొని యున్నారు.

వీరు గిరిగారి ఎన్నికల సమయంలో కాంగ్రెస్ ధనమును చాలామట్టుకు తా జేసినట్లు పెద్దప్రతీతి. దానికి ఇంతవరకు జమా ఖర్చులుకూడ వీరు చెప్పలేదు. వీరికి రైతు సంఘములన్నను, రైతుసేవకులన్నను మిక్కిలి ద్వేషము. అందుచే తనే రైతుసేవకుల పైని నిందలు మోపుటలోను హేళన చేయుటలోను ఎస్టేటు దివానులతో ఏకీభవిస్తూ యుంటారు.

వీరి యోగ్యత వ్రాయ వలెనంటే ఇంకా చాలా గ్రంథ మున్నది. ఇట్టి కపట వేషధారుల మాటలువిని బీద రైతు సోదరులు ఎంతమాత్రము మోసపోకుందురు గాకయని యీహెచ్చరిక గావించడమైనది.

—ఒక రైతు సేవకుడు.

టపాసాల మహాత్యంతో 43 యిండ్లు దహనం.

(నెల్లూరు)- రాపూరు తాలూకా సైదాపురం ఆత్మకూరు పల్లెలో 24—10—38 తేది టపాసాలు కాల్చిన ప్రమాదంతో 43 యిండ్లు కాలిపోయినవి. ఈ టపాసాలతో దబ్బు దండుగేగాక యీలాంటి ప్రమాదాలు లెక్కరానన్ని- ఇవిని షేధించడం రెండు విధాలమంచిది.

—ఒక విలేఖరి.

నవంబరు 7

నవంబరు 7 వ తేదీ రష్యాచరిత్రలోనేకాదు ప్రపంచ చరిత్రలో ఒక మహత్తరమైన దినం. ఏదేశం యింత వరకు జయించలేని ఒక మహత్తర కార్యాన్ని జయించిన దినం.

ఆదినమే 20 వ రష్యా విప్లవదినం.

ఆ తేదీనే అంటే 1917 నవంబరు 7 వ తేదిని రష్యాలో విప్లవం జయించింది

అప్పటినుండి నేటివరకు రష్యా శ్రామిక ప్రజాప్రభుత్వమైంది.

నేడు రష్యా కార్మిక కర్షక రాజ్యం. నేడు రష్యాలో కార్మికుడు తినటానికి కట్టగుడ్డకు అనుభవించ సుఖానికి దేవులాడ జీవించ నక్కరలేదు.

నేడు రష్యాలో రైతు స్వేచ్ఛ చెమటోడ్చి రక్తంచిమ్మి పండించడంభూస్వామి, జమీందార్లది కాదు. రైతు తాను పండించే భూమికి తానే యజమాని.

నిజంగా నేటిరష్యానుచూస్తే కార్మిక కర్షకుడు రాజ్యం ఏలుతున్నాడంటే మనం హర్షించవలసిందే కాని మన దారిద్ర్యానికి సోవియట్ రష్యాలాగ మన మూ ప్రజాస్వామిక రాజ్యాన్ని చవిచూడడానికి సత్వరమే కోరాలె.

ఈసోవియట్ విప్లవ విజయాన్ని ఏ విరోధికూలు, ఏసామ్రాజ్యవాదులు, ఏ ఫేసిస్టులు పడగొట్టలేరు. ఎవరిచేతకాదు మనం కూడా నవంబరు విప్లవ విజయ గానంలోని యీక్రింది భాగాన్ని సోవియట్ రష్యా 20 వ విప్లవ దినోత్సవం నాడు ఎలుగెత్తి పాడాలె.

ఎవ్వరుకానీ! ఎన్నడుకానీ!
అమాయకత్వం, నిరంకుశత్వం,
అణంచిపొందిన మా విజయాన్ని,
వారింపగలరెవరు! ఏదెల!!

ఎవ్వరుకానీ! ఎన్నడుకానీ!! అంటూ పాడని యువకహృదయం కాని కార్మిక కర్షకులు ఆంధ్రదేశంలోనే కాదు భారత దేశంలోనే కాదు ప్రతి ప్రపంచ కార్మికుడు కర్షకుడు వుండడు ధనిక వాదం ఆపాటల ధ్వనికి బద్దలు గాకపోదు.

విప్లవం వర్థిలుగాక!

—సామ్యవాది.

జమీన్ రైతు నాటకం పై నిషేధము.

శ్రీ వేదాంతం వెంకటసుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి గారిచే రచియింపబడిన "జమీన్ రైతు" అను తెలుగునాటకం అత్యంతాకర్షకరంగా వున్నదని తెలిసినందున, అది యీరాజధానిలో ఎక్కడను ప్రదర్శింపబడరాదని ప్రభుత్వంవారు నిషేధించిరి.

* * *

మైసూరులో వార్ధా విద్యావిధానపు పాఠశాల.

వార్ధా విద్యావిధాన ప్రకారము విద్యనేర్పే పాఠశాల దక్షిణఇండియా కంతటికిని ప్రథమంగా మైసూరులో అడగూరు గ్రామంలో 2 వ తేది ప్రారంభమైంది.

ఆంధ్రహోటాం-

—మద్రాసులో.

ఆంధ్రుల ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వం కోసం స్థాపించాము దీన్ని—
కచ్చర్లు- ఫలహారాలు- పూరిగా యీలాటివన్నీ ఆంధ్రపద్ధతి మీదనే.
భోజనమేగాదు- బసలు గూడ.

ఆంధ్రహోటాం,
61- లజ్ చర్చిరోడ్డు
మైలాపూరు- మద్రాసు

సర్వసుధ

నపుంసకత్వమును బలహీనతను పోగొట్టే యౌషధం. కందపుష్టిని ధాతువృద్ధిని కలిగించి శరీరమునకు మిక్కిలి బలమును చేకూర్చును.

1 నెలకు 60 మాత్రలు రు10-0-0 లు.

స్త్రీసుధ

స్త్రీల సమస్త వ్యాధులకు
20 సంవత్సరములనుండి మా అనుభవములో నున్నది.
మైల సరిగా కాకుండుట, బురోగతులు, తెలుపు బట్ట.
మైల అధికముగా అగుట మొదలగువానికి
1 నెలకు 1 తులం రు 3-0-0 లు.

N.B. ఇంకను 250 రకముల ఔషధములను, మరికొన్ని అనుభూత మందులును, మాచే రచింపబడిన ప్రసిద్ధములగు ఆయుర్వేద గ్రంథములును మావద్ద దొరకును.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
బెజవాడ.

మాఅనుభవమందులకును గ్రంథములకును ప్రసిద్ధముగు పట్టికలను ఉచితముగా అడుగగలరు.

గ్రామ మునసబుల పరీక్షా ప్రదర్శిని

మొదటిభాగము 1938.

శ్రీటు మాతంగ్రిగారగు కాశవుత్రి ఒక్కి నరసింహాంగారివల్ల రచియింపబడినటువంటి గ్రామ మునసబుల పరీక్షాప్రదర్శిని మొదటిభాగము అను పుస్తకము నూతనముగా- (1938 సెప్టెంబరు)

దొరకుచోటు:
బాలేమర్తి నాగభూషణరావు,
అరండేలుపేట, గుంటూరు-

కామాక్షి మెడికేటెడ్ పండ్లపొడి.

ఈ పండ్లపొడి సమస్త దంతవ్యాధులను, నిర్మూలించి దంతముల కాపాడును సదా దీనిని వాడుడు. వెంపర్లం- ఫలమిస్తుం.

అన్నిచోట్లదొరకును. వెల 0-0-6 మాత్రమే.

కామాక్షి మెడికేటెడ్ పండ్లపొడి
ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

వెంటనే ల్యాండు ఆక్టు అంసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టవలెను.

—x—

రాష్ట్ర రైతుసంఘ అధ్యక్షుల సంచారము

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణగారు పుల్లెల శ్యామసుందరరావు యమ్. యల్. ఏ, గౌతులచ్చన్న బెందాళం గవరయ్య, సింధిరి రామస్వామిగార్లు యితర ప్రచారకులు, యీ మధ్య తటస్థించిన తుపానువరదలవల్ల రైతాంగమునకు కలిగిన దురవస్థ స్వయముగా కనుగొనుటకు తే 20 ది నుండి తే 25 ది వరకు ఉత్తర విశాఖజిల్లాలో పర్యటనము గావించిరి. ఇచ్ఛాపురం తాలూకాలో వరదలవల్ల పల్లపుభూములకు చాలానష్టము కలిగినది. ఉద్దానం ప్రాంతములలో కొబ్బరి అరటితోటలకు, బీలభూములకు చాలానష్టము కలిగినది. అనేక యిండ్లు నేలకూలిపోయినవి. వివిధప్రాంతాలలో జరిగిన అన్నిసభలలో ప్రభుత్వము శిస్తువాయిదాలు పొడిగించవలెననియు; పల్లముభూములకు తోటభూములకు నష్టమునుచూచి రెమిషన్ పూర్తిగా యివ్వవలెననియు, వ్యవసాయదార్లకు యిండ్లు కట్టుకొనుటకు, పశువులు కొనుటకు, తిరిగివచ్చేసంవత్సరము పంటలు భ్యముయ్యేవరకు కుటుంబ పరిపోషణమునకు నిరాధారులైయున్నారు గాన కుటుంబ పోషణమునకు కూడా ఋణములు విరివిగా యివ్వవలెనని కోరుచూ తీర్మానములు గావింపబడెను.

ఈ సంచారమందు 28 ముఖ్య సెంటర్లలో సభలుగావింపబడెను. కవిటి రాజపురం, సోంపేట, బారువచేసి, కొర్లంసొండిపుడి, మందసా, హరిపురం, పలాస, లొద్దభద్ర, చినబాడాం, వజ్రపుకొత్తూరు, పాతశ్రీకాకుళి, తలగాం, నందిగాం, వెంకటాపురం, మెళియాపుట్టి, నరసింగపిల్లి, చాకిపిల్లి కొత్తూరు, సంతబొమ్మాళి, జగ్గంగి, మడపాం, శ్రీకాకుళ మొదలగు గ్రామములలో సభలుగావింపబడెను.

జమీందారీ విచారణ సంఘమువారి రిపోర్టుకు రైతులు అతిఆతురతతో కాచుకొనుచున్నారు. అన్నిసభలలో ఎస్టేటులాండు సవరణచట్టము వెంటనే రానున్న నవంబరు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టవలెనని మదరాసు ప్రభుత్వమును కోరుచూ తీర్మానములు గావింపబడెను.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు ఉపసంఘమువారు జమీన్ రైతుల విషయం వ్రాసిన సిఫార్సులకు యేమాత్రం తీసిపోకుండా యెస్టేటు లాండు సవరణచట్టము తయారు చేయవలెననియు, యెన్నికల వాగ్దానములు నిలబెట్టవలెనని కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమును కోరుచూ తీర్మానములు గావించిరి.

ఈసంవత్సరం వర్షంలేనిచే అనేక జమీందారీ ప్రాంతాల్లో వరి నాటడం లేదు. వరి ఉభాచేసినచోట చాలసన్నగిల్లినది. అందుచేత తే 30_9-38 దిలోగా 1347 ఫసలీ శిస్తులే బాకీగా చాలమంది చెల్లించలేక పోయినారు ఋణచట్టంయొక్క విలువను పొందలేకపోయినారు. గనుక వారి సదుపాయమునకు వాయిదా డిసంబరు వరకు పొడిగించవలెంగాని లేదా చట్టములోనున్న యీవిషయ మరతు రద్దుచేయుటకు అవసరమైతే సవరణ బిల్లుద్వారా గావించవలెనని ప్రభుత్వమున కొక తీర్మానము గావించబడెను.

మున్ముందు ప్రకటింపబోయే కార్యప్రకారానుసారం రైతు దినోత్సవములు, రైతు యాత్రలు జయప్రదంగా కొనసాగించి, జమీన్ రైతుల కనుకూలంగా యెస్టేటు ల్యాండు సవరణ బిల్లు తయారుపవిధముగా ప్రజాభిప్రాయం కాంగ్రెసు ప్రభుత్వములకు బలమొసంగు విధమున తీవ్ర ఆందోళన గావించవలెనని రైతులను హెచ్చరించుచూ ఉపన్యసించిరి.

—ఒక విలేకరి.

కృష్ణజిల్లా రైతుసంఘం

ఆఫీసుమార్పు

కృష్ణజిల్లా రైతుసంఘ కచేరీ ప్రస్తుత గన్నవరం తాలూకా పొట్టిపాడు గ్రామంలో రైతాంగ విద్యాలయము నడుపబడు చుండుటచేత నవంబరు నెలాఖరువరకును జిల్లారైతుసంఘం ఆఫీసు పొట్టిపాడుకు మార్చబడినది. కాబట్టి జిల్లారైతు సంఘంతో [illegible] ప్రత్యుత్తరాలు జరుపు వారందరును యీనెలాఖరువరకు పొట్టిపాడుకే వ్రాయవలెను. తరువాత యథాప్రకారం బెజవాడకు ఆఫీసు మార్చబడును.

కాసినేని వెంకటప్పయ్య,
కృష్ణజిల్లా రైతుసంఘాధ్యక్షుడు.

ప్రేమస్వతంత్రాలు:

5 పేజీ తరువాత.

"పల్లెటల్లి అని కొంగున అంటూ ఆమెను మాతృదేవిగా పూజిస్తున్నారు".

దుర్భరం ప్రాణరహిత సేవాకార్యానికి అంజలి అర్పిస్తున్నారు ప్రజలు.

ఆ అనాధదంపతులు ఎందరో పేదవాళ్లకు పెండ్లిండ్లు చేయించారు.

ఆదంపతులు ధన్యజీవులు! ప్రేమజీవులని నిరంతం[illegible]లని పేరుగాంచారు.

* * *

పశాత్తాపాన్ని పొందుకొని తల్లిదండ్రులు సుశీల పాపానికి అల్లుడుపై రాజ్యానికి మెచ్చుకొన్నారు. మనుమడు కావాలని సుశీలతండ్రి మనుమరాలు కావలని సుశీలతల్లి దీవించారు ప్రేమింపు కూతుర్ని.

ఇంతలో,

"నీకెచ్చి తాపువ్వు వాడిపోయిందింక—
నీకొట్టి వాముద్దు వీడిపోయిందింక"

అనే చక్కని ప్రాస్యంతో కిన్నెరగొంతుతో పాటవిని పిస్తూవుంది.

ఇచ్ఛాపురం తా॥ కాం॥ సంఘ సమావేశం

1-వ తేది జరిగిన పై సమావేశంలో తుపాను వరద బాధితులకు వెంటనే రక్షణ యివ్వవలెననియు; ఎస్టేటుల్యాండాక్టు సవరణ బిల్లు నవంబరులో ప్రవేశపెట్టవలెననియు, విశాఖపట్నంజిల్లా విభజించవలెననియు, తాలూకాలో సరియగు రహదారి, వైద్య, విద్య, మంచినీటి వసతులు కల్పించవలెననియు తీర్మానములు గావించిరి.

శ్రీ పుల్లెల శ్యామసుందరరావు గారిపై డిసిప్లనరీచర్య సందర్భంలో విచారణకైవచ్చిన బొమ్మాళి శేషురెడ్డిగారు ఇచ్ఛాపురం పట్టణమువంటి పార్టీకక్షలతో కూడుకున్నట్టివారిని, కాంగ్రెసు విరోధులనుమాత్రమే విచారించి, బాధ్యతగల తాలూకాని యితర కాంగ్రెసు వ్యక్తులనుగాని, తాలూకా కాంగ్రెసువారినిగాని చేయునందుకలు యదార్థము తెలుసుకొనుటకు అవకాశము లేనందున శేషురెడ్డిగారు మరలవచ్చి, తాలూకా సంఘానికి నోటీసుయిచ్చి, పునర్విచారణ జరుపవలెనని యీసంఘమువారు కోరుచున్నారు.

తెప్పల అప్పలస్వామి,
కార్యదర్శి.

మదరాసు కౌన్సిలు.

మదరాసు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలు డిసంబరు 22 తేది సమావేశమగును.

* * *

అసెంబ్లీ బడ్జటుసభ

మద్రాసు అసెంబ్లీ బడ్జెటు సమావేశం 1939 మార్చి 6-వ తేదీని జరుగునని తెలియుచున్నది.

* * *

రంగాగారు నిలువరు

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ ప్రెసిడెంటు ఎన్నికకు తాను అభ్యర్థిగ నిలువనని ఆచార్య రంగాగారు ప్రకటించిరి.

నెల్లూరు డి॥ మ॥ కోర్టులో

Ses 519 of 1938.

కోట శ్రీనివాసరావు (దరఖాస్తు in O. S. 1001 of 35 N. D. M. C.) ... వాది

గొల్లు వెంకటసుబ్బయ్య ... ప్రతివాది

గొల్లు వెంకటసుబ్బయ్య అనువారికి— యీదావాలో వాది, ప్రతివాదిమీద దావా తెచ్చినందుకు ప్రతివాదికి నోటీసుజారీకి 1938 సం॥ నవంబరు నెల 28 ది వాటికి వాయిదా వేసియున్నారు. సదరు తేదివాటికి పైకోర్టు యెదుట పగలు 10 గంటలకు హాజరై ప్రతివాదికి గల ఆక్షేపణలు తెల్పుకోవలెను. లేనియెడల సదరు విచారణ ప్రతివాదియొక్క పరోక్షమందే తీర్మానించబడునని యిందుమూలకముగా ఖండితముగా తెలుపబడుచున్నది.

పి. వి. కృష్ణయ్య,
వాది ప్లీడరు

యూనాని వైద్యసారము

(తెలుగు)

నాడిపరీక్ష, వ్యాధులపేర్లు, వాటి గుణములు తగు చికిత్సలు ధాతుపుష్టి, క్షయ, పుప్పుసము కష్టవు, యిటువంటి కఠిన వ్యాధులకు సమ్యగ్మైన చికిత్సలు వ్రాయబడియున్నవి. సుమారు 400 పేజీలు బైండచేసియుండు కాపీ 1-కి 2/8/- పోస్టుఖర్చులు 0-7-0. కలయువారు.

రాజవైద్య H. M. కమాలుద్దీన్,
కార్వేటినగరం (చిత్తూరుజిల్లా)

సింహపురి ఫ్రెండ్సు నాటకం

చెన్నూరు సహాయార్థం
చిత్రనళీయం- 21_11-38

పాత్రధారులు

నల_బాహుక	...	కామరాజుగడ్డ
సుదేవ	...	పాకాల
దమయంతి	...	చెన్నూరు

ఎల్లరువచ్చి ప్రోత్సహించండి

టి. ఆర్. పరమశివం.

2 రత్నములు

మహాత్మునిచే కనిపెట్టబడిన పునర్జన్మము కలిగించు, రెండురత్నములు

పుంసత్వ ఖర్జూరపు కాయలు-అమృతతిలా

నపుంసకత్వమును పోగొట్టి ధాతుపుష్టి వీర్యవృద్ధి దీర్ఘస్ఖలనములవల్ల స్త్రీ పురుషునికి లవదమై యిచ్చును. [illegible] 10 [illegible]. సుఖజీవారు కవా 20 రోజుల్లో [illegible] నరాల శక్తి కలిగియుండురు. 11 కాయలు 22 కాయలు అన్న అమృతతిలా 1 సీసా సహా రు 6-0-0 పోస్టుఖర్చులు వేరు నిజమైన శక్తి, పుష్టి, కావలయునన్న 1 దఫా వాడి చూడుడు. మోసపోకూడదు.

రాజవైద్య
H. M. కమాలుద్దీన్,
కార్వేటినగరం (చిత్తూరు జిల్లా)

ఈనాటి నర పిశాచాలు

—x—

రక్షకులుగా వచ్చిన రాజులు రాను రాను భక్షకులుగా తయారయ్యారు— వారి దౌష్ట్య కార్యాలే వారి ప్రళయ కాల చిహ్నాలు— అందరికంటెముందు బ్రిటిషువారికి గులాము లైనవారి సంతతే ఈనాటి జమీందార్లు—

పి. రామమూర్తి (గోరక్‌పూర్)

—

మాత్స్య న్యాయం-

రాజు యొక్క అవసరం ఎందుకు కలిగిందా అనివిచారిస్తే మహాభారత మందేమి, కౌటిల్య అర్థశాస్త్ర మందేమి "మాత్స్య న్యాయం" గనపడుతుంది అంటే స్వార్థత్వంవల్ల, యితరుల భయాలు లేనందువల్ల చిన్న చేపలను పెద్దచేపలు మ్రింగు చున్నట్లు, ప్రజలలో గూడా న్యాయా న్యాయాల పాటించేవో అధికారి లేకపోతే బలవంతులు బలహీనుల హింసించటం గలుగు తుందని, అలా జరుగకుండా బలవంతుల నుండి లేక దుష్టులనుండి బలహీనుల సన్మార్గుల రక్షించను ప్రజలుగా కోరి రాజును ఉత్పన్నం జేసుకున్నట్లు ఏమేమొ గాధలున్నాయి.

రాజు ప్రజలమధ్య ఒప్పందం.

అరాజకంలో నున్న ప్రజలు బ్రహ్మవద్దకేగి రాజు లేనందున తమకు సంభవించుచున్న నష్టకష్టాలు చెప్పుకుని వోర్వజ్ఞుని (రాజును) పంపకోరినట్లు ఆయన మనువుని పో ఆజ్ఞాపించినట్లు మనువు శంకించగా ప్రజలుధైర్యాన్నిచ్చి మాధాన్యంలో పదవ భాగాన్ని, పశువులలోను, బంగారంలోను 25-వ భాగాన్ని మీారుపరిపాలన జేసినందు కిస్తాము రండి,, అని తెచ్చుకున్నట్లు మహాభారత గాథ.

మాత్స్యన్యాయంవల్ల ప్రజలుమనువును రాజుగా దెచ్చుకున్నట్లు అతని పరిపాలన పోషణకై తమధాన్యంలో 6-వ భాగాన్ని, క్రయ విక్రయ వస్తుజాలంలో 10-వ భాగాన్ని యిస్తున్నట్లు మునీశ్వరులు సైతం దాన్ననుసరించినట్లు, వారిచ్చు భృత్యం దీసుకొని రాజు ప్రజల యోగక్షేమాల రక్షిస్తున్నట్లు కౌటిల్యార్థ శాస్త్రంవల్ల విదితమవుతోంది.

ఏనాడును రాజుకు నిరంకుశాధికారం లేదు.

పర హిందూ రాజకీయ శాస్త్రాను సారంగా రాజుకు రాజ్యంలో ఏమాత్రం నిరంకుశత్వం లేనట్లు విదితమవుతున్నది. మన ప్రాచీన గ్రంథాలద్వారాగూడా, రాజు ప్రజాసేవకుడని తెలుస్తుంది కౌటిల్యార్థ శాస్త్ర భారతాలవలనేగాక బల్కి అర్థశాస్త్ర, బౌద్ధాయనానుసారంగా కూడా రాజనే ప్రజాసేవకుడు ప్రజల సర్వవిధాల రక్షించటానికిగాను వేతనంగా తమ ఆదాయంలో కొంతభాగాన్ని (ధాన్యంలో 1/6 క్రయ విక్రయ వా॥జా॥ 1/10) యిస్తున్నట్లు అవగతమవుతోంది. అంతేగాకుండా తనరాజ్యంలో ఎవరైనా చోరులవలన కొంత నష్టపడినవుడు రాజు ఆచోరీవస్తువుల కనుగొని యిప్పించలేనపుడు తన ధనాగారంనుంచి అంతధనం ఆకామందు కివ్వవలసినట్లు అర్థశాస్త్రంలో గంటున్నాము. దీనిని బట్టికూడా ప్రజలు రాజునకిచ్చే శిస్తు జీతమని, దానికి ప్రతిఫలంగా అతను ప్రజల రక్షిస్తాడని, అంతకుమించి అతనికి నిరంకుశాధికారం ఎప్పుడుకూడా లేదని అర్థమవుతుంది.

సంఘాలకు సర్వస్వాతంత్ర్యముండేది.

ప్రాచీన కాలంలో రాజనీతి, కసామాజిక, ధార్మికమొ సంస్థలకు రాజుపైనగూడా కొంత అధికారమున్నట్లు, గ్రామ పంచాయతీలు, పట్టణ పంచాయతీలు, వివిధ వ్యాపార శ్రేణులు, బౌద్ధ సంఘాలు మొదలగునవి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యంతో ఉంటున్నట్లు (వాటిపై రాజుకు అధికారం లేనట్లు) తెలుస్తుంది.

రాజుకున్న అధికారం- దుష్టులపైన మాత్రమే

ఒకానొకప్పుడు తక్షశిలరాజు వో సుందరస్త్రీని ప్రేమించినట్లును, అది ఆవిక గ్రహించి, రాజు తన వశుడయ్యెగదాయని సంతసించి నాని రాజ్యాధికారము తాను కోరినట్లును, "ప్రియురాలా, నా ప్రజలపై నాకేలాంటి అధికారమును లేదు. నేను వారి స్వామిని గాని, ప్రభువునుగాని కాదు. ప్రజాద్రోహ దుష్టకార్యాలు జేసేటటువంటి విద్రోహులపై మాత్రమే అధికారంగలదు నాకు, కాని నాస్వంతభవనమందు నాకు సంపూర్ణాధికారంగలదు. ఆ అధికారం నీకిస్తాను" అని ఆరాజు జవాబిచ్చినట్లు "తెలపత్త జాతక" అనే బౌద్ధపుస్తకంలో వున్నది. దీనిని బట్టి పూర్వకాలంలోను అంతకంటె బౌద్ధకాలంలోను రాజులకు ఏమాత్రము నిరంకుశత్వము లేనట్లు తెలుస్తుంది.

ఈనాటి నడమంత్రపు నిరంకుశత్వము.

ఆనాటి ప్రజారక్షణకని నియమింపబడిన రాజులకు సైతం లేనటువంటి నడమంత్రపు నిరంకుశత్వం యీనాటి సంస్థాన ప్రభువుల కేలా లభించిందో! ఈ జమీందార్లు పూర్వపు పరిపాలకుల సాంప్రదాయాను సారంగా వచ్చినవిగావు సరికదా కేవలం భట్వారీలు (గ్రామకరణం గ్రామశిస్తే వసూలుజేసి గవర్నమెంటుకు బంపుతాడు. జమీందార్లు కొన్నిగ్రామాల శిస్తు వసూలు జేసి పంపుతాడు. అయితే ప్రజలనుండి వసూలు జేసుకునే శిస్తు నియమితంలేకుండాబోయింది) అయితే గియితే ఏమూలయినా మధ్యకాలపు రాజుల సంతతివారుంటే వారు అందరికంటె ముందుముందు బ్రిటిషువారి గులామీ పట్టాలు బుచ్చుకున్న వారన్నమాట అంటే బ్రిటిషువారి ప్రథమ గులామీ (బానిస) లు.

చావుతెలివి-

(అందరూ వ్రాస్తూన్న యీనడమంత్రపు జమీందార్ల నిరంకుశత్వాన్ని తిరిగి ప్రత్యేకంగా నేనుకూడా వివరించి గాధను పెంచాల్సిన పనిలేదు; కాని) యీనిరంకుశత్వం జమీందార్లకు పరంపరాయతీగా గాని మరోవిధంగాగాని సంభవించిందిగాదు. ఆలోచించగా దీనికి "చావుతెలివి" అనే గ్రామీణపదము పయోగించా ల్సొస్తున్నది. అంత్యకాలపు చర్యలంటే మీారేమో ననుకోవక్కరలేదు. చావు కాలంలోనున్న తాత వద్దనున్న కోపం, అవసానకాలంలోనున్న రోగి తేజంపుమాటలు మన కనుభవమే. చావబోయె పశువు తాటికాయలంత గుడ్లు (కళ్లు) జేస్తుంది కాని అదిమన్ని భయపెట్టనుగాదు స్వభావ శేష్ట - జమీందారీల యీనాటి దౌష్ట్య కార్యాలుగూడా వోరకమైన ఆజాతిలోనివే. జమీందార్లను ప్రళయకాలం ఆహ్వానిస్తున్నట్లువారినిరంకుశ కృత్యాలు మూల మూలలకు చాటుచున్నాయి.

నరపిశాచులు రాక్షసులు.

రాజంటే "నరదేవ" అట. అయితే యీనాటి జమీందార్లలాంటి యోధులా? కాదు, కాదు. ఎవరయితే ధర్మానుసారంగా ప్రజాపరిపాలన చేయగలుగుతారో వారే నరదేవ లని పిలువబడదగ్గాలు. "రాజధర్మం నెరవేర్చగలిగే రాజే దేవతా సంభూతుడు ఆధర్మాన్ని నెరవేర్పజాలనివారు ప్రభువులు నరరూపంలోనున్న పిశాచులు", అని శుక్రనీతిలో తెలియవస్తుంది.

ప్రజల యోగక్షేమాల రక్షింపజాలని ప్రభువు నరపిశాచి. ప్రజలలోని యోగక్షేమాల యోచించక పోనిండు. భట్వారీననే సంగతి మరచి పరిపాలకులమని కలవరిస్తూ; మానవత్వంమాటి నీతిలేని అత్యధిక శిస్తులు ప్రజలనుంచి గుంజుకుంటూ, జలగల్లాగ వారిరక్తాన్ని త్రావుచూ కామక్రోధమదమాత్సర్యాలకు దాసులై పశువుల్లాగా ప్రవర్తించుకుంటూ పైగా ప్రజలకు అష్టకష్టాలు గలుగజేస్తూ సభాస్వాతంత్ర్యాల సైతం అరికట్టి నానాహింసలు బెట్ట సాహసించే యీవిపరీత జమీందార్లు స్మృతులలోని శిక్షలకు, నీతులలోని జాతులకు అతిక్రమించారు. అంతకుమించిన పదాలు (అంటే వారిచర్యలకు తగినంత పదములు) దొరకనందున "ఈనాటి జమీందార్లు నరపిశాచతాతలు నరరాక్షసతాతలు" (పటేలుగారు హిట్లరయ్యగారి తాత అన్నట్లు) అనే అనాల్సొస్తున్నది.

రక్షణకు బదులు భక్షణకు తయ్యారు.

ఈజమీందార్లనే భట్వారీలు, రక్షణకని బయలుదేరిన ప్రభువులమని తలచుకుంటూ రక్షణకుబదులు కేవలం ప్రజల భక్షిస్తున్నారు. పాషాణ హృదయులు గనుక పరివర్తన ముండదుగనుక వారిపశుత్వం వారికి తెలియకపోవచ్చు; సున్నిత సుకుమార హృదయంగలవారి స్త్రీలకు తమభర్తలైన ప్రభువులుచేసే ఘోర కృత్యాలు అర్థం గాకపోవు. వారినే (ఆస్త్రీలనే) తమభర్తలు ప్రజల పాలిట ఎవరో వర్ణించమంటే నరపిశాచాలనో నరరాక్షసులనో వర్ణిస్తారని నా విశ్వాసం. ఆతల్లులన్నా ఈప్రళయాన్ని గ్రహించి మయకంలోనున్న తమ భర్తల (ప్రభువుల) సన్మార్గంలో బెడితే సర్వశ్రేయముంగా వుంటుంది.

శ్రీమాన్ పండిత చక్రవర్తి శ్యామయ్యంగారు
నెల్లూరు మునిసిపల్ ధర్మాయుర్వేద వైద్యాలయ ప్రధానవైద్యులు ఇట్లు వ్రాసిరి:—
వైద్య పెంచలు నారసింహుని
పెంచలు చర్మరంజన్ (రిజిష్టర్డు)
చర్మరోగముల కిదియే పెందటి దివ్యౌషధమని నాయనుభవమువలన కనుగొంటిని. ఒక్క రూపాయికి గుణమియ్యకున్న సొమ్ము వాపసు.
చర్మరంజన్ డిపో (రిజిష్టర్డు),
ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

రెడ్డిదొరల భాషాసేవ.

—యస్. రామదాసయ్యంగార్.

———X———

13 వ శతాబ్ది చివరనుండి 14 వ శతాబ్ది ఆరంభమున ఢిల్లీ ఫాదుషాలయిన ఖిల్జీఖాన్ అల్లాఉద్దీన్ తొగ్లక్‌ఖాన్ మహమ్మదు ప్రభృతుల దక్షిణ దాడిధాటికి, కాకతీయుల యాంధ్రరాజ్యము పతనమైన వెనుక, చందుపోంది, ఆర్యుల దేవుల సీమ నియమయిన రెడ్డిదొరలు లేచిరి, స్వతంత్ర రాజ్యము ఏర్పరచుకొనుటకై రెడ్డిదొరల విధికము వెంబడి కల్గినది. అప్పటినుండి ఆరాజ్యము పొంది ఉత్తరాన సింహాచలమువరకు, దక్షిణాన కంచివరకు, పడమట శ్రీశైలము వరకు వ్యాపించినది. అఖండముగానుండి, ఖండములై, ఒక్కొక్కయాస్థానికి ఒక్కొక్క అధిపతులుగాను, రెండువందలయేండ్లు మించినకాలము విధివిహితముగా విరాజిల్లినది. రెడ్డిదొరలు వీరులేగాక, ధర్మప్రతిష్ఠాపకులేగాక, సకల విద్యలను పోషకులుగానుండిరి. అందుచే నెందరో కవులను ఆశ్రయమొసగినారు. పలువురు తామే స్వతముగా కవులు; తెలుగునా, సంస్కృతమునా.

14 వ శతాబ్ది ఆరంభమున కొండవీటిదొర వేమారెడ్డిగారు కవిత్రయములో ఒకడైన ఎఱ్ఱాప్రగడను ఏలినదొర. ఎఱ్ఱన వేమారెడ్డి తమ్ముడు మల్లారెడ్డిని ఆశ్రయించియుండెను. ఆయన అన్నగారికి సిఫారసుచేయగా, అన్నగారు ఆయనను తనయాస్థానికి తెచ్చుకొనెను. ఆయనకు అంకితముగా రామాయణము తెలుగించెప్పినటు చెప్పుదురు.

వేమన్నృపుడు ఘనుండు మల్లర ధీనిధానుండు
నిశ్శంకిత
శ్రీపోడల్ సమచేకొంకేని రెడ్డిమంత్రీ పట్టి
మాకిచ్చునట్టి
శ్రీతో మూడు పెల్లర్ప రామకథమున్ చెప్పించి
యుక్తిత్తమ
ఖ్యాతి బొందితి నింకనందనియనే
గావ్యామృతాస్వాదనన్॥

అనిభారతి శేవ్యమైన వారిచరితము చెప్పించెను. కావున కవిత్రయములో నొక్కడే రెడ్డిదొరల ప్రాపుంగన్నవాడు! భారతశేవమే రత్నధనము!

ఆవేమారెడ్డి యాస్థానమందు లొల్లయ్య అని మాటలకెరుగల మహాపండితుడు మహాశైవుడు అని బంగారు నాణెములతో నిత్యము ఒరగల్లయినవాడు, అగ్రహారములు గొన్నవాడు వెన్నెలకంటి సూర్యకవియుండెడివాడు. వారిచ్చినడమ శైవియుండిన పు ఆవేమారెడ్డిగారిని వాణీ దురీణాంతర్వాణి జవాబు తోజ్జ్వలగుణుడని అనేక విద్యాధిక్యుడని, ఎఱ్ఱన కీర్తించినాడు.

ఆశతాబ్దికి చివరన ఆరాజ్యమును పాలించిన కుమారగిరిరెడ్డి ఈ కోవదొరలు మహనీయుడు మహాపండితుడు. కవిపండితారాధకుడు. ఇంచుమించుగా సర్వజ్ఞసింగమ నాయనికి సమకాలమువాడు ఈ మన్నీడు రసార్ణవసుధాకరమును వ్రాసినట్లే ఆరెడ్డి పేరు వసంతరాజీయమని నాట్యశాస్త్రమును రచించెను.

మునీనాం భరతాదీనాం భోజాదీనాం చభూభుజామ్
శాస్త్రాణి సమ్యగాలోచ్య నాట్యవేదార్థ
వేదినామ్
ప్రోక్తం వసంతరాజేన కుమారగిరి భూభుజా
నామ్నా వసంతరాజీయం నాట్యశాస్త్ర
మహాద్భుతమ్

వాని జయుని తోబుట్టువుగడు, మంత్రి, కటయ వేమారెడ్డి, శాకుంతలనాటకములకు టీకలు రచించినవి కుమారగిరి రాజీయము వ్యాఖ్యానముల ప్రమాణముగా ఉదహరించినాడు. కావ మంచి ప్రముఖ పాటివేసిన సకలసంస్కృతపండితులు, కవులు,

దానికి కొంచెము ఇటునటు అదేకాలము నకే శ్రీనాథుడు రెడ్డిదొరలయాస్థానిలో మంత్రియైన పింగన్నకు అంకితముగా శృంగారనైషధము రచించెను. ఆపైని అవచి వేమారెడ్డి యాస్థానిలో బహుమానము పొందియుండి, అటనుండి రాజమహేంద్రవరమునకు పోయి అక్కడి రెడ్డిదొరల అల్లాడదొరను ఆశ్రయించి, ఆయనకు గారాబైన వీరభద్రారెడ్డికి అంకితముగా కాశీఖండమును రచించెను. కాశీఖండమును, అంతకన్నను విశేషముగా నైషధమును తరువాతి యాంధ్రకవులకు మేలుబంతికి ఒరవడిద్రాయైనవి.

ఆకాలముననే కొమరటిరెడ్డి కొమారుడు మహాప్రభావుడు మతిమంత కేమారెడ్డి పరాక్రమమునకు వీరనారాయణుడని, విద్యలకు సకల విద్యావిశారదుడని బిరుదులుపొందినవాడు శృంగారమునకు మతిపాటికిని యమరుకకవనకు వ్యాఖ్యానము చేసెను. గ్రామ్యముగ కొరతుండ, నాగరికముగా. మధురముగా సారముగా బహిరంతరశృంగారరసముగా శృంగారకావ్యము వ్రాయుట అలవి పడుపనిగాదు అమరుకుడు అమరుడే! దానికి అంత సుకుమారముగానే, పగులగొట్టినా రసము చిందిపోకుండా, నలిపినను నలకము కందిపోకుండా వ్యాఖ్యానించుటకు ఆరెడ్డిదొర ఎంతసరసుడో, ఎంతప్రజ్ఞాఢ్యుడో! బాణుడు సంస్కృతమున రచించి కొరతైన హర్షచరితము కావ్యీకరించినట్లు వామన భట్టబాణుడను అభినవ యీ రెడ్డిదొర ప్రాపుగన్నవాడు సంస్కృతమున పార్వతీపరిణయ నాటకమునే కాకుండా ఆదొర చరితము వేమ భూపాలచరితమును రచించెను.

తరువాత రెడ్డిరాజ్యములు ఖండములై చెదరిపోయిన యనంతరముకూడ, చిన్నచిన్న యాస్థానములు ఏర్పడిన యనంతరమును పదునారవ శతాబ్ది యుత్తరార్ధమున గుడ్లూరిదొర రావూరు బసవయ రాఘవరెడ్డి సభాలంకారముగా వెన్నెలకంటి సూరన్న. ఎఱ్ఱనకు సైదోడైన ఆవెన్నెలకంటి సూరన్న వంశమువాడు విష్ణుపురాణమును సమగ్రముగా రచించెను.

ఇంచుమించుగా ఆకాలముననే చిక్కనవోలు సంస్థానాధీశ్వరుడు మల్లారెడ్డి కవియై స్వయముగా షట్చక్రవర్తి చరిత్రములను రచించెను.

తరువాత రాజ్యములు సన్నగిల్లినను రెడ్డిరాజులు సన్నగిల్లినను యథావిభవముగా సరస్వతిని సర్వథా సర్వదా ఆరాధించుచునే యుండిరి. ఆ కులక్రమాగత సదాచారమును ఇప్పటిదొరలును నెరపుచున్నారు. అట్లేగదా ఏ దొరకే దక్కిన ఈ దినముల కృష్ణ సేయుచున్న మోతె లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు వేమారెడ్డి యాస్థానింబుట్టిన నైషధమునకు టీకయు వెంకటరాయ శాస్త్రులవారిచే వ్యాఖ్యానము వ్రాయించినారు వారితోబుట్టువు వారి కృష్ణారెడ్డిగారు ఆ వెంకటరాయశాస్త్రులవారే రచించిన ఆంధ్రసాహిత్య దర్పణమును, ఆంధ్రమున సాహిత్యశాస్త్రమునకు ఏకవిధానముగా ప్రఖ్యాపించినారు. అట్లే కీ॥ శే॥ పాణాకా వీరారెడ్డిగారు ఆంధ్రికి ఆ శాస్త్రులవారిచేతనే ఉత్తరరామమును తెనిగించినారు. దొడ్డదొర దొడ్ల రామిరెడ్డిగారును ఆ శాస్త్రులవారిచేతనే నిరవద్యగ్రంథములను చెప్పించినారు. ఇట్లే ఎందరో రెడ్డిదొరలు ఎందరో కవులును.

కావున వాగ్దేవి రెడ్డిదొరల యీసేవను అవిచ్ఛిన్నముగా ఆచంద్రతారముగా పొందుచుండును గాక. (గత 30 తేదిన జరిగిన కీ॥ శే॥ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి స్మారకోత్సవమున అయ్యంగారు పన్యసించినది.

విశాఖపట్నం జిల్లా రైతు స్థాయిసంఘ మీటింగు

30-10-38 తేది పాలకొండ తాలూకా వీరపురం గ్రామంలో కమలాకర సుబ్బారావు గారి అధ్యక్షతన జరిగిన విశాఖపట్నం జిల్లారైతు స్థాయి సంఘసమావేశంలో క్రింది తీర్మానాలు గావించబడెను.

(1) రైతుసంఘమునకు క్రిందివారు ఎన్నుకొనబడిరి

పులిటి అప్పారావు పట్నాయకు మనోహరాగారు అధ్యక్షులుగను, భోగాపురపు సూర్యనారాయణగారు ఉపాధ్యక్షులుగను, దక్కుంరాజు వెంకటేశ్వరరావుగారు అర్గనైజింగు కార్యదర్శిగను ఎల్లమంచి సత్యనారాయణపాత్రో, గొర్రెపాటి నారాయణమూర్తి, బలివాడ వెంకట అప్పారావు, పట్ల బసన్నదాసు, చిటికెల భాస్కరుడు, మంత్రి రామనాయుడు, వెంటకోట శ్రీరాములు నాయుడు, తిమ్మిన రామునాయుడు, భాస్కరభట్ల వెంకటేశ్వరం, అచంట గోపాలరావు, కొండా శ్రీరంగదొర, పాండయి భీమారావు గారలు కార్యసంఘ సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

(2) ఈజిల్లా రైతుసంఘము ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్ రైతు, రైతుసంఘములకు అనుబంధముగా వ్యవహరించుటకును రాష్ట్రకోటాను యీసంఘములకు సమానభాగములుగా చేసి చెల్లించుటకును యీసంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

(3) మద్రాసు ఎస్టేట్సు ల్యాండు ఆక్టు సవరణ బిల్లు యీనవంబరు అసెంబ్లీలోనైనా ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు జమీన్ రైతు సంఘముల సూచనలననుసరించి ప్రవేశపెట్టవలెను

(4) రయితుల ప్రయోజనమునకై చేయబడినను రయితులకు తగినంత సదుపాయము లేక ముఖ్యముగా 1346, 47 ఫసలీలకిస్తు బకాయీలు చెల్లించిననే అంతకుపూర్వము పేరిగిన కిస్తు బకాయీలు రద్దుయగునను నియమమును శాసనములో చేర్చుట చెయ్యవలసినది, దానికితోడు చెల్లించవలసిన బకాయీలు చెల్లించు కాలపరిమితిని ఈసెప్టెంబరు కొలాఖరువరకే నిల్వయించుటవలనను ఆ కొద్దిరయితులు చెల్లించవీలు లేకపోవుటయూ, వలన కిస్తుబకాయీలు పూర్తిభారం రయితులపై బడుటచే ఈశాసనము రయితులకు నిరుపయోగముగు చున్నదనియూ,

(5) జమీన్ రైతులు ఆధీనములో ఉన్న భూములకు జాయింటు పట్టాలుపొంది యుండుటచే 1346, 47 ఫసలీకిస్తు బకాయీలను అయారైతులు తమవంతు పూర్తిగా చెల్లించినప్పటికి జాయింటు బాధ్యత ననుసరించి తక్కిన పట్టాదారులు చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించనందున పూర్వపు కిస్తు బకాయీలు రద్దు చేయించుకొనలేకుండుటచే యీశాసనపు ముఖ్యోద్దేశము భగ్నమైపోవుటవలన రైతులు నష్టపడుట తటస్థించుచుండుటచే జాయింటు పట్టాదారైన తమవంతుకున్న కిస్తుబకాయీలు రద్దగునట్లు శాసనము మార్పుచేయించవలెననియూ,

(6) బ్యాంకులపరపతి లేకపోవుట జాయింటు పట్టాలబాధ, సర్వేకొలతలు మెంటులు లేకపోవుట వలన జమీందారీ రైతులకు ఋణపరిష్కారపు బిల్లువలన యెట్టి సదుపాయము లేనట్లు ఋజువైనందున సదరుచట్టము అనేక ముఖ్యవిషయములలో వెంటనే మార్పులు చెందించి బిల్లుకు తయారుచేసి యీనవంబరు శాసనసభలో చట్టము గావించి వ్యవసాయకులకు తగు న్యాయము కలుగజేయవలెను.

(7) ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకై మద్రాసు మంత్రివర్గము, గవర్నరుగారు యిండియా మంత్రిగారికి సిఫార్సు చేసినంత మాత్రమున ఆంధ్ర రాష్ట్రము సిద్ధించినటుల తలంచి ఆందోళనను విరమించకూడదు

(8) ఫెడరేషను బలవంతముగా మనలపై రుద్ద ప్రయత్నించుచో అహింసాత్మకమైన యే చర్యనైనను తీసుకొనుటకు సంసిద్ధులమని యీ సభవారు ప్రకటించుచున్నారు.

(9) సైనిక నిరోధక చట్టమును భారత కేంద్ర శాసనసభలో ఆమోదించి అమలుపరచుట చిక్కులి అక్రమమని యీసభవారు తలంచుచు, వెంటనే దానిని రద్దుపరచవలెనని రాజప్రతినిధిగారిని భారత శాసనసభవారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

(10) ఈమధ్య వరదలవలన నష్టపడిన రైతు సోదరులకు సానుభూతిని యీసభవారు తెల్పుచు, స్థానికసంస్థలు, ప్రభుత్వము వెంటనే తగు రక్షణ గావించవలసినదని కోరుచున్నారు.

(11) పొందూరు రైల్వేనుండి సంతకవిటివరకు రోడ్డును జిల్లాబోర్డువారు వెంటనే కాంక్రీటు చేయవలెను.

యన్. నరసింహామూర్తి,
ప్రధానకార్యదర్శి.

రామకృష్ణ ఖాదీ భాండారం
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

మావద్ద అన్నివిధములైన శుద్ధఖద్దరు రకాలు దొరుకును.
సన్నము - జరీపేటు - రాజాపాళెం - పొందూరు - కనుపూరు అన్ని రకాలు దోవతులు - అంగవస్త్రములు - సాదా గీరల షర్టింగురకాలు- తుండ్లు అన్నివిధములైనవి కలవు.
ఇంకా అవసరమయిన రకాలు ఆర్డరిస్తే నేయించి యిస్తాముకూడా.
వెల సరసం - ఫలమధికం.

రాయపరపు జగన్నాథం,
ప్రొప్రయిటరు.

బంగారు ఎగుమతి.

నవంబరు 5వ తేదితో అంత్యమగు వారమున లండనుకు రు 544462 ల విలువగల బంగారము ఇండియానుండి విదేశములకు ఎగుమతి అయెను.

* * *

అమెరికాలో వుండే సిక్కులు రు 5468 లను సుభాసు చంద్రబోసు గారికిపంపి కాంగ్రెసునకు ఖర్చుపెట్టమనిరి.

* * *

అక్టోబరు 2 తేది బహమాసులో ఇండియా క్లబ్ లో 300 మంది భారతీయులు గాంధీ జన్మోత్సవాన్ని జరిపిరి.

నిరంతర కరువు.

పి. రామమూర్తి.
(గోరక్షార్)

అధిక వర్షాలవల్ల అంతకంటె అధికంగా వర్షలేమివల్ల, చీడవల్ల అంటు పురుగు మొదలగువాటివల్ల ఆకు అడపా దడపా కరువు కాటకాలు రావటం సహజం విదితం కూడా. గాని వీటికి మించి నిరంతరం ప్రజల పీడిస్తూన్న మరో కరువొకటుంది. ఏమిటది? ఉద్యోగుల లంచాలు. ఏనాటితోనో, ఏసంవత్సరంతోనో అంతమయ్యే కరువుగాదిది. ఆరుగాలం అడుగడుక్కీ పీడించి యమయాతనబెట్టే లంచాలనే కరువిది. ఏవిధంగాచూస్తే రైతులలో అప్పులబాధకంటె యీలంచాలబాధ విపరీతంగానున్నట్లు దోస్తుంది.

పోలీసు డిపార్టుమెంటులోను అంతకంటె డి. పి. డబ్లియులోను, రివిన్యు డిపార్టుమెంటులోను వరుసగా లెఖ్ఖించాల్సిన పనిలేదు. సాధారణంగా సర్వడిపార్టుమెంటులలోని అత్యధికసంఖ్య అధికారులలోను అల్లుకపోయి అభ్యాసమయిపోయింది యీ లంచగొండితనం. ఈవిషయం కొంతమంది ఇచ్చేస్వాములు నిరాకరిస్తే అవే పోతవి అంటారు. అదెన్నటికీగాదు. ఎక్కువ ధనమున్నందువలనగాని లేక తెలివితక్కువ వలనగాని యీరోజులలో ఏరైతుగూడా లంచమివ్వ సాహసించడు. కాని సకాలానికి తన పని సాగదేమోననే భయంతో అవసరముయ్యే లంచాలయివ్వనైనా తయారవుతాడు. పంటకాల్వలకు నీటినివిడచే అధికారం ఓవర్‌సీర్ చేతిలో ఉంటుంది. ఆయన తన తక్కెసం (లంచం) చేతికొచ్చేంత వరకు విధిగా లెక్కప్రకారం వదలవలసిన నీటిని ఏకిటుకుతోనో విడిపిస్తుంటాడు. నాటువేసుకోను సిద్ధంగా గూర్చున్న రైతులు అనీటితోనే పని ప్రారంభిస్తే 6 నెలలు నాటుకుంటా గూర్చున్నా తమపొలాలు పూర్తిగావు. అయ్యగారికి ఆలంచం ముట్టజెప్పితే అవసరమయ్యేంత నీరు పొర్లుకుంటూ వస్తుంది చేతిలోకి.

1933 లో నేను దుగ్గిరాలలో చదువుకుంటుండేవాడిని ఆసమయంలో అనేక దస్తావేజులపై సాక్ష్య సంతకాలు చేయటానికిగాను రిజిష్ట్రాఫీసుకు బోవటం సంభవించింది. రిజిష్టరు ఖర్చెంతో అంత ప్రత్యేకంగా రిజిష్ట్రాఫీసయ్యగారి చేతిలో పెట్టితేనే ఆరోజు రిజిష్టరయ్యేది. లేకుంటే వాయిదాలమీదవాయిదా లే. ఆరోజుల్లోనే నాకోస్టాంపు సరళ్లుగావలసి రిజిష్ట్రాఫీసుకు బోవటం సంభవించింది. గుమాస్తాగారు ముందుగానే విన్నవించాడు. ఏమని? మరో 3 రు. అయ్యగారి స్వంతానికివ్వాలి అది మామూలే అని. అందరివలె ముందు ఇవ్వక నిరాకరించినందువలన నెలరోజులు దాదాపు 15 మార్లు తిప్పించి యిచ్చాడు. అదీ ఆయన అనుగ్రహం. రెండు మూడు డిస్మిస్ ఆర్డరులు జరిగినమీదట వీరిదోపిడీపుడు కొన్నిచోట్ల కొంచెం తగ్గినట్లు తోస్తుంది.

పోలీసుడిపార్టుమెంటు కలలోకూడా లంచాలు బుచ్చుకుంటుంది, కోడిపెట్టల నుంచి పెద్దపెద్ద మొత్తాలవరకు లంచాలే. అధికారాన్నిబట్టి లంచంమొత్తాలుంటాయి. సబ్ ఇన్‌స్పెక్టర్ సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టర్ వరకు హెచ్చుభాగం అలవాటుగానేవుంది.

1932 లో నామీద అన్యాయంగా రాబడిన ఓకేసులో పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ తాను చూచింది చూచినట్లుగా చెప్పటానికిగాను (అలానాకనుకూలముయినందున) నాస్వయంగా 200 రు. లు లంచమిచ్చాను. యివ్వకుంటే లేకఅంతకు తక్కువిస్తే రెండోతట్టుజేసిలేనిపోనివి సృష్టించే మహామూర్తి. ఇతరులనుంచి లంచాలు బుచ్చుకుంటుంటే చూచింది తలవెంట్రుకలన్ని. పోలీసు డిపార్టుమెంటంటే ఏమీలేని గాలిలో ఏ చిల్లరమల్లరలో సృష్టించి గాథలు బెంచికేసులు జేసి కోర్టుల కెక్కించేదని పల్లెవాసులకును విదితమే.

ఒకానొకప్పుడు గుడివాడనే గ్రామంలో ఓకాటిపాప (బిక్షగాడు) చెట్టు నుండి పడి చచ్చిపోయాడు. దుఃఖసముద్రంలో యీతలేస్తున్నవాడి బంధువర్గం గ్రామ పెద్దల సలహాతో శవాన్ని పాతిపెట్టిన సంగతి పోలీసులకు దెలిసి హెడ్ కానిస్టేబిలు యింకా యిద్దరు వచ్చి తమకు రిపోర్టు జేయకుండ శవాన్ని పాతిపెట్టినందుకు లంచమడిగితే యివ్వక పోయినందువలన లాఠీతో చావగొట్టగా ఆ చచ్చినటువంటి వానితండ్రి కూడా స్పృహదప్పిపోవటం సంభవించింది చచ్చి ఏడుస్తున్నవారిని పీడించుచుండ చూచి ఓర్చుకోజాలని ప్రజలు న్యాయానికి అనేమాటలు అన్నందుకు ప్రజలను కూడా లాటీ చార్జీ జేయగా వెంటనే వారు కొట్టుటకు బడులు ఆముగ్గురను స్తంభానికి కట్టివేసి అర గంట తరువాత విడవగా పోయి ఆమరునాడు ఓదండును దెచ్చి అల్లరిజేయుట పైసూపర్నెంటుకు వైర్లమీద వైర్లు అలా ఏమేమో గంద్రగోళమై పెద్దకేసయి 100 మంది పెద్దల కోర్టుకెక్కించి గడబిడజేసి 3 సంవత్సరాలు యాతన బెట్టించారు. ఇది పోలీసులు కేవలం గాలికి ప్రోగుజేసిన కేసుగాదు, పోలీసు వారి కేసులలో అత్యధిక భాగం ఇంతే.

ఇక కోర్టు అమీనాలలో చెప్పేందుకు తరంగాదు. లంచమన్నపేరు ప్రజలలో దాక్కుంది. ఈ ఉద్యోగస్తులు తీసుకోబడే లంచాలన్నీ పరంపరాయతీగా మామూళ్లయి పోయినందున లంచాలుగా కనపడుటలేదు. బహుమతులుగానో లేక మామూళ్లనే పేరుతో హక్కులుగానో అలవడి పోయాయి. ఒకజాతి అధికారులతోగాని ఒక సమయంలోగాని కాదిది, ఆరుగాలాలముండే యమబాధ యిది.

ప్రత్యేకించి గుంటూరు జిల్లాలోని గ్రామ కరణాలనుంచి రివిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరవరకు అలవాటయిపోయిన మామూళ్లనే లంచాలు చెప్పతరంగాదు. మాగాటి తీరవలంటూను మెట్టతీరువలంటూనూ చెరుకు తీరువలంటూ ఏమేమో వుంటాయి. వాటిలెక్కలతో రైతులకు సత్యంగా జేయటానికిగాను తీసుకునే లంచాలు చెప్పతరంగాదు.

గుడివాడ గ్రామకరణం 1931 లో ప్రాందాలందు చనిపోయాడు. పరంపరాయతీగా వచ్చే వుద్యోగం గనుక ఆయన కొడుకు చిన్నవాడయినందున ఓసంవత్సరం మరొకరికి వప్పజెప్పాలనుకున్నారు కలెక్టరు. దానికెన్నో అప్లికేషన్లు వచ్చాయి. చివరకు ఆయనవచ్చేజీతంలో నెలకు 8 రు అసలు కరణం సాంప్రదాయానికిచ్చునట్లును మిగతా 7 మాత్రం తాను తీసుకొనునట్లు ఓసాయకారి అగ్రిమెంటుతో సంవత్సరం కాలంచేశాడు. అంత అపేక్షతో 7 రు. నాకరికి కుదురుతుంది? జీతానికి మించి పోగా మామూళ్లున్నాయి గనుక ఇలాంటి మామూళ్లు ఎన్నో చూస్తున్నాము.

దేశమంతటా వుండగా మాలో ఎందుకుండ గూడదాయని బడిపంతుళ్లు కూడా లంచాలకు చేతులు జాస్తున్నారు. కూరగాయలు, గడ్డిమోపులు, నెయ్యి, చెరుకుడగ్గులు దీసుకొని నాలుగుమార్కులు వేయుటం. అయితే ఆటు పెరగడంలేదులెండి. బహుకొద్ది మందిలోనే వుంది. నే 5_వ ఫారం చదువుచున్నపుడు హాజరు దినాలు తక్కువయినందున డాక్టరు సర్టిఫికెట్టును హెడ్‌మాష్టరు కివ్వగా దానిపై డి. ఇ. ఒ. కు నాకనుకూలంగా వ్రాయటానికిగాను 400 మామిడికాయలు దెచ్చిపెట్టమన్నాడు.

తమ జీతాలు తక్కువయినందువలనగాదు యీలంచాలు పెరుగుచున్నది, పై అధికారులు నిగ్రహించలేకపోతున్నందు వలన.

నోటిసు.

నెల్లూరు డి. ము. కోర్టులో

అసలు 1988 సం॥ నె 446 రు

వాది

నెల్లూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలువారు

ప్రతివాదులు

(1) ప్రగట్రాజు మహాలక్ష్మమ్మ

(2) ఆనం రంగారెడ్డి

పైప్రతివాదులకు యిందుకలవ తెలుపబడే చేయునగ ఈదావా తీర్మానము కొరకు నె 29-11-88 టికి వాయిదా వేయబడియున్నది. దావా నోటీసులు మీరుఖుద్దున జారి చేసికొననందున సబ్‌స్టిట్యూటెడ్ సర్వీసుద్వారా జారి కావలసినట్లు 28-10-88 తేది ఈకోర్టువారు వుత్తర్వుచేసియున్నారు. దావాకు ఎదురువాద మున్నయెడల సదరువాయిదా 29-11-88 తేది పగలు 10 గంటలకు ఈకోర్టులో హాజరై తెలుపుకోవలయును.

వ. వెంకటరంగయ్య,
వాదిగారిప్లీడరు.

ఆనంద భవనం- (మిలిటరి హోటలు)

నెల్లూరు
చాకలవీధిలో

కోర్టులకు - స్కూళ్లకు - దక్షిణ బస్సులకు సమీపంలో ఉండే టట్లు చాకలవీధిలో కొత్తగా హోటలు స్థాపించాము. బుచ్చిరెడ్డివారి శైపు ప్రశస్తపాకాలు-

ఒకమాటు భోంచేసి చూడండి తెలుస్తుంది! విద్యార్థులకు, రెండు భోజనాలు, రెండుటిఫన్లు గాని, మూడుభోజనాలు చేసి నెల 1-కి రు 9-0-0 లు. విడి భోజనం పూట 1-క 0-3-6 లు.

పదార్థాలు నేతితోనే-

బి. వెంకటస్వామినాయుడు,
మేనేజరు.

పి. యల్. రెడ్డి (బుచ్చి)
ప్రొప్రయిటరు.

కృష్ణ - రైతాంగ విద్యాలయ స్థాపన

3_వ పేజీ తరువాయి.

[illegible]

తెలగల వెంకటనారాయణ,

ప్రచురణ కార్యదర్శి

కాలమానం.

కలరా ఈవారంలో

కోడూరు తాలూకాలో:— [illegible] కలరా 16 మందికి తగిలి, 6 గురు చచ్చిరి. [illegible] ఒకరికి తగిలి ఆ ఒకరు చనిపోయిరి

[illegible] తాలూకా [illegible] ఒకరికి మాత్రం తగిలినది.—

జ్వరాలు

[illegible] జ్వరాలచే [illegible]

కోడూరులో [illegible] జ్వరాలు రాను రాను విపరీత [illegible] పరిణమించింది. [illegible] గ్రామాలన్నీ జ్వరాలు [illegible]

[illegible] పరీక్షిస్తే మంచిది. క్వైనా మాత్రలు మాత్రం సప్లయిచేస్తున్నారు. అంత మాత్రం చాలదు. [illegible] ఏదో మందులు [illegible] పలవాలన్నీ ప్రకటించాలి.

దక్షిణ జిల్లాబోర్డువారు కోడూరు మలేరియా ఆపరేషన్ కార్యాలు [illegible] కాంక్షించేవారు. పనిప్రారంభమైంది. మందులు చల్లడం- గుంటలు పూడ్చడం వగైరా పనులుచేస్తారట. ఇదెంతవరకు ఉపకరిస్తుందో?

కోడూరు పంచాయతీ ప్రెసిడెంటు ప్రభృతులు [illegible] మంత్రిని దర్శిస్తే [illegible] వెళ్లకపోయారు. ఈప్రజంతా చావవలసిందేనా? ఏం మార్గం?

ఓ శాసనసభ్యులయిన ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారూ! మా గ్రామాలు ఒకమాటు దర్శించి [illegible] నిరూపించండి.

వర్షం.

27, 28, 29 తేదీలు [illegible] వర్షం [illegible]

ఓ రామకృష్ణ సిద్ధాంతిగారూ! [illegible] వర్షం [illegible] పెట్టకుంటారా?

4-11-38 కాలవేది.

తెలిసికో- తెలిసికోకపో.

సి. రామమూర్తి.

గోరక్‌పూర్.

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

ఏకోల్లు కరణంమీద కేసుబెడతారా?

[illegible] 80 రసీదులు సుమారు [illegible] రు 600 లు — పట్టుకొన్నాడని R. I. [illegible] గోపాల [illegible] పోయియున్నారు — [illegible] R. I. [illegible]

—నాయుడుపేట విలేకరి.

వెంకటగిరి న్యూస్

ఋణచట్టప్రకారం.

దక్షిణఖండంలో ఋణచట్టంక్రింద 1847 [illegible]

[illegible]

పెరాలిసిస్ క్యూర్

పడిపోయినకాళ్లు చేతులను బాగుపర్చును.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] 5-0-0 లు.

డాక్టర్. [illegible]

[illegible], నెల్లూరు.

వెంకటగిరి వార్తలు.

పంచాయతీబోర్డు బైఎలక్షను.

[illegible]

వెలుగోటివారి అర్థిసెమ్ము.

[illegible]

వెంకటగిరి గ్రుడ్డి దౌర్జన్యము

[illegible]

కాశీ విశ్వనాథస్వామివారి ఆలయములో వంటబ్రాహ్మల సమ్మె.

[illegible]

పా. సుబ్బరామయ్య.

వెంకటగిరి పంచాయతీ బోర్డు దుష్పరిపాలన.

[illegible]

—పౌరుడు.

బెల్లం, పూలనుండి పెట్రోలు.

బెల్లమునుండియు, మొహ్రాపూవుల నుండియు, [illegible] పెట్రోలు తయారు చేయుటను గురించి బొంబాయి కాంగ్రెసు మంత్రులు తీవ్రముగ ఆలోచించుచున్నారు.

జమీందారీ జమీందారీ కలహములు

నైజాము బ్రిటీషు ఇండియాలలో గలవరీలు.

[illegible]

—ఒకవిలేఖరి.

నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సభ్యులు.

టవున్లు.	గత సంవత్సరం	ఈసంవత్సరం.
నెల్లూరు టవును	1420	2108
వెంకటగిరి టవును	884	1178
కూడూరు టవును	...	667
ఆల్లూరు	...	840
కావలి	...	91
	1804	4876
తాలూకాలు	గత సంవత్సరము	ఈసంవత్సరము
సూళ్లూరుపేట	693	1298
వెంకటగిరి	426	968
గూడూరు	408	1659
రాపూరు	55	1281
నెల్లూరు	1766	4826
ఆత్మకూరు	861	1854
కోవూరు	2189	4988
కావలి	1420	1410
ఉదయగిరి	244	161
కంనుకూరు	286	1887
కనిగిరి	866	406
పొదిలి	785	1000
దర్శి	728	1786
	9699	21899
గ్రాండుటోటలు	11508	26078

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘము.

గ్రంథాలయముల జాబితా

[illegible]

(1) గ్రంథాలయముపేరు (2) స్థాపన తేది (3) గ్రామము (4) [illegible] (5) తాలూకా (6) జిల్లా. [illegible]

(1) గ్రంథముల సంఖ్య (2) [illegible]

పా. నాగభూషణం,

కార్యదర్శి,

[illegible] (VIA) [illegible]

నమ్మకమైన నగలవర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు.

చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి, ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కమలములతో నగలు తయారు చేసియివ్వబడును.

వార్తాలహరి

పంజాబు అసెంబ్లి

పంజాబు బుణగ్రస్తుల రక్షణబిల్లు, భూమిని పరుల కపరణబిల్లు, అగ్రికల్చరల్ ప్రొడ్యూసు మార్కెట్సుబిల్లు, మంత్రివర్గము ప్రభుత్వపరాయణ బిల్లు మొదలగునవి రాబోవు అసెంబ్లీసభలో చర్చింపబడును. ఔషధులు, మందులు, మొదలగు వాని వ్యాపారమును చక్కబెట్టుటకు, వానిలో మోసములు జరుగకుండా చేయుటకు కొత్త బిల్లు ప్రభుత్వంవారు తయారుచేసెదరు.

* * *

బొంబాయిలో కార్మికుల సమ్మె: పోలీసుల కాల్పులు

బొంబాయి కార్మిక చట్టంపట్ల అసమ్మతి తెలుపుటకై పెద్దసమ్మె యేర్పాటు చేయబడింది. బొంబాయిలో బట్టలమిల్లు కార్మికులు తప్ప ఇతర కార్మికులు యిందులో చేరలేదు. చాలచోట్ల పికెటింగు చేశారు. బస్సులు, ట్రాములు నడువకుండా చేశారు. రభసచేశారు. పలువురు గాయపడ్డారు. పోలీసులు లాఠీచార్జి చేశారు. కాల్పులుకూడ జర్పిరి.

* * *

యు. పి. కాంగ్రెసు ఎగ్జిక్యూటివ్.

కాంగ్రెసువారిలో ఐకమత్యము యేర్పాటుచేసి కాంగ్రెసుసంస్థలను బలపరచు ఉద్దేశముతో యు. పి. కాంగ్రెసుకమిటీ పరిపాలక సబ్ కమిటీవారు, ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీసభ్యులెవరును యికముందు మునిసిపల్, జిల్లా స్థానికసంస్థల ఎన్నికలకు నిలువరాదనిరి.

* * *

బరోడా మహారాజుకు లండను డాక్టరు.

బరోడా గయక్వార్ మహారాజాగారికి జబ్బుగా వుండి చికిత్సచేయడానికి లండనునుండి వైద్యనిపుణుడు డా॥ జాక్సి ఎవాన్సుగారు విమానముమీద వస్తున్నారు.

* * *

ప్లీడర్లమీద గాంధిజీ విసరు.

ధనముకొరకు న్యాయవాదవృత్తి నవలంబించువారు ఎప్పటికిని నిజమగు న్యాయవాదులు కారనియు, ధర్మార్థమై కేసులే చేయువారు నిజమైన న్యాయవాదులనియు, గాంధిజీ సేవాసంఘమువారు యిచ్చిన సన్మానపత్రమునకు యిచ్చిన ప్రత్యుత్తరంలో తెలిపిరి.

* * *

డిటెన్యూ నిరశనదీక్ష.

రాజకీయ ఖైదీల విడుదలకై సమస్తవిధముల యిండియాలో జాతీయ జాడ్యముల అక్రమ్మిత్వము తొలగించడానికి, డిటెన్యూగా అనుభవించిన విడుదలయిన శాశీశ్వర దేశాయ్ నిరశనదీక్షను 20 రోజులుగా సాగించుచున్నాడు.

* * *

నిరుద్యోగుల పట్టి

మద్రాసు ప్రభుత్వంవారు నిర్బంధంగాలను నిరుద్యోగుల పట్టికను తయారుచేయ ప్రయత్నించుచున్నారు.

* * *

విచిత్ర బర్రెదూడ.

గుంటూరుజిల్లా కాపురములో ఒక బర్రెకు 2 తలలు, 8 కాళ్లు 2 తోకలు గల దూడపుట్టినది.

* * *

లక్నో సీటీపన వారల బెదరింపు

లక్నో సీటీపసుల పనివారలు తమ జీతములను అధికము చేయవలెననియు, అవినీతిపరులగు భాషను ఉపయోగించరాదనియు మొదలగు షరతులను వ్రాసి మునిసిపల్ చైర్మెన్‌గారికి పంపిరి. యీ షరతులను ఒక నెలలోపుగా విచారించి పరిష్కరించకపోయినచో సమ్మెకట్టెదమని బెదరించిరి.

* * *

బొంబాయి మహిళా సంఘసభ

మగవారికి స్త్రీలకు జీతములలో భేదముండరాదనియు, విధవా వివాహముపై ప్రతిబంధకములు తొలగింపవలెననియు, స్త్రీలవిద్యకు ముఖ్యత అవకాశము యివ్వవలెననియు, శిశుసంరక్షణ పరిష్కరింపవలెననియు బొంబాయి మహిళా సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

* * *

బొంబాయి కాంగ్రెసు సభ్యులు

బొంబాయిలో 60 వేల మంది కాంగ్రెసు సభ్యులుగ చేర్చబడిరి. నిరుటికన్న 12 వేలు అధికం.

* * *

సింధులో మద్యనిషేధం.

మద్యపాన నిషేధకమిటీవారి సూచననుసరించి 8 సంవత్సరాల్లో రాష్ట్రమంతా మద్యపాననిషేధం ప్రవేశపెట్టుటకు యేర్పాటులు జరుగుచున్నాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంవత్సరానికి కలిగే 40 లక్షల నష్టం యితర పన్నులద్వారా సంపాదించవచ్చునని సూచింపబడెను.

* * *

స్థానికబోర్డుల ఉద్యోగులు: రాజకీయ సంఘాలు.

స్థానిక బోర్డులలో ఉద్యోగాల్లో వుండేవారు కాంగ్రెసుమొదలగు రాజకీయ సంస్థలలో చేరవచ్చునని మధ్యరాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు ఉత్తర్వు చేసిరి.

* * *

మధ్యఆఫ్రికాలో బహుపత్నీ వివాహం.

బహుపత్నీవివాహము మధ్యఆఫ్రికా వాసులలో ఒక ధర్మవిధిగానే పరిగణింపబడుచున్నది. ఒకే భార్యగలవాడు, వారిలో దారిద్ర్యుడుగా లెక్కింపబడును. వానిభార్యకూడ అటువంటి ఏకపత్నీ పరిస్థితికి సిగ్గుపడి తలవంచుకొనుచుండును. కాబట్టి సంఘమర్యాదలకొరకైనను ఒకడు అనేకమంది భార్యలను కట్టుకొనవలసి వచ్చుచున్నది.

ఇండ్లలో పనులు హెచ్చుగా వుండుటవలన ఆభారము తగ్గించుకొనుటకై మొదటిభార్యలే మరి కొందరియందిని పెండ్లిచేసుకొనుటకు భర్తను ప్రోత్సహించుచుందురు.

* * *

దొంగసారాయి కాముట

... జిల్లాలో సిద్దవటం తాలూకాలో పెంచలయ్యగారను ఒకరు అడవిలో దొంగతనంగా సారాయిని కాస్తూవుండగా పట్టుకొనబడెను.

* * *

ఎలుకలమీద దండయాత్ర

జబల్‌పూరు మున్సిపాలిటీవారు గ్రామాలలో ఎలుకలమీద దండయాత్ర సాగించుచున్నారు. 1800 ఎలుకల బోనులు ఉచితంగా పెట్టిరి. 1659 ఎలుకలను నాశనంచేశారు.

* * *

తిరుపతి కమీషనరు.

చిత్తూరు జిల్లా కలెక్టరు ఆర్. రంగస్వామి అయ్యంగారిని తిరుమలై తిరుపతి దేవస్థానముల కమీషనరుగా ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారి స్థానే నియమించిరి.

* * *

ప్రభుత్వోద్యోగులకు భవనాలు

గ్రామసేవకులకు ప్రభుత్వోద్యోగుల నివాసముకై ఇండ్లు కట్టవలెనని బెంగాలుప్రభుత్వం వారు ఆలోచించుచున్నారు.

* * *

పెద్దాపురంలో కోళ్లపందెములు

పెద్దాపురమందు శుక్రవు పందెములు, కోళ్ల పోరుపందెముల సంవత్సరం పొడుగునా జరుగుతాయి. గౌరవనీయులు కర్తలు వీటిలో పాల్గొనుచున్నారు. ఈపందెములవలన అనేకకుటుంబాలు నాశనమగుచున్నాయి.

* * *

కాయకష్టపుపని సహజవృత్తి.

పండిట్ రా॥ ప్రధాని పంతుగారు లక్నోలో ఒకసభ చట్టమునకు నూర్పుపుపన్యసించుచు రైతులు కూడ చట్టముతోనే కమపని తీసినట్లు భావింపరాదనియు, స్వయంసహాయంపై ఆధారపడవలెననియు, పేదరికమునకు మూలాధారము కాయకష్టపుపనివారికి సహజవృత్తి అనియు తెలిపిరి.

* * *

తిరుపతి మునిసిపల్ సిబ్బందికి ఖద్దరు.

మునిసిపల్ కౌన్సిలువారు శానిటరీమేస్త్రీలు జవానులకు ఖద్దరుదుస్తులు మునిసిపల్ ద్రవ్యమునుండి కొనుగోలుచేసి ఉచితంగా సప్లయిచేయవలెనని ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించిరి.

* * *

పోలీసులకు ద్వీపాంతవాసం.

జూన్ 6 వ తేదీన కడపజిల్లాలో సి. వెంకయ్య, వి పకల్ అనుయిద్దరు పోలీసులు ఒకమిత్రుడిని అనువానిని హత్యచేసినందుకు ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధింపబడెను.

* * *

ఔండ్ సంస్థానంలో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము!

ఔండ్ సంస్థానాధీశ్వరులైన శ్రీ మంతు రాజాసాహెబుగారు తమ 71 వ జన్మదినోత్సవమున ప్రజలకు బాధ్యతాయుత పరిపాలన నొసగుటకు ప్రకటన గావించిరి. గ్రామపంచాయతీలను స్థాపించుట, శాసనసభను నెలకొల్పుట, న్యాయశాఖను స్థాపించుట, రాబడిలో సగము గ్రామ పంచాయతీలకును, స్థానికసంస్థలకును ఇచ్చుట, దివాను మంత్రులు శాసనసభకు జవాబుదారీగా నుండుట అనునవి రాజ్యాంగమార్పులలోని ముఖ్యవిషయాలు.

* * *

వంశధారానది వరదప్రాంతాలు

ఉత్తర విశాఖపట్నంజిల్లాలో వంశధారానది పొంగి వరదలు వచ్చుటచేత తెంగ, తెంపర మొదలగు అనేకగ్రామాల ప్రజలు తిండిలేక, కట్టుగుడ్డలేక అల్లాడుచున్నారు. శ్రీ వరాహగిరి వేంకటగిరి పంతులుగారు అచ్చటికివెళ్లి పరిస్థితులను పరిశీలించి సహాయకార్యక్రమ వహించుచున్నారు.

హిట్లరు కొరడా.

1.వ పేజీ తరువాయి.

మేము యింకా బ్రతికి రాజ్యాలకు వస్తాముగాని, మహాస్వేచ్ఛలను ఇతరులకు ప్రదేశమియ్యలేము, యింకొకవిధంగా మహాస్వేచ్ఛా ధర్మములను మరల స్వాధీనపరచుకోగలము.

ప్రజాప్రభుత్వములను రక్షించేటందుకు మేము చేతగాని పెద్దకోట్లు నిర్మించి బ్రిటీషు రాజ్యాంగవేత్తలు చెప్పుచున్నారు. అట్లయినచో ప్రజాప్రభుత్వములను సక్రమమార్గములోనికి త్రిప్పగలిగినవారు నర్చిలుగారివద్దను వున్నారా?

ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము జర్మనీలో కూడా కలదు. మేము ధ్వంసము చేసినది రెండు ప్రజాప్రభుత్వములను కాదు. ఆస్ట్రియాలో, జకోస్లోవేకియాలో నియంతల అధికారం ధ్వంసంచేశాము. వారి పాలనక్రింద వుండేవారిని రక్షించాము. వెర్సేల్సు సంధివల్ల రాజ్యాల పరిస్థితులు బ్రిటీష్ వారికి అంతగా బోధపడవు. జర్మనులకు ఇండియాను గురించి గాని, ఈజిప్టును గురించి గాని, పాలస్తీనాను గురించి గాని, వివరంగా యేమీ తెలియదు. అదేవిధంగా బ్రిటీష్ వారికి యూరోపుమధ్యనుండు రాజ్యాలను గురించికూడా తెలియదు.

పాలస్తీనాలో జరుగుచుండే కల్లోలాలను తలచుకొంటే బలాత్కారముచేసి నిర్బంధించుటయే గాని, ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వవిధానము అచట సాగింపబడుటలేదు.

పై ఉపన్యాసం పరిశీలించినచో ప్రజాస్వామ్యనేతలను ఎత్తిపొడుపుమాటలు హిట్లరు అంటున్నాడు. ఇంగ్లాండుకు మధ్య యూరోపువ్యవహారాలు తెలియవు కాబట్టి కోపముగావుండి వూరక, జర్మనీ కాలనీలకు అడ్డంరాకుండా వుండాలంటాడు.

ఈ హిట్లరు ఉపన్యాసం ఇంగ్లాండును కలవరపెట్టింది. బ్రిటీషుప్రధానియూ, పార్లమెంటు ప్రభువులు ఫ్రాన్సును దర్శనమొసగుటకై హిట్లరు ఉపన్యాసం గురించే సంప్రదించడానికి వెళ్లనున్నారు. ఏకాటికైనా జర్మనీతో తగవు తప్పదన్నట్లు కనిపిస్తుంది.

జర్మనీలో సమరసన్నాహము.

హిట్లరు తన ఉపన్యాసంతో అన్నిరాజ్యాలను గడగడ వణికిస్తుండగా జర్మనీలో దీనికి అనుగుణమైన యుద్ధసన్నాహం చేస్తున్నారు. రిజర్వులోని ఉద్యోగులుగా ఉండేవారు వచ్చే నెలలో ప్రభుత్వ ఉత్తరువు రాగానే పటాలములలోనికి వచ్చిచేరవలయునని జర్మనీ ప్రభుత్వం ఉత్తర్వు గావించిందని తెలియుచున్నది. ఇందువలన జర్మనీ తన కాలనీలను సంపాదించడంలో, యుద్ధానికి కూడా సంసిద్ధంగావుందని విస్పష్టంగావుంది. మ్యూనిచ్ ఒడంబడిక తాత్కాలికంగా శాంతివాతావరణం ఏర్పడినటుల కనపడుచున్నదేగాని, నిజముగా మరల యుద్ధజ్వాలలు రగుల్కొనేటట్లుగనే వుంది. హిట్లరు బెదరింపులతో యింకా సాధించగలమని అనుకొంటున్నారు. ఈకొరడా విసరులతో ఎంతకాలం ఆస్తులకుండా ప్రవర్తింతురో.

"అన్న" పై నిషేధము.

— శ్రీయుతుడు కాపురస్థుడు కర్యా శ్రీరామమూర్తిగారు రచించిన "అన్న" అను తెలుగు గ్రంథమును ప్రభుత్వంవారు నిషేధించిరి.

Printer Publisher, and Editor
N. V. Rama Naidu,
Zamin Ryot Power Press,
168 Danduvari St., Nellore.